

* * *

Biblioteca este Cartea Vieții în cer și pe pământ; puterea spiritului uman; lumina mentalității unui popor a trecutului, prezentului, viitorului; o corabie a cuvântului ce-l poartă pe om prin valurile paginilor de carte o viață-ntregă; o valoare de litere, un loc de trai și odihnă a sufletelor scriitorilor prin timp... Biblioteca este o făclie mereu aprinsă în cugetul omului; "pâinea cea de toate zilele" atât spirituală cât și materială; drumul călătorului prin vreme.

* * *

Ce alinare și liniște sufletească mă-nvăluie, atunci când aud și fâlfâitul de aripi al Îngerului Păzitor, care-mi mângâie tâmpla obosită de munca unei zile de-asupra cărții.

* * *

Casa părintească a cărții este biblioteca.

* * *

Harta bibliotecii de clasificare a cărților – busola științelor.

* * *

Polițele de cărți – treptele cugetului uman.

* * *

Sfătuiesc cu cărțile din biblioteca casei mele, de parcă ași sfătui cu mama.

* * *

Casarea cărților – lacrimile bibliotecii.

* * *

Cea mai frumoasă salbă la piept e durerea mamei, împletită cu diamantele lacrimilor ei de așteptare.

* * *

Când Biblia va deveni un obiect de studiu milenar, doar atunci va fi o altă viață pe pământ.

Raisa PLĂIEȘU

RAISA PLĂIEȘU

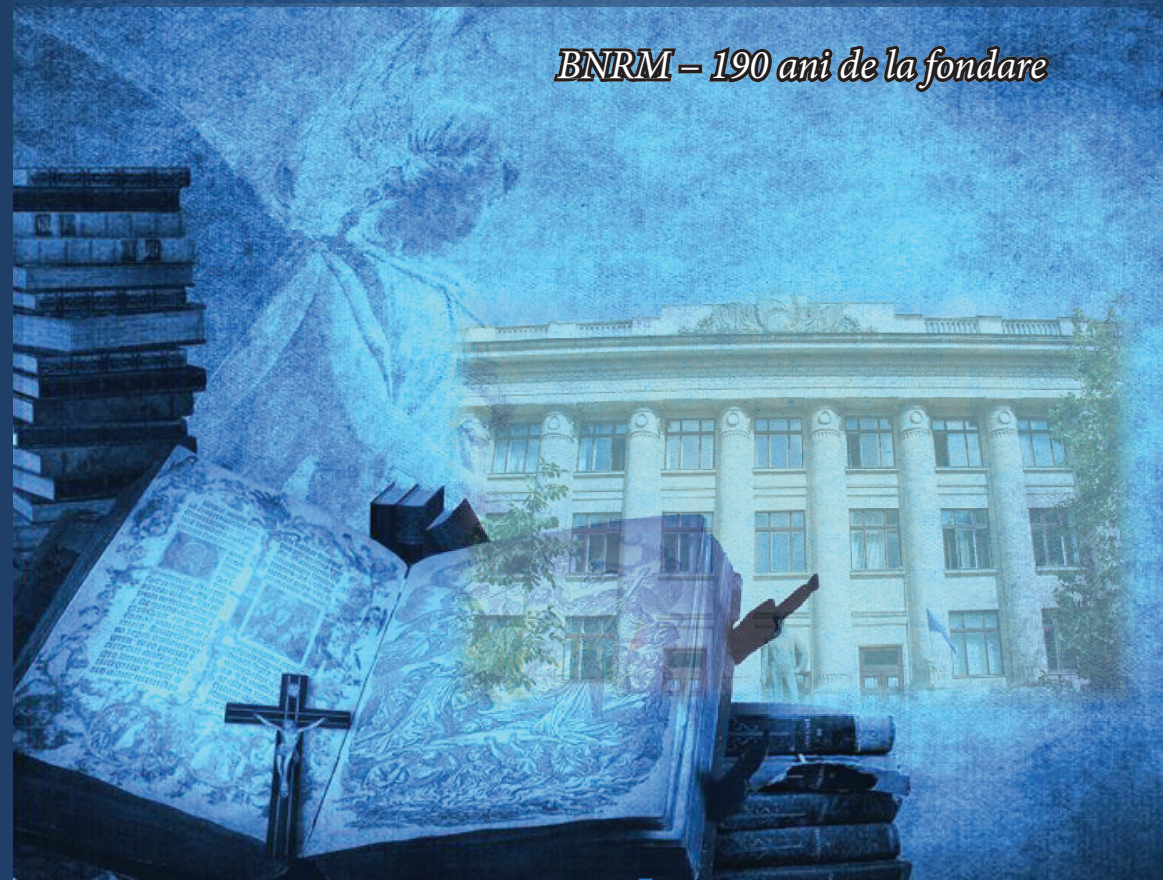
Cartea – Îngerul bibliotecii

Articole. Studii. Interviu

BNRM – 190 ani de la fondare

CARTEA-ÎNGERUL BIBLIOTECII

RAISA PLĂIEȘU

RAISA PLĂIEȘU

**CARTEA –
ÎNGERUL BIBLIOTECII**

Articole. Studii. Interviuri

BNRM – 190 ani de la fondare

**Chișinău
2022**

CZU 02

P 70

Redactor: Maria Popa

Prefață: Igor Cereteu

Procesare computerizată: Diana Odobescu

Fotografii: Raisa Plăieșu

Coperta: Diana Odobescu

**Descrierea CIP a Camerei Naționale Cărții din Republica Moldova
Plăieșu, Raisa.**

Cartea – îngerul bibliotecii : Articole. Studii. Interviu / Raisa Plăieșu ;
prefață: Igor Cereteu. – Chișinău : S. n., 2022 (Bons Offices). – 184 p. :
fot., il.

Referințe bibliogr. în text. – 70 ex.

ISBN 978-9975-81-075-3.

02

P 70

© Raisa Plăieșu, 2022

UNA DINTRE CELE MAI VREDNICE SLUJITOARE A TEMPLULUI CĂRȚII

Biblioteca Națională a Republicii Moldova împlinește 190 de ani de la înființare și cu acest frumos prilej personalități ale culturii și științei își aduc prinosul la omagierea instituției publice, în care s-au format ca specialiști în diferite domenii. Oameni de știință, profesori, studenți și alte categorii sociale i-au pășit pragul pentru a soarbe înțelepciune din cărțile adunate în decursul deceniilor. Pe lângă sutele de mii de cărți, pe rafturile bibliotecii se păstrează inestimabile valori ale artei tipografice și manuscrise, fotografii, discuri cu muzică, albume, enciclopedii etc. Grija acestora o poartă oamenii bibliotecii, care pe lângă misiunea de protejare a cărților, pieselor de patrimoniu, contribuie la valorificarea și includerea lor în circuitul științific prin organizarea activităților științifice sau de popularizare a rostului cărții în societatea noastră, care în ultimul timp este abandonată în favoarea noilor tehnologii.

Una dintre cele mai vrednice slujitoare a templului cărții din Republica Moldova este Raisa Plăieșu, atașată cu sufletul de bibliotecă, de activitățile pe care le desfășoară. Este o Doamnă perseverentă și pedantă în tot ceea ce face, a îmbrățișat cu deplină seriozitate tărâmul biblioteconomic, are tentație pentru lectură, muzică, scrie și compune adevărate perle muzicale, are o voce catifelată, cântă muzică serioasă, este o prezență atractivă la radio și televizor.

Domnia sa activează timp de 15 ani în funcție de redactor în secția Centrul editorial-poligrafic (serviciul "Editura"), iar pe lângă misiunea pe care o desfășoară este încadrată plenar în activitatea de cercetare și de valorificare a tezaurului bibliofil. A participat la numeroase activități științifice în cadrul bibliotecii, iar comunicările prezentate la conferințe și simpozioane științifice au fost apreciate ca fiind de valoare pentru biblioteconomie. La aniversarea de 190 de ani de la înființarea Bibliotecii Naționale de la Chișinău, Raisa Plăieșu a adunat într-un mănunchi scrierile sale consacrate Bibli-

otecii Naționale și le-a inclus în prezenta culegere, intitulată sugestiv *Cartea – îngerul bibliotecii. Articole. Studii. Interviu*. Culegerea este destinată oamenilor cărții și celor care prin preocupările lor sunt atașați de tărâmul biblioteconomic și deopotrivă celor care sunt interesați de evoluția istorică a instituției de cultură, a celor care au contribuit la prosperarea ei.

Prin scrierile Domniei sale despre valorile bibliofile, despre biblioteconomie, în general, se plasează printre frunzașii prezervării patrimoniului nostru cărțurăresc. Mai mult ca atât Raisa Plăieșu veghează la apariția a multor articole și studii, reviste editate de Biblioteca Națională, ori prin meticulozitatea sa, lucrările sunt de o eleganță științifică deosebită, scrise de un împătimit om al condeiului. În culegere sunt reflectate diferite momente desfășurate în cadrul Bibliotecii Naționale, lansări de carte, interviuri cu personalități marcante românești, care veghează oarecum la căpătâiul cărții noastre românești.

Lucrarea asupra căreia stăruim câștigă în valoare prin abundența de imagini, care demonstrează implicarea Raisei Plăieșu în diferite activități organizate în cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova sau în alte instituții de cultură și de învățământ din țară. Convingerea noastră este că această contribuție se va plasa printre cele mai apreciate lucrări din domeniul biblioteconomic, iar autoarea ei va continua cu aceeași intensitate să scrie valoroase lucrări despre carte și rostul ei în viața de toate zilele!

Dr.hab. Igor CERETEU
Institutul de Istorie, MEC, Chișinău

TRAIECTORIA CĂRȚII PE MERIDIANELE TIMPULUI

Monografia *Cartea – îngerul bibliotecii. Articole. Studii. Interviu* este o atitudine și o contribuție la aniversarea a 190 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Și anume în salvele acestui an aniversar se-nscrie împlinirea și activitatea mea de muncă – 15 ani de prosperare pe post de redactor în secția Centrul editorial-poligrafic (serviciul „Editura”), BNRM. Planurile editoriale ale BNRM din anii 2007-2022 m-au chemat să-mi raportez mereu gândurile și contemplarea, atenția și corectitudinea față de cuvânt, la valoarea și conținutul manuscriselor redactate, la aprecierea și nivelului aspectului artistic a copertelor de carte, a materialelor promoționale, depunând cele mai creative eforturi de redactare, imaginație artistică la editarea celor 120 de cărți și la realizarea subiectelor artistice-copertiste. Întotdeauna am apreciat munca în echipă redacțională alături de colegii mei, unde au demonstrat prin timpul activității de muncă: calitatea, eficacitatea, corectitudinea valorică a textelor redactate, învățând unul de la altul ca în perspectivă să fim mereu mai profesioniști decât am fost.

Articolele inserate în monografia *Cartea – îngerul bibliotecii. Articole. Studii. Interviu*, este o dinamică în activitatea mea nu numai ca redactor, dar și în rol de creator publicist, scriitor, reporter, secretar de redacție, de biblioteconomist la publicațiile: „Gazeta bibliotecarului”, „Salon expres”, revista „Magazin bibliologic”, care am publicat, coordonat și redactat peste 112 de numere acestor ziare și reviste. Nu poți numai să redactezi, să stai cu ochii de-asupra paginilor de redactare, dar e rezonabil să mai lansezi și unele idei pentru lumea bibliotecară, să povestești prin articolele culturale și biblioteconomice despre experiența de muncă, participarea la diferite manifestări culturale, să realizezi diferite interviuri cu diferite personalități ca să scoți în evidență rolul, impactul și traectoria cărții pe meridianele timpului.

Să fi membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, membră a Uniunii sindicatului de la BNRM e simplu de spus, că un redactor are nevoie de performanțe, formare continuă biblioteconomică și lingvistică, mereu să fie în lecturi, să consulte zeci și sute de informații, precizări pe internet din conținutul textului redactat, o muncă tenace ca a cea a lui Sisif, să fie antrenat în redactarea manuscriselor în diferite domenii la BNRM: biblioteconomice, statistice, bibliografice, istorice, culturale, politice, filosofice, religie, publicistice, muzicale, arte plastice, literare, etc.

Monografia *Cartea – îngerul bibliotecii. Articole. Studii. Interviuuri*, conține următoarele compartimente:

I. *Articole. Studii. Manifestări culturale în cadrul BNRM;*

II. *Interviuri despre carte;*

III. *Prezentări editoriale în ziare, reviste și cărți;*

IV. *Popasuri creștine prin bibliotecile din țară;*

V. *Viața în imagini în cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.*

O parte din articole, interviuri, recenzii literare de-a lungul anilor au fost publicate atât în cartea *Templul cărții*, vol I (2012), cât și pe paginile ziarelor și revistelor: "Gazeta bibliotecarului", "Salon expres", revista "Magazin bibliologic", "Literatura și arta", "Viața Basarabiei" din Moldova; "Armonii Culturale", "Viața spirituală", România etc.

O amintire aniversară este reflectată în compartimentul "Viața în imagini în cadrul BNRM", perindată prin diferite imagini la diferite manifestări culturale și biblioteconomice republicane și internaționale: Anul Bibliologic, Valori bibliofile, Programul Național LecturaCentral, Salonul Internațional de Carte, Nocturna Bibliotecilor, Expoziții-eveniment, conferințe științifice internaționale, Centrul de Formare Profesională Continuă de la BNRM și Universitatea de Stat din Moldova, participări și diferite întâlniri cu cititorii, prin lansările de carte din creație proprie prin bibliotecile din țară etc.

Sper că monografia *Cartea – îngerul bibliotecii. Articole. Studii. Interviuuri*, va fi binevenită atât bibliotecarilor, cât și cititorilor de diferite categorii.

Autorul

I. ARTICOLE. STUDII. MANIFESTĂRI CULTURALE ÎN CADRUL BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

CORABIA CĂRȚII BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA PRIN TIMP

Biblioteca Națională a Republicii Moldova este o corabie a Cărții prin timp, care navighează prin valurile timpului de 190 de ani. Cursul vieții sale de plutire a fost greu și anevoios, care mereu a înfruntat furtunile vieții: revoluții, cele două războaie mondiale, alipirea și despărțirea de Patria mamă – România, deportările staliniste, sistemul totalitar sovietic, perioada de independență a R. Moldova etc. Toate aceste evenimente seculare le-a trăit și le mai trăiește în Cartea vremii sale, unde s-a străduit să le moștenească în patrimoniul ei național de la cei care le-au scris pe filelele îngălbenite ale timpului. Mâinile trudite și neobosite ale sutelor de bibliotecari prin ani de la BNRM, cu mare grijă și responsabilitate au șters praful de pe milioanele de cronică, deschizând copertile lor au revărsat lumina Cuvântului prin timp în sufletele oamenilor.

La răscrucea anilor 1989-1990, corabia Cărții Bibliotecii Naționale și-a schimbat cursul spre un nou răsărit al vremii, unde a rămas să staționeze pe țarmul Independenței Republicii Moldova. Anume în această perioadă Biblioteca Națională și-a restructurat din rădăcini activitatea sa biblioteconomică, bibliografică și științifică prin noua sa structură și valorificare a metodologiilor noi de activitate. Odată cu această restructurare a bibliotecii prin timp, toate schimbările care aveau loc în interiorul și exteriorul vieții ei era nevoie de o evidență și oglindire editorial-poligrafică. Astfel, după anul 1990, odată cu schimbările ei organizatorice din punct de vedere biblioteconomic și bibliografic, se restructurează și activitatea editorială a serviciului „Editura” (actualmente Centrul editorial-poligrafic). Bazele activității editoriale au fost organizate de ex-directorul BNRM domnul Alexe Rău, doctor în științe filosofice, scriitor, împreună cu colaboratorii

Bibliotecii Naționale a R.Moldova. Pe parcursul anilor au activat și mai activează redactori profesioniști: Elena Turuta (șefa serviciului „Editura”); Elena Mîslîțchi, Gabriela Buruiană, Valentina Gălușcă, Tatiana Luchian, Jana Badan, Natalia Rotari, Cornelia Hâncu, Tatiana Bahmuteanu, Ludmila Șimanschi, Raisa Plăieșu, care redactatează și au scos în lumină atât ediții periodice de specialitate cât și cărți în domeniul biblioteconomiei și bibliografiei: ediția lunară ”Gazeta bibliotecarului” (2000-2011); „Salon expres” (1992-2015), publicație a Salonului Internațional de Carte; revista științifică și bibliopraxiologică ”Magazin bibliologic”, o parte din aceste ediții care apar și până în prezent: monografii, culegeri, bibliografii, biobibliografii, publicații de referință, publicații metodologice, lucrări didactice, publicații de sinteză, ediții promoționale etc. Serviciu „Editura” a fost mereu o echipă unită unde au activat și mai activează și alți colaboratori: Dragoș Popa-Miu, pictor și designer; Maria Griniuc, machetatoare; Vlad Perțu, machetator; Rita Creangă și Diana Odobescu, machetatoare; Cristina Ceoinac și Vladimir Kravcenko, pictori; Alexandru Burdilă, specialist principal și alții. În cadrul serviciului „Editura” (actualmente Centrul editorial-poligrafic) funcționează compartimentul „Imprimeria”,

Materialele promoționale ale BNRM

unde tipărește și multiplică producția editorială BNRM și poartă răspundere pentru calitatea standartelor poligrafice. Pe parcursul anilor în această secție poligrafică au muncit cu abnegație și mai muncesc și astăzi: Valentina Cerepanova, Eudochia Tur, Liuba Volovețchi, Ludmila Pisaniuc - operatoare; Serghieii Odot; Anastasia Corcimari, Tamara Krișanatki - legători; Eugen Daghi și Mihai Burdilă au fost șefi de secție la „Imprimerie”. Actualmente compartimentul „Imprimerie” se află în cadrul Centrului

editorial-poligrafic BNRM.

Activitatea editorial-poligrafică a BNRM prin cei 30 de ani de activitate se remarcă prin redactarea, valoarea, tematica și aspectul poligrafic al edițiilor apărute pe parcursul anilor. Profesionalismul redacțional al edițiilor editoriale a făcut față la nivel înalt, unde mereu s-a bucurat de succes. Pe tot parcursul anilor, redactorii din serviciul "Editura" (actualmente Centrul editorial-poligrafic) au fost întotdeauna pe prima linie a Bibliotecii Naționale, depunând eforturi maxime creatoare la editarea tuturor edițiilor, ducând faima editorial-poligrafică și prin materialele promoționale a manifestărilor culturale, atât internaționale cât și republicane: Salonul Internațional de Carte, Simpozionul Internațional "Valori bibliofile", Anul bibliologic, "Nocturna bibliotecilor", Zilele Europene ale Limbilor Europene, Zilele Europene ale Patrimoniului, Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci, Festivalul Internațional al Cărții și Lecturii (actualmente Programul *LecturaCentral*) și anume prin: cărți, bannere, ziare ("Gazeta bibliotecarului", "Salon-expres"), revista "Magazin bibliologic", "Calendar Național", diplome, testimonii, afișe, diferite bucle și broșuri, expoziții de carte etc. Echipa editorială care era alcătuită din: redactori, machetatori, pictori, operatori activau mereu în echipă, uneori și în zilele de sărbătoare, până-n orele târzii de noapte în incinta Bibliotecii Naționale, în cele mai dificile împrejurări, în termenii cei mai restrânși de timp prin editare a diferitor ediții periodice, cărți, materiale promoționale și de specialitate.

Legea cu privire la activitatea editorială Nr.939-XV din 20.04.2000 elaborată de Parlamentul Republicii Moldova prevede că: "Activitatea editorială reprezintă totalitatea activităților editurii (organizatorice, de creație, economice) și constă în pregătirea pentru tipar, tipărirea și difuzarea diverselor genuri de tipărituri: cărți, ziare, reviste, note, calendare, ediții de artă, etc., unde are următoarele etape:

- a) Prepress – totalitatea procedurilor orientate spre redactarea, traducerea, culegerea, redactarea tehnică, ilustrarea și machetarea lucrărilor;
- b) Tipărire – proces tehnologic de multiplicare a originalului editorial;

c) Difuzare – distribuirea producției editoriale prin rețeaua de biblioteci și alte căi”

Prin aceste etape de activitate editorială trece și Centrul editorial-poligrafic în conlucrarea cu alcătuitoarii din diferite secții a BNRM, unde au fost editate aproximativ din anul 1988 până în prezent peste 600 de titluri de carte. Planul editorial al secției Centrului editorial-poligrafic este traseul editorial principal de activitate, care se îndeplinește în fiecare an, unde se coordonează cu șefii de secții și alcătuitoarii responsabili de edițiile ce le pregătesc pentru editare.

Dacă într-o editură cu profil artistic, redactorul redactează doar manuscrise artistice: poezii, proză, romane, pe când redactorul la Centrul editorial-poligrafic de la BNRM redactează diferite manuscrise de specialitate și ediții periodice:

- Bibliografii: *Bibliografia Națională a Moldovei. Moldavistica (Exteriorica)*; *Bibliografia Națională a Moldovei. Publicații oficiale*; *Bibliografia Națională a Moldovei. Teze de doctorat*; *Cultura în Moldova: buletin de informare și documentare*; *Cronica vieții politico-administrative, social-economice și culturale a Moldovei*; *Meșteșuguri populare tradiționale moldovenești*; *Colecția “Plasticienii Moldovei”*; *Colecția “Compozitorii Moldovei”*; *Colecția “Clio și Biblon”*; *Bibliografia Biblioteca Națională a Republicii Moldova în diferiți ani de jubileu*;

Edițiile bibliografice ale BNRM

- Biobibliografii: *Biobibliografie Ion Ungureanu*; *Biobibliografie Ștefan cel Mare*; *Biobibliografie Gheorghe Mustea*; *Biobibliografie Mihai Prepețiță*; *Biobibliografie Alexandru Sturdza*; *Biobibliografie Petru Buburuz*; *Biobibliografie Nina Soroceanu: Rodul cuvintelor*; *Biobibliografie Tudor Zbârnea*; *Biobibliografie Valenti-*

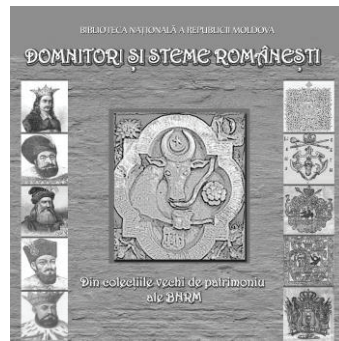

Edițiile biobibliografice ale BNRM

na Rusu-Ciobanu; Biobibliografie Valeriu Gagiu; Biobibliografie Nicolae Roibu, Biobibliografie Gheorghe Oprea; Biobibliografie Alexe Rău; Biobibliografie Ludmila Toma; Ludmila Corghenci. Omul din Templul Cărții și Științei. Monografie biobibliografică.

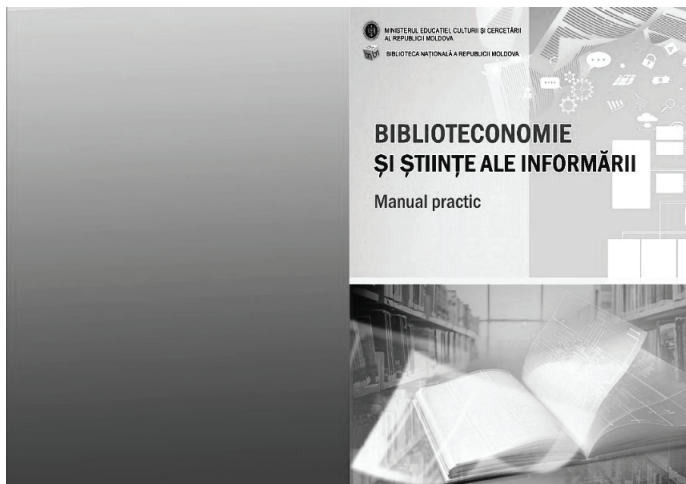
▪ **Monografii:** Centrul Biblioteconomic Național: conținut de calitate și schimbări de perspectivă. Monografie aniversară; Biblioteca Națională a Republicii Moldova – meridianul zero

al Sistemului Național de Biblioteci (1991-2016); Veronica Cosovan. Domnitori și steme românești.

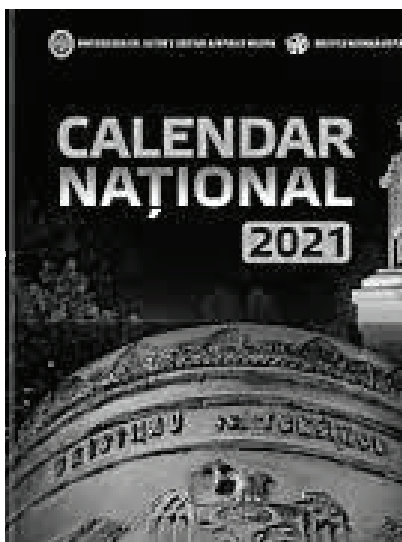
Monografii ale BNRM

- **Lucrări practice:** *Biblioteconomie și științe ale informării. Manual practic.*

Lucrări practice ale BNRM

- **Publicații de referință:** *Calendar Național.*

Publicații de referință ale BNRM

▪ **Publicații metodologice:** *Biblioteconomia Moldovei. Cadru de reglementare; Indicatori de performanță pentru biblioteci. Ghid în sprijinul implementării SM ISO 11620:2016; Buletin bibliologic; Imaginea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova în mass-media din străinătate (1991-2011); Tribuna avocatului bibliotecii. Îndrumar pentru bibliotecari; Osoianu-Filip, Vera. Biblioteca publică între percepția tradițională și utilizatorul modern; Osoianu, Vera. Biblioteca în căutarea identității; Bibliotecarii renumiți din istoria culturii mondiale.*

Ediții metodologice

▪ **Ediții periodice de specialitate:** *Magazin bibliologic; Gazeta bibliotecarului, Salon expres.*

Ediții periodice de specialitate ale BNRM

Publicații de sinteză ale BNRM

▪ **Publicații de sinteză:** *Imagina Republicii Moldova în străinătate. Almanah; Basarabeni în lume: materialele polipticului cultural-istoric și științific organizat de BNRM; Bibliotecile publice din Republica Moldova. Situații statistice; Biblioteca Națională: raport anual; Omagiu „Străjerilor” patrimoniului documentar al BNRM.*

▪ **Ediții promoționale:** *Din comorile BNRM: ediție ilustrată consacrată cărții vechi și rare din fondurile bibliotecii; O retrospectivă a edițiilor Salonului Internațional de Carte; Gala Laureatilor Premiilor Naționale GALEX, Valori bibliofile, Salonul Internațional de Carte Bookfest, Nocturna bibliotecilor și alte materiale.*

Astfel, munca redactorului de la BNRM este multilaterală, cu o responsabilitate și răspundere mare, cu o pregătire în toate aceste profiluri mai înaltă și profesionistă, ceea ce mereu se cere să se auto-instruiască de sine stătător prin sistematica de pregătire a profesiei sale de redactor, îndeplinind toate cerințele gramaticale, sintactice, textuale prin redactare după conținut și formă.

Adevărat, că pentru un redactor, procesele etapelor de editare a manuscriselor sunt anevoioase unde se cere o încadrare în timp, conform planului de activitate a redactării și pregătirii pentru tipar. Redactorul este obligat să-și îndeplinească: obiectivul general al funcției sale, obiectivele specifice, atribuțiile, responsabilitățile, împuternicirile, relațiile ierarhice, relațiile de colaborare, să deie dovadă de experiență profesională, competențe speciale, abilități, aptitudini, de o cunoaștere profundă a domeniului în care activează, să se lectureze mereu ca să fie la curent cu toate noutățile din viața înconjurătoare. Astfel primul proces de muncă este prezentarea manuscrisului în redacția editurii conform planului de activitate în termenii stabiliți, între Centrul editorial-poligrafic și secțiile din BNRM. Din păcate acești termeni nu se respectă întotdeauna și redactorul este nevoit de multe ori să lectureze într-un timp scurt de redactare. Din anul 2019, odată cu înființarea Consiliului redacțional al BNRM (președinte fiind doamna Ludmila Corghenci), toate manuscrisele înainte de a fi prezentate în redacție, sunt discutate, verificate, modificate, îmbunătățite, aprobate pentru publicare de membrii consiliului. Această idee nouă de implementare ajută atât alcătuitorului sau autorului, cât și redactorului la editarea calitativă și profesională a conținutului manuscriselor.

Redactorul este obligat să îndeplinească obiectivele și atribuțiile

principale ale manuscrisului de la redactare și până la apariția lui în lumină prin următoarele etape:

- Efectuează redactarea în forma originală al manuscrisului (Word) și introduce corectura în manuscris în forma electronică;
- Efectuează redactarea, precorectura și corectura materialelor textuale (2-3 corecturi) biblioteconomice, științifice, sociologice și informaționale;
- Conlucrează cu autorii și alcătuitoarii în vederea remedierii de formă, concept și stil a manuscriselor;
- Monitorizează procesul de machetare computerizată a exemplarului prepress, operând procesul lingvistic, bibliografic, biblioteconomic a tuturor manuscriselor;
- Verifică cuvintele neclare în: *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic a limbii române*, *Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române*, *Dicționarul general de sinonime al limbii române* și de asemenea alte cuvinte tematice, nume de autori, diferite personalități în diferite domenii, denumiri de instituții și organizații, orașe și țări din lume atât pe Internet, cât și în *Dicționarul enciclopedic ilustrat*, alte surse științifice, sociologice, biblioteconomice și bibliografice (*Dicționar de Biblioteconomie și Științe ale Informării*);
- Conlucrează cu pictorul designer asupra prezentării grafice a manuscriselor biblioteconomice și bibliografice și a revistei ”Magazin bibliologic”;
- Completează și transmite formularul pentru Camera Națională a Cărții din R.Moldova pentru a cere datele referitor la CZU și ISBN a manuscrisului pentru tipar;
- Expediază odată cu formularul, exemplarul prefinal al manuscrisului machetat în forma electronică PDF la Camera Națională a Cărții din R.Moldova;
- Perfectează exemplarul manuscrisului prepress pentru „bun de tipar”;
- Urmărește executarea poligrafică a publicațiilor biblioteconomice și informaționale în vederea tirajării calitative și operative a

exemplarului prepress;

- Repartizează și transmite depozitul legal a exemplarelor publicațiilor apărute la Biblioteca Națională a R.Moldova și Camera Națională a Cărții din R.Moldova;
- Transmite și distribuie prin acte de predare / primire numărul de exemplare apărute, alcătuitorului care a lucrat asupra manuscrisului din secțiile respective ale BNRM.

Redactorul trebuie să cunoască și să fie informat cu: legile Republicii Moldova, Codul deontologic al bibliotecarului, Cadrul de reglementare a activității bibliotecii, Regulamentul de organizare și funcționare al secției, standardele naționale în vigoare referitoare la biblioteconomie, informare și documentare și altă lectură de specialitate, care toate au un impact asupra activității sale de lucru. De asemenea trebuie să cunoască și să respecte descrierea bibliografică în procesul de redactare a publicațiilor și să aplice tehnologii noi pentru modernizarea activității editoriale a bibliotecii. Un rol important în procesul său de muncă sunt abilitățile:

- ☺ Nivelul corespunzător de cultură spirituală (cultura vorbirii, autocontrol);
- ☺ Capacitatea de analiză și sinteză,
- ☺ Planificarea și asumarea responsabilităților;
- ☺ Gestionarea informațiilor și preocuparea pentru calitatea muncii;
- ☺ Atenție, concentrare, meticulozitate, inovație și creativitate;
- ☺ Responsabilitate, receptivitate la noi idei și deprinderi în echipă;
- ☺ Tendințe către dezvoltarea profesională continuă;
- ☺ Abilități tehnice – cunoașterea programelor editoriale: Word, Excel, TinREAD, SIBIMOL, Repozitoriul Zenodo și alte diverse programe de redactare și de verificare antiplagiat.

Un rol important în activitatea de muncă a redactorului este atestarea, care îi mobilizează întreaga activitate de muncă prin ridicarea profesională a tuturor abilităților și competențelor sale, îl ajută

să-și perfecționeze calificarea activității sale de muncă și nivelul de pregătire pe o durată de cinci ani, făcând o sinteză asupra sa de pregătire lingvistică, biblioteconomică, bibliografică și științifică.

Ridicarea nivelului profesional redacțional sunt atașate și în temele acțiunilor de perfecționare profesională în cadrul secției Centrului editorial-poligrafic al Planului editorial pe anul 2021 prin următoarele aspecte:

- Metode și mijloace moderne de utilizare în procesul editorial;
- Dezvoltarea parteneriatelor între bibliotecă și alte edituri / tipografii din R.Moldova;

**Centrul de Formare Profesională
Continuă la USM din 2017**

- Designerul și tehnologiile poligrafice noi în aspectele de îmbunătățire a calității publicațiilor BNRM.

Autoinstruirea redactorului o face atât individual prin diferite lecturi, cât și prin intermediul participării în cadrul orelor trainingurilor, cursurilor, meselor rotunde, atelierelor ce se petrec la Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării de la BNRM și în

cadrul orelor de curs a formării profesionale la Universitatea de Stat din Moldova.

În dezvoltarea, formarea și lărgirea orizontului de perfecționare, un rol important este participarea redactorului în cadrul diferitor manifestări atât profesionale cât și culturale, atât în BNRM cât și în afara ei: Anul bibliologic, Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci, expoziții-eveniment, lansărilor de carte, Salonul

**Centrul de Formare Profesională
Continuă în Biblioteconomie
și Științe ale informării de la BNRM**

Internațional de Carte, Programul *LecturaCentral*, Nocturna bibliotecilor, Zilele științei, Conferințe internaționale și naționale: ”Valori bibliofile”, ”Biblioteca Națională – liant dintre patrimoniu cultural și educație”, participarea în cadrul diferitor emisiuni atât prin intermediul radioului cât și televiziunii naționale etc.

Expoziție-eveniment la Biblioteca Națională a R.Moldova

Destinul unei cărți e trecut prin creierul și ochiul redactorului, care mereu bate la ușa sufletului său cerându-i: responsabilitate, dinamism, perseverență, onestitate, loialitate, obiectivitate, o preocupare pentru dezvoltarea profesională, o limbă perfectă vorbită, trăirea cuvântului din carte, o însușire a regulilor gramaticale, sintactice și fonetice, o cunoaștere multilaterală a personalităților în domeniul literaturii și tuturor domeniilor de știință.

Referințe bibliografice:

1. CODUL deontologic al bibliotecarului Aprobat la ședința plenară a Consiliului Biblioteconomic Național din 7 septembrie 2018. [online]. [citat 19.02.2021] Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Codul%20deontologic%20al%20bibliotecarului%20din%20Republica%20Moldova.pdf>
2. DICȚIONAR de Biblioteconomie și Științe ale Informării (Institutul de Studii Enciclopedice, Biblioteca Științifică Centrală „A. Lupan”). Chișinău: 2014. 411 p.
3. LEGE cu privire la activitatea editorială Nr.939-XV din 20.04.2000 elaborat de Parlamentul Republicii Moldova. [online]. [citat 16.02.2021] Disponibil: <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/ro/md/md086ro.pdf>
4. LEGE cu privire la biblioteci: nr. 160, aprobată de Parlament. Publicat: 07/20/2017. [online]. Disponibil: <http://old.mc.gov.md/ro/content/legea-cu-privire-la-biblioteci-aprobata-de-parlament>
5. LEGE privind dreptul de autor și drepturile conexe: nr.139 din 02.07.2010. In Monitorul oficial al Republicii Moldova. 2010, nr.191-193, pp.7-26. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&viem=doclang=1&id=336156>
6. DEDIU, L. Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane. – București: 2012. p. 199-206.
7. DICȚIONARUL explicativ al limbii române DEX [online]. [citat 18.02.2021]. Disponibil: <http://dexoline.ro/>.
8. POPESCU, Diana Florentina. Ghid practic de limbă română: Fonetică, ortografie, ortoepie, punctuație, lexic; coord. Proiectului: Larisa Harea. – Ch.: Bons Offices, 2006. 72 p. ISBN 978-9975-9-80-019-8
9. PLĂIEȘU, Raisa. Templul Cărții: dedicată aniversării a 180 de ani a fondării Bibliotecii Naționale a Rep. Moldova (1832-2012): vol. I. – Chișinău: Tipocrat Print, 2012. 86 p. ISBN 978-9975-4402-2-6.
10. ȚURCAN, Nelly. Ghid practic pentru aplicarea Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci; resp. ed.: Ludmila Corghenci, Eugenia Bejan ; Consiliul Biblioteconomic Naț., Comisia de Formare Profesională Continuă. Chișinău : BNRM, 2016. 73 p.

Magazin bibliologic, 2021, nr. 1-2, p.p. 20-28

ză și face schimb de experiență cu diferite biblioteci naționale din lume. O revistă înalt profesională, care mereu a susținut și a promovat tinerii bibliotecari prin diferite publicații în diferite tematici și subiecte din domeniul biblioteconomic: activitățile educaționale prestate în rețea de către centrul de biblioteconomie; despre planificarea activității în instituțiile infodocumentare – nucleul activității de management; despre evoluția istorică a heraldicii; impactul bibliotecii asupra comunității: servicii moderne în sprijinul implementării *Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă*; *Legea cu privire la biblioteci nr. 160 din 20.07.2017*; promovarea imaginii bibliotecii în comunitate; Catedra lecțiilor pentru bibliotecari la Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM etc.

Potrivit sursei citate de Moldpres din 21 mai 2020, ne relatează despre revista *Magazin bibliologic* următoarele: „Un moment remarcabil din istoria acestei publicații este legat de numele regretatului director Alexe Rău, diriguitor și îngrijitor chiar de la primele apariții editoriale. Respectând și continuând cele investite de nume de referință din biblioteconomia națională pentru succesul revistei, echipa MB se concentrează pe o deplină consacrare, angajându-se în crearea unui brand de calitate, în susținerea comunicării profesionale, inițiind dialoguri și schimb de experiențe inovative, schițând tablouri de valori profesionale și orientând comunitatea bibliotecară spre schimbare” [2].

Pragul de trecere al bibliotecilor din Republica Moldova în anii 1990-1991 de la sistemul totalitar sovietic, la sistemul național a fost anevoios și costisitor. Odată cu schimbarea alfabetului chirilic în alfabet latin, cartea din bibliotecă se îmbracă într-un nou veșmânt latin al limbii române unde polițele încep să se completeze cu noi izvoare editoriale în toate domeniile. Astfel toate reformele care aveau loc erau concentrate pe umerii bibliotecarilor, unde aveau nevoie de ajutor metodic în rezolvarea tuturor problemelor, de o nouă coordonare și rezolvare a tuturor cerințelor noi ale timpului, care se cerea o revi-

zuire frontală a activității organizaționale, funcționale în primul rând atât a Bibliotecii Naționale cât și a tuturor bibliotecilor din țară. Accesul la patrimoniul național al cititorilor avea să persevereze prin noi metode la facilitarea accesului la fondurile noi de carte, să dezvolte gustul lecturii într-o nouă ipostază a timpului, oferindu-le la cititori noi valori a autorilor români și universali. Și la momentul potrivit în anul 1991 în ajutorul bibliotecarilor le vine fondarea pentru prima oară a revistei *Ateneu*, buletin metodic-bibliografic, fasc. 1, (așa s-a numit primul număr al revistei „Magazin bibliologic”) unde chiar pe primele pagini a revistei ex-director adjunct al BNRM dna Ludmila Corghenci menționează în cuvântul introductiv: „*Unui buletin de bibliotecă – așa după cum îl concepea pe acesta, lansat de Biblioteca Națională îi revine o dublă misiune de facilitare a accesului (cel puțin parțial) la valorile naționale, general umane, profesionale și cea de prezentare a colecțiilor, sistemului informațional, activității metodologice și biblioteconomice a Bibliotecii Naționale este destinat atât bibliotecarilor, colaboratorilor științifici, studenților, cât și publicului larg ce se interesează de problemele bibliotecilor publice*”. [3]

Astfel în primul număr al acestei reviste, fascicula 1, care mai întâi s-a numit *Ateneu*, apoi la nr. 2 s-a numit *Athenaeum*. *Magazin bibliologic* au fost incluse următoarele materiale: despre apariția *Dicționarului rus-român de biblioteconomie și bibliografie*; articole consacrate creației scriitorului clasic român Vasile Alecsandri cu 160 de ani de la nașterea autorului, aspecte interesante la rubrica „Ave natura”; publicații metodice noi intrate în fondul Bibliotecii Naționale destinate bibliotecilor publice; abordarea problematicii „Asociația Bibliotecarilor din Moldova: pro sau contra” și alte materiale. Fascicula nr. 1 a revistei apare în formatul A5, iar începând cu nr. 2 apare în formatul A4. Pe versoul paginii de titlu din interior este nominalizat Colegiul de redacție: T. Levandovskaia, L. Corghenci, E. Turuta, M. Soltan, E. Conțescu, N. Melniciuc, G. Buruiană, R. Căldare, L. Iacubeț.

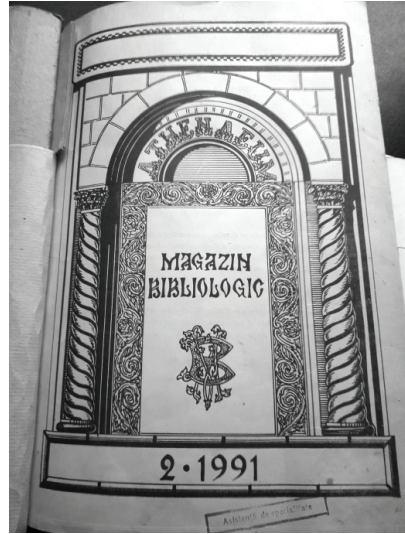
Ne bucurăm, că pe parcursul anilor rolul revistei „Magazin bibli-

ologic” a fost important în viața bibliotecilor, are un trecut și un prezent, fiind un instrument de cunoaștere teoretică și instruire practică a cadrelor bibliotecare. Conținutul revistei mereu a fost apreciat încă de la începuturi atât la nivel național, cât și internațional. Despre importanța acestei reviste au scris mulți autori pe parcursul anilor: Vera Osoianu „Magazin bibliologic și impactul său asupra comunității bibliotecare” (rev. „Biblioteca”, 2016, nr.8, pp.252-254) [7]; Elena Stratan („Magazin bibliologic”, 2005, nr.3-4, pp. 178-179); Ludmila Corghenci „Vrem o schimbare: o revistă cu cea mai mare influență asupra bibliotecarilor” („Magazin bibliologic”, 2017, nr.1-2, pp. 4-5); Nelly Țurcan „Revistele biblioteconomice din Moldova ca mijloc de comunicare științifică” (<http://bibliopolis.hasdeu.md/index.php?bpa=1772>) [9].

O prezentare mai amplă despre această revistă, scrie Elena Stratan în „Magazin bibliologic”, 2005, nr. 3-4 (41-42), pp.101-102, unde ne relatează următoarele: „Magazin bibliologic” este prima și cea mai importantă revistă de specialitate din Moldova ce promovează valorile biblioteconomice și culturale, ideile contemporane și colaborarea profesională în domeniu. Inițiatorul revistei a fost Alexe Rău: doctor, bibliolog, filosof, poet și eseist, dar mai înainte de toate bibliotecar, specialist în domeniul biblioteconomic, teoretician cu tentă filosofică. Primul număr al revistei *Magazin bibliologic* apare în anul 1991, fiind o publicație profesională adresată bibliotecilor,

bibliotecarilor, precum și tuturor celor interesați de formarea profesională. Ideea creării unei astfel de reviste la început părea imposibilă: anul 1991 – un an în care se părea că totul este distrus și destrămat, un deficit catastrofal de bani, dar vocea bibliotecarilor trebuia să se facă auzită. Și atunci apare primul număr al revistei cu titlul de *Ateneu*, mai târziu fiind redenumit în *Magazin bibliologic*. Revista era distribuită gratuit prin raioanele și orașele republicii în toate tipurile de biblioteci: naționale, publice, speciale și universitare.

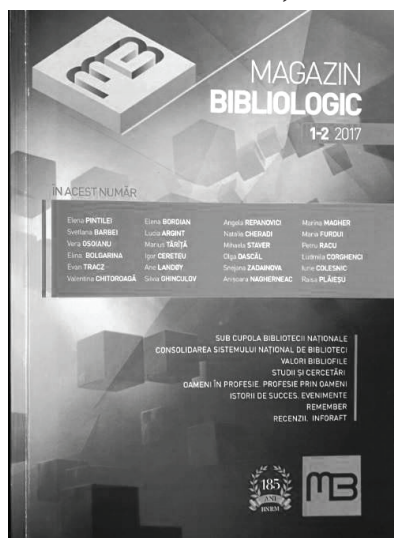
Revista apare trimestrial, până la o sută de pagini în 200 de exemplare fiind editată cu susținerea Bibliotecii Naționale. În toți anii de apariție revista *Magazin bibliologic* a fost și rămâne să fie un instrument de cunoaștere teoretică și instruire practică a bibliotecarilor. De la număr la număr revista și-a extins jurnalul audienței. În anul 2002 a fost schimbat conceptul revistei: conținutul ei a devenit mai academic, fiind radical schimbate condițiile ei grafice. Impresionează aspectul estetic, designul. Fiecare număr este însoțit de ilustrații: ex-librisuri, picturi, grafică de carte din colecțiile lui Gheorghe Vrabie, Ion Severin, Eudochia Zavtur... Revista *Magazin bibliologic* este achiziționată în colecția Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din anul 1991 cu numărul 2, redactor șef Alexe Rău, colegiul redacțional: Ludmila Corghenci (redactor-șef adjunct), Elena Turuta (secretar responsabil), Gabriela Buruiană, Elena Conțescu, Ioana Lupu, Nina Melenciuc, Elena Sănduță, Maria Soltan. Revista a fost editată sub auspiciile Ministerului Culturii și Cultelor al Republicii Moldova și conține rubricile: *Monitor*, *Cofederația Culturală*, *Stu-*

dii. *Cercetări* ș.a. Autorii ediției fiind Ștefan Andronache directorul Bibliotecii municipale din Tecuci, jud. Galați; Gabriela Buruiană, redactor și machetator la Biblioteca Națională a Moldovei, Vera Ciobanu, șef sector, Ludmila Corghenci, dir. adj. de la aceeași Bibliotecă, Ion Madan, docent, șef catedra de bibliografie a Universității de Stat din Moldova, Alexe Rău, șef serviciu bibliotecă, Ministerul Culturii și Cultelor al Republicii Moldova și alții. În numărul din anul 1992, debutează cu articolul din rubrica Monitor despre *Legea privind organizarea și funcționarea bibliotecilor din Republica Moldova* [8].

Din anul 2017, redactor-șef al revistei științifice și bibliopraxiologice „Magazin bibliologic” este doamna Ludmila Corghenci, șefa Centrului de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM, doctor în domeniul bibliografiei, fost lector la Catedra de Bibliografie a Universității de Stat din Moldova, cu experiență și stagii profesionale: în Biblioteca Națională din Vilnius, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Academiei Române, un bun profesionist și plin de experiență în lumea bibliotecară, fondator al funcționării Clubului Bibliogra-

filor din Moldova, elaborator al cadrului legal, strategic, de reglementare în domeniul de activitate bibliotecară, constituirea și dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă a bibliotecarilor din Republica Moldova.

Un rol important în continuarea editării acestei reviste, actualmente este preluată de actualul director general al Bibliotecii Naționale, dna Elena Pintilei care menționează într-un interviu de la Moldpres: „Ne dorim să fim o

platformă de prezentare a realizărilor și experiențelor, de promovare a imaginii Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, principala bibliotecă din țară, ea fiind de fapt și o expresie a identității naționale, platformă de coeziune și consolidare a activității bibliotecilor din Moldova. În al doilea rând, revista *Magazin bibliologic* încurajează relaționarea și socializarea bibliotecarilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, reflectând unicitatea rețelilor/instituțiilor bibliotecare (publice naționale și teritoriale, din învățământ, specializate, centre de informare etc.) și optând pentru asigurarea unității naționale în domeniu. În al treilea rând, revista se adresează tuturor cititorilor, fiind un spațiu sigur și primitiv”.

În lumea bibliotecară acest editorial este cel mai bun ghid de comunicare profesională, schimb de experiență, evaluare științifică în raportul realizărilor diferitor proiecte în domeniul biblioteconomic și bibliografic, care îi revine anume acestei reviste științifice și bibliopraxiologice „Magazin bibliologic”, care apare din anul 1991, unde a rotunjit trei decenii de activitate rodnică, editorii căreia sunt: Consiliul Biblioteconomic Național, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Societatea Științifică de Bibliofilie și Ex-Libris „Paul Mihail” din Moldova și directorul publicației fiind Elena Pintilei. În componența actuală a Colegiului de redacție sunt următoarele personalități: dr. hab. Gheorghe Postică, Chișinău; acad. Andrei Eșanu, Chișinău; acad. Mihai Cimpoi, Chișinău; acad. Valeriu Matei, Chișinău; Iurie Colesnic, scriitor, cercetător; Vera Osoianu, dir. adjunct BNRM, Chișinău; dr. Hermina Anghelescu, profesor la Facultatea de Biblioteconomie și Știința Informării, Wayne State University, SUA; dr. Adolf Knoll, secretar pentru știință, cercetare și relații internaționale, Biblioteca Națională a Republicii Cehe, Praga; Sorina Stanca, manager, Biblioteca Județeană „Octavian Goga”, Cluj-Napoca, președintele Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România; dr. hab. Nelly Țurcan, USM, Chișinău; dr. Mariana Harjevschi, BMC „B.P.Hasdeu”, Chișinău; redactor-șef: Ludmila Corghenci; secretar de redacție:

Tatiana Bahmuteanu; redactori: Raisa Plăieșu, Jana Badan, Tatiana Bahmuteanu, Ludmila Șimanschi; redactor artistic: Cristina Ceoinac; procesare computerizată: Diana Odobescu; clasificare / indexare: Aliona Muntean, Victoria Vasilica; traducere în engleză: Elina Bolgarina.

Aspectul editorial și poligrafic actual al revistei „Magazin bibliologic” al Bibliotecii Naționale este mai modern, mai atrăgător. Din anul 2005, coperta revistei apare în acelaș format A4, numai că deja color, iar conținutul din interior apare în negru-alb. Au fost momente când revista a fost tipărită integral color, nr.1-4, 2016, ediție specială sponsorizată de Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor / Modern Information Services For Improvement Study Quality, coordonată de Cofunded by the Tempus Programme of the European Union. De asemenea a crescut numărul de pagini al revistei, comparativ dacă în anul 1992 revista apărea cu 56 de pagini, apoi în anul 2021 apare cu 230 de pagini. Pe parcursul anilor au fost reînnoite multe rubrici: „Sub cupola Bibliotecii Naționale”, „Consolidarea Sistemului Național de Biblioteci”, „Oameni în profesie. Profesie prin oameni”, „Istории de succes. Evenimente”, „Recenzii. Inforaft” și altele. Pe parcursul anilor în

paginile revistei au apărut autori noi atât din Republica Moldova cât și din alte țări cu articole atât științifice, cât și metodologice în diferite domenii: biblioteconomiei, istoriei, bibliografiei, religiei, literaturii, picturii, limbii române, sistemelor informaționale moderne, informării documentare, despre Programul Novateca etc. O importanță deosebită o are oglindirea materialelor ale bibliotecarilor din bibliotecile naționale, universitare, publice, teritoriale, școlare,

unde se descrie despre impactul, importanța, actualitatea lecturii, necesităților informaționale ale utilizatorilor, despre activitatea biblioteconomică, bibliografică, culturală ale bibliotecilor, aspectul de voluntariat în cadrul bibliotecilor, despre comunicarea profesională în aspecte ale formatului virtual, biblioterapie, bibliosofie etc. Pentru asigurarea conținutului revistei, procesării computerizate, prezentării grafice și aspectului poligrafic lucrează o echipă profesionistă: di-

rectorul publicației, redactor-șef, redactori, redactori artistici, pictori, machetatori, tipografi care depun toate eforturile comune ca revista să apară la nivel înalt științific, calitativ, modern, să prezinte o promovare a imaginii Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, o valoare, o comunicare, o experiență, în lumea bibliotecară. Menționăm mesajul dnei Ludmila Corghenci, redactor-șef al revistei „Magazin bibliologic”, publicat în editorialul din nr.1-2, 2017: „Pentru asigurarea conținutului atractiv, echipa revistei va ține cont de principalele legi ale marketingului în socialmedia: ascultare (subiecte, dialoguri care adaugă valoare domeniului); concentrare (pe crearea unui brand favorabil bibliotecii și bibliotecarului); calitate; împărtășirea informațiilor (facilitatea accesului prin statutul de revistă cu Acces Deschis, deținerea-ISSN etc.); influență (analize de impact, feedbackuri); apreciere (construire de relații în contextul Sistemului Național de Biblioteci); accesibilitate și disponibilitate”. [5]

Revista „Magazin bibliologic” este înregistrată la Ministerul Justiției din Republica Moldova, fiecare număr de revistă este discu-

donare și comunicare – c³” de Hermina Anghelescu; „Consoțul Eiff Direct – un mod de abordare a diseminării informației electronice” de Silvia Ghinculov, Natalia Cheradi; „Vechea / noua bibliotecă în condițiile vechi / noi globalizări” de Alexe Rău – articole de valoare publicate în „M.B.” nr. 3-4, 2004; „Uși către progresul profesional: proiecte de succes ale anului 2016” de Elena Pintilei și Svetlana Barbei; „...Cred că cea mai mare contribuție a Programului Novateca este revigorarea bibliotecilor și ajutorul în crearea serviciilor noi și atragerea noilor utilizatori” de Evan Tracz; „Nu poți avea succes în carieră, dacă nu ai personalitate și o echipă de buni profesioniști” de Maria Furdui; „Numai un loc însuflețit poate fi un loc frumos de muncă” de Aliona Tostogan; „Nocturna Bibliotecilor – modalitate de identificare și valorificare a creativității personalului: din experiența Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova” de Ludmila Corghenci – articole publicate în rev. „M.B.” nr.1-2, 2017; „Promovarea cărții și a lecturii: experiențe inteligente” de Victoria Vasilica; „M.B.” nr. 1-2, 2020; „Retrospectiva activității editoriale a BNRM” de Tatiana Bahmuteanu; „Tehnologii informaționale în activitatea bibliotecilor – imperativul supraviețuirii” de Veronica Borș; „Însuflețirea cuvântului în cărțile timpului prin darul dat de Dumnezeu (interviu cu Protoiereul Mitrofor Octavian Moșin)” consemnare de Raisa Plăieșu; „Programul Național „LecturaCentral” 2020: bilanțuri, lecții și împliniri” de Vera Osoianu – articole publicate în rev. „M.B.” nr. 1-2, 2021; „Conferințele zonale online – 2021: integritate profesională și perspective în viitor” de Ecaterina Dmitric și Natalia Ghimpu; „Biblioteca i volonterî – prostranstvo novîh vozmojnosti” de Nadejda Tanova; „Academia de vară pentru bibliotecari – 2021” de Lilia Povestca; „Impactul pandemiei Covid-19 asupra activității Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova” de Lilia Cara; „În slujba patrimoniului cultural” de Veronica Cosovan – articole publicate în rev.„M.B.” nr. 3-4, 2021.

În ajunul jubileului de 190 de ani a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, revista științifică și bibliopraxiologică „Magazin

bibliologic” va pregăti un număr special dedicat acestui jubileu important în istoria, activitatea și promovarea acestui mare Templu Național al Cărții – patrimoniu nesecat al valorilor naționale scrise. Rugăm autorii revistei noastre să ne scrie la această temă jubiliară, să ne împărtășească prin conținutul articolelor impresiile, experiențele, succesele, bucuriile profesionale care au demarat prin timp.

Referințe bibliografice:

1. BIBLIOTECA Națională a Republicii Moldova. Magazin bibliologic. Site-ul BNRM. [citată 21 ianuarie 2022]. Disponibil: <http://bnrm.md/index.php/publicatii/bibliografii/15-publicatii/editii-periodice-de-specialitate/26-magazin-bibliologic>
2. BIBLIOTECA Națională oferă publicului online revista „Magazin bibliologic” 21.05.2020 Categorie: Cultură. [citată 7.02.2022]. Disponibil: <https://www.moldpres.md/news/2020/05/21/20004169>
3. CORGHENCI, Ludmila. Cuvânt către cititor. In: Ateneu, buletin metodico-bibliografic. 1991, fasc. 1, pp. 3-5
4. CORGHENCI, Ludmila: Omul din Templul Cărții și Științei: Monografie biobibliografică. Chișinău: BNRM, 2020 (Tipogr. „Primex-Com”). pp. 8-11 (Colecția „BiblioLeader”, ISBN 978-9975-3425-7-5)
5. CORGHENCI, Ludmila. Vrem o schimbare: o revistă cu cea mai mare influență asupra bibliotecarilor. In: Magazin bibliologic. 2017, nr.1-2, pp. 4-5 ISSN 1857
6. LEGE cu privire la biblioteci [nr.160 din 20.07.2017]. [citată 21 ianuarie 2022]. Disponibil: <http://www.mc.gov.md/ro/content/legea-cu-privire-la-biblioteci-approbata-de-parlament>
7. OSOIANU, Vera. „Magazin bibliologic” și impactul său asupra comunității bibliotecare. In: Biblioteca. 2016, nr.8, pp.252-254. ISSN 1220-3386
8. STRATAN, Elena. Magazin bibliologic. In: Magazin bibliologic. 2005, nr. 3-4, pp. 178-179. ISSN 1857-1476
9. ȚURCANU, Nelly. Revistele biblioteconomice din Moldova ca mijloc de comunicare științifică. [citată 8.02.2022]. Disponibil: <http://bibliopolis.hasdeu.md/index.php?bpa=1772>.

Magazin bibliologic, 2022, nr. 1-2, p.p. 33-39

CĂRȚILE NESOLICITATE DIN BIBLIOTECĂ, CE FACEM CU ELE?...

Funcția bibliotecii se schimbă de-a lungul anilor. La început a fost privilegiul castelor ecleziastice și al cărturarilor. Mai târziu a apărut fenomenul de democratizare a informațiilor, prin care biblioteca poate fi aderată și utilizată de orice membru al unei comunități.

Dacă e să revenim în istorie, aflăm că prima bibliotecă atestată documentar este și mai veche, legată de o mănăstire distrusă în vremea mării invazii tătare din anul 1241 - Mănăstirea Igrîș, fondată de Ordinul călugăresc catolic cistercian în anul 1179.

De-a lungul istoriei, multe biblioteci, adevărate comori ale culturii, s-au pierdut. Dintre acestea amintim: *Colecția minoică de tăblițe de argilă din Knossos*, *Colecția regelui asirian Sargon al II-lea din Uruk*, *Bibliotecile din Nippur și Ninive*, *Biblioteca din Cartagina*, unde au fost arse în anul 146 î.Hr. de către trupele romane jumătate de milion de cărți, *Cărțile Sibilinice din Roma*, arse într-un incendiu din anul '83 î.Hr., celebra *Biblioteca din Alexandria*, unde s-au pierdut peste 700.000 de role de pergament și papirus, *Colecția Templului lui Herodes din Ierusalim*, distrusă din ordinul împăratului Titus Flavius Vespasianus, mii de cărți arse în Constantinopol în secolul al VIII-lea din ordinul împăratului bizantin Leon al III-lea Isauricul (care a promovat iconoclasmul la rang de religie de stat). Multe cărți prin timp au avut o tragică și o nemiluită soartă din cauza războaielor, calamităților naturale și alte pricini, care doar o parte din ele s-au păstrat până în zilele noastre în fondurile bibliotecilor din lume.

De-a lungul timpului, mulți oameni înstăriți își donau cărțile în biblioteci sau își foloseau averea pentru înființarea bibliotecilor, dar unul dintre cei mai importanți este Andrew Carnegie (1835-1919), om de afaceri și mare filantrop american de origine scoțiană, unul dintre primii „regi” ai oțelului. Carnegie este considerat unul dintre cei mai bogați oameni din istorie și, cu atât mai mult, o vorbă a sa

este de natură să ne impresioneze: ”Cine moare bogat moare dezonorat”. El nu a vrut să moară dezonorat, așa că a fost și unul dintre cei mai mari filantropi, spre finalul vieții donându-și cea mai mare parte a averii. Cu banii lui s-au construit circa 3.000 de biblioteci în SUA și Anglia, a donat bani către peste 7.000 de biserici din întreaga lume, a susținut cercetarea, știința, arta.

Într-o epocă a smartphone-urilor și a cărților electronice s-ar părea că bibliotecile și-au pierdut din popularitate. Nu este adevărat. Bibliotecile au fost și vor rămâne centre culturale deoarece popularitatea lor nu scade, atâta timp cât știi unde să le cauți. Bibliotecile sunt centre culturale impresionante care colecționează sute și mii de cărți, din diferite domenii și perioade de timp, care reconstituie istoria și cultura umanității. Cărțile reprezintă o valoare de neimaginat. A construi o bibliotecă înseamnă a crea o viață. ”Biblioteca nu poate fi niciodată o colecție întâmplătoare de cărți”, relatează prin timp Carlos María Domínguez. Biblioteca este patria cuvintelor care au avut ceva de spus prin cărți autorii lor. În biblioteci se păstrează neîntrerupt firul ce l-a depănat mintea omenească din

vremurile cele mai îndepărtate, consemnând pas cu pas progresele succesive, care ne-au adus la gradul de cultură de care ne bucurăm de a fi prin vreme. Biblioteca trebuie să fie un altar, ci nu o închi-soare a cărților sau un depozit conservat de cuvinte. O bibliotecă trebuie să fie locul cu adevărat vrednic de respect, în care oamenii își păstrează istoria experiențelor, a dibuirilor, a descoperirilor și a proiectelor lor, destinele vremii cuprinse în mii de coperti de carte. Cărțile trebuie tratate cu respect, ele reprezentând, însuși, sufletul autorului lor.

Colecția este setul de materiale pe care le are biblioteca și toate resursele externe sau proprii și în diverse suporturi – care permit satisfacerea nevoilor comunității de informare. Colecția trebuie să fie echilibrată în ceea ce privește lucrările de referință, lucrările literare și alte aspecte. Pentru a selecta resursele corespunzătoare pentru bibliotecă, trebuie luate în considerare mai multe criterii, dintre care pot fi enumerate:

- Conținut și suport care răspund la obiectivele și nevoile bibliotecii și ale utilizatorilor acesteia.
- Conținut curent și de calitate.
- Autori ai reputației și reputației.
- Stil, limbă și scriere la nivel.
- Starea fizică și durabilitatea suportului.
- Gestionarea suportului.
- Alți factori determinanți pentru selectarea materialului vor fi bugetul, spațiul disponibil și dacă există colecții specifice care doresc să fie formate.

Cu păreri de rău, bibliotecile se completează neîntrerupt, dar unele cărți din diferite biblioteci nu sunt atinse de nimeni, copertile lor nu le deschide nimeni, nu sunt solicitate, ci stau neclintite în ”comă” zeci de ani, care apoi sunt casate și duse la maculatură. Ce dureros este pentru un autor să scrie o carte, ca apoi peste ani să fie dată la maculatură! Mă-ntreb, de ce unele cărți scrise de autori din toată lumea, ajungând în casa bibliotecilor stau ani în șir în ”comă”,

nu sunt solicitate? Care să fie motivul acestei probleme? Dar autorul cât suflet, efort, timp, cheltuieli financiare a suportat până la apariția ei în lumină! Și care e destinul cărții de mai departe?... Biblioteca ca să supraviețuiască prin timp, trebuie să deie viață și acestor cărți care nu sunt solicitate, nu sunt deschise nici de bibliotecari, nici de cititori. Pentru soluționarea acestei probleme este nevoie în primul rând de ajutorul bibliotecarului care să intervină ca aceste cărți, care nu au fost întrebate de nimeni, să se clarifice cu ele, să fie propagate ca să ajungă în ochii cititorilor. Marguerite Yourcenar, membră a Academiei franceze, scriitoare renumită scria: "Când întemeezi bibliotecă, pregătești hambare publice, strângi rezerve menite să preîntâmpine o iarnă a spiritului".

În lumea bibliotecară peste tot se remarcă că biblioteca modernă, nu mai este doar loc de păstrare a cărților și bibliotecile își asumă toate responsabilitățile, crează servicii noi, implementează tehnologii de informare și comunicare, de propagare a cărții. Se vorbește prea mult doar în cuvinte despre: impact, evaluare infometrică, dezvoltare profesională, educație informală, furnizor de programe, gândire proectivă, incluziune digitală, indicatori statistici și de performanță, investiții profesionale, leadershipul bibliotecii, lecturi profesionale, legea cu privire la bibliotecă, management de bibliotecă, nocturna formală a bibliotecilor, obiective de dezvoltare durabilă, oferte educaționale, patrimoniu documentar, politici de cercetare, politici de formare continuă, care retrogradează cadrele bibliotecare care muncesc de-o viață, portofoliul serviciului de bibliotecă, Programul "Grija pentru noii utilizatori", raport analitic și statistic al bibliotecii, repertoriu de servicii, Salonul Internațional de carte Bookfest, servicii informațional-biblioteconomic, sondaj de opinie, știință deschisă, tehnici de lectură, utilizarea informației, zilele științei, conferințe zonale, cultura informației, acces la informație, Anul bibliologic, Anul Lecturii, ateliere profesionale, etc., dar despre cărțile nesolicitate din bibliotecă nu se vorbește *nimic*. Destinul fiecărei cărți primită în bibliotecă îi revine responsabilității bibliotecarului.

El trebuie să poarte de grijă ca fiecare carte din bibliotecă să fie în condiții speciale bine păstrată, să fie propagată, promovată la cititori. Bibliotecarul mereu trebuie să lucreze cu cărțile de pe poliță, mai ales cu fișa anexată în fiecare carte, ducându-i evidența solicitării cărții, urmărind de câte ori a fost întrebată cartea de cititori. Cu păreri de rău în majoritatea bibliotecilor, bibliotecarii nu fac acest lucru, nu se lucrează cu fondurile de cărți nesolicitate. Aceste cărți ani în șir nu sunt deschise, parcă stau în „comă”, așteptând casarea și aruncată în vâltoarea maculaturii.

Show-urile lecturii (Programul *LecturaCentral*, Topul cărților anuale etc.) lansate de lumea bibliotecară întotdeauna au fost formale doar pentru protocoalele planurilor anuale, statistice ale bibliotecilor naționale, orașenești, publice și teritoriale de peste tot. Bibliotecarul în loc să facă o totalizare, o statistică a cărților nesolicitate din fondurile de carte, el face concursuri formale: cel mai activ cititor, cea mai activă familie cititoare, evidențiind cu păreri de rău rudele, prietenii, cunoștințele sale cele mai apropiate... Bibliotecarii lansează proiecte formale de promovare a cărții și lecturii, clipuri video formale, fel de fel de filmulețe pe rețelele de socializare, bloguri, site-uri etc. Uniunile de creație ale scriitorilor nu conlucrează cu bibliotecile, acolo unde pe polițe stau cărțile autorilor. Unele biblioteci petrec lansări de carte cu unii și aceeași autori în diferite biblioteci, dar unde sunt întâlnirile cu ceilalți autori de carte?... De ce cărțile unor scriitori trebuie să steie în comă ani în șir în fondurile bibliotecilor și nu sunt promovate de bibliotecari, că doar spre final se casează și sunt date la maculatură? Atât scriitorii din R.Moldova, cât și din România trebuie toți promovați prin operele lor scrise. Sunt cărți ale autorilor atât din Moldova, cât și din alte țări care sunt după conținut foarte bune, dar cu păreri de rău ele stau în praful de bibliotecă ani, decenii și nu sunt deschise nici de bibliotecari, nici de cititori. Se vorbește despre atâtea și atâtea metodologii de promovare a lecturii, dar despre cărțile autorilor care stau în ”comă”, nesolicitate din fondurile bibliotecilor nu se vorbește nimic.

În responsabilitățile și obligațiunile fiecărui bibliotecar, în fișa postului de muncă trebuie să aibă și un compartiment aparte în activitatea sa – evidența cărților nesolicitate din fondul de carte al bibliotecii și metodele lor de promovare prin timp. Precum o mamă poartă de grijă mereu copiilor săi, așa și bibliotecarul trebuie să aibă un limbaj de comunicare cu orice carte din bibliotecă, să urmărească cum se păstrează cartea, ce trebuie să facă ca să fie propagată în lume, adică să ajungă în ochii cititorilor. Cărțile din fondurile nesolicitate trebuie să fie mereu în mișcare, mereu ca să ajungă în mâinile cititorilor, dar nu să fie neclintite pe polițe. De aceea, cred că bibliotecarul în primul rând trebuie să ia la evidență aceste cărți, înregistrându-le într-o cartotecă specială sau într-un registru cu titlul următor, anexa nr. 1. ***Evidența cărților nesolicitate din bibliotecă***, cu următoarele rubrici:

- Numărul după rând al cărții;
- Autorul și titlul cărții;
- Anul editării și CZU al cărții;
- Data, anul intrării în fondul de carte al bibliotecii;
- Prețul cărții;
- Cărțile nesolicitate din bibliotecă după ani:
 - până la 3 ani
 - până la 5 ani
 - până la 10 ani
 - până la 25 ani
 - până la 50 ani
 - până la 80 ani
- Evidența cărții nesolicitate cu Registrul general de evidență al bibliotecii;
- Condițiile de păstrare a cărții nesolicitate;
- Motivul nesolicitării cărții din bibliotecă;
- Cartea nesolicitate a fost casată ori nu;
- Cărtea nesolicitate (limba de editare: română, engleză, franceză, rusă etc.);

- Numărul de solicitări ale cărții la cititor;
- Recomandările adăugătoare ale bibliotecarului.

Cartea nesolicitată din fondul bibliotecii are nevoie de o comunicare mai întâi cu bibliotecarul, apoi cu cititorul. Pentru aceasta este nevoie ca bibliotecarul să studieze cărțile nesolicitate: să le deschidă și să-și facă o prezentare generală despre conținutul lor, să-și facă o părere despre această carte, poate ea trebuie dată în altă bibliotecă unde este așteptată de alți cititori, să vadă motivul nesolicitării etc. Dacă bibliotecarul întâmpină dificultăți, probleme în procesul de studiere a cărților nesolicitate, poate duce următoarea evidență anexa nr. 2. **Formele de studiere a cărților nesolicitate din fondul bibliotecii** cu următoarele rubrici:

- Numărul după rând al cărții și titlul ei;
- Anul editării și CZU al cărții;
- Câți ani cartea nu a fost nesolicitată;
- Discuția cărților pe domenii în cadrul Consiliului științific / metodic al bibliotecii (a fost discutată: da sau nu?);
- Discuția cărților nesolicitate artistice în cadrul Consiliului literar al bibliotecii (a fost discutată: da sau nu?);
- Evidența Procesului verbal în cadrul consiliilor de bibliotecă;
- Concluzia, aprobarea membrilor consiliilor referitor la cărțile nesolicitate;
- Pasul următor al cărții nesolicitate;
- Consemnările adăugătoare ale bibliotecarului.

Un rol important în studierea cărților nesolicitate din bibliotecă, în ajutorul bibliotecarului pot veni utilizatorii. În fiecare trimestru, bibliotecarul poate face un sondaj și cu utilizatorii în tematica respectivă: **Sondajul cărților nesolicitate din fondul bibliotecii cu utilizatorii.**

1. Ați citit vreo carte, care să nu fie solicitată din bibliotecă? Ce impresii v-a lăsat această carte?

2. Cum credeți, utilizatorii trebuie să aibă acces deschis la fondurile de cărți nesolicitate din bibliotecă?

3. Care e părerea dumneavoastră, de ce unele cărți din bibliotecă nu sunt solicitate de cititori? Care sunt motivele?

- a) E o carte slab scrisă?;
- b) Utilizatorul nu are acces liber la aceste cărți nesolicitate din bibliotecă?
- c) Bibliotecarul nu propagă aceste fonduri de cărți?.
- d) Cine după părerea dumneavoastră, ar putea soluționa problema cărților nesolicitate din bibliotecă?
- e) Utilizatorul ar putea să se încadreze în soluționarea acestei probleme, care să-i ofere un ajutor bibliotecarului în solicitarea acestui fond de carte.

4. Cum credeți, cărțile care nu sunt solicitate mulți ani (2-5-10-20... ani) trebuie casate sau conservate în patrimoniu de bibliotecă?

5. Ce metode, forme noi de propagare a cărților nesolicitate din bibliotecă propuneți?

6. Ce cărți preferați mai mult să citiți: pe domenii sau artistice?

7. Ce autori din R.Moldova, România, Franța, SUA și alte țări nu preferați să citiți? Nominalizați numele autorilor.

8. Ce autori din R.Moldova România, Franța, SUA și alte țări, preferați să citiți? Nominalizați numele autorilor.

Pentru ca fondurile de cărți nesolicitate să ajungă în mâinile cititorilor este nevoie de efortul și acțiunea bibliotecarului în propagarea acestor cărți. Bibliotecarul, studiind cărțile nesolicitate își planuiește anumite metode și forme de propagare a acestor cărți, unde i se propune următoarea lecturare, anexa nr.3.

Metodele de propagare a lecturii din fondul cărților nesolicitate:

- Numărul cărților după rând;
- Tematica expozițiilor cărților nesolicitate;
- Tematica prezentării revistelor bibliografice a cărților nesolicitate (5-7 cărți);
- Propagarea cărților nesolicitate prin rețele de socializare: crearea unei platforme noi, unui blog, sau a unui catalog electronic etc.;
- Întâlniri cu scriitorii a cărților din fondurile de cărți nesolicitate;
- Sondaje ale cărților nesolicitate cu utilizatorii;

- Transmiterea cărților nesolicitate în alte biblioteci;
- Organizarea unei conferințe anuale cu bibliotecarii la nivel național cu tema: ”Cartea nesolicitată în bibliotecă: tendințe, forme noi de propagare, perspective și realizări”;
- Colaborarea uniunilor de creație a scriitorilor, muzicienilor, artiștilor plastici, teatrale cu diferite biblioteci: naționale, orășenești, liceale, comunale etc.
- Colaborarea pe domenii a cărților nesolicitate cu academiile de știință, universități, diferite instituții de învățământ, organizații, oamenii de știință etc.
- Consemnări adăugătoare ale bibliotecarului.

„Cuvântul hrănește mai mult decât pâinea...”, spunea Ioan Gură de Aur. Vor veni timpuri când se vor scrie cărți tot mai puține, dar oricum să le păstrăm pe aceste cărți care le avem actualmente pe polițele bibliotecilor. Sper, că această problemă despre cartea nesolicitată din bibliotecă va fi soluționată pe toate căile ei de supraviețuire prin timp. Bibliotecarii din toate bibliotecile trebuie să revadă fiecare carte de pe poliță, să studieze drumul ei de lectură, să ducă o evidență aparte a a cărților nesolicitate. Doar rămâne rezolvarea și soluționarea acestei probleme bibliotecarului de azi, care să revizuiască integral această problemă atât de importantă!

Referințe bibliografice:

1. CÂRLEA, Dan. Bibliotecile de-a lungul istoriei. [citată 20 decembrie 2021]. Disponibil: <https://ziarullumina.ro/societate/timp-liber/bibliotecile-de-a-lungul-istoriei-111579.html>
2. DRAGAN, Alexandra. Cele mai valoroase biblioteci din lume [citată 19 decembrie 2021]. Disponibil: <https://studentus.md/educatie/cele-mai-valoroase-biblioteci-din-lume/>
3. RAPORT anual de activitate 2017. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Chișinău, 2017. 132 p.
4. CHITOROAGĂ, Valentina, DIACONU, Margareta. Producția editoria-lă a anului 2015: indicatori statistici și de conținut. Chișinău, 2016. 8 p.

29 decembrie 2021

15 ANI DE ACTIVITATE EDITORIALĂ ÎN BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Biblioteca Națională a Republicii Moldova pentru mine a fost și este a doua casă părintească spirituală, un Templul al Cărții, un Înger al bibliotecii care din anii de studenție și până în prezent a pecetluit un impact de lectură a cugetului meu de credință, modelare, formare, educație și a dragostei față de carte, ca prin ani să-mi găsesc menirea de scriitor, ziarist și un biblioteconomist profesionist. Patrimoniul acestei biblioteci m-a hrănit spiritual pe tot parcursul vieții. Anii mei de tinerețe i-am petrecut în sălile de lectură, care mereu erau arhipline de cititori. Așteptam sâmbăta și duminica nerăbdător aceste zile să vină mai repede și cu drag să deschid ușa cea mare de lemn voluminoasă de la intrare, să intru în Templul Cărții și să mă cufund în lecturile mele preferate. Timp de 30 de ani care am fost în această bibliotecă în posesia mea ca cititor, nici nu m-am gândit că din anul 2007 voi activa ca redactor (specialist superior, principal) în Biblioteca Națională a R.Moldova.

Mi-amintesc ziua de 15 august 2007, când am fost angajată în serviciul "Editura" ca redactor. Chiar din prima zi de angajare, Biblioteca Națională era în toiul pregătirii Aniversării de 175 de ani și în jur toți erau preocupați de această sărbătoare, unde întreaga echipă redacțională era foarte activă în frunte cu sefa serviciului "Editura" Elena Turuta. Chiar din prima zi de muncă m-am alăturat și eu de colegii mei de redacție, contribuind la redactarea diferitor materiale promoționale aniversare (baner, afiș, testimonii etc.) în preajma Salonului Internațional de Carte și sărbătorii "Limba Noastră cea Română", redactarea diferitor cărți, ziare „Salon expres” (ediție specială a SIC-ului) și "Gazeta bibliotecarului", Buletin informativ al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și a Asociației Bibliotecarilor din R. Moldova. Din primele zile m-au anunțat că

în afară de funcția de redactor, care voi redacta diferite manuscrise, voi mai fi și secretar de redacție la ziarul "Gazeta bibliotecarului" și "Salon expres". M-am bucurat de misiunea responsabilă care mi-a încredințat și m-am apucat de treabă. De la bun început m-am bucurat de echipa redacțională, care erau foarte activi, inteligenți, responsabili, buni profesioniști în redactarea diferitor texte. M-a copleșit profesionalismul cu tentă biblioteconomică, bibliografică și literară a ex-directorului general dl Alexe Rău, redactor șef a edițiilor periodice și trimestriale: „Gazeta bibliotecarului”, "Salon expres" și revista "Magazin bibliologic", autor a mai multor cărți de poezie și în biblioteconomie, proiecte biblioteconomice și bibliografice în cadrul reorganizării Bibliotecii Naționale și a Sistemului Național de Biblioteci după anul 1990, un generator de idei frumoase culturale în prosperarea BNRM. Mereu îl vedeam că era un om calculat, chibzuit, răbdător, care rețraia pentru orice publicație, material promoțional apărut în lumină. Mereu intra în redacție și ne încuraja pe noi redactorii, ne întreba dacă avem nevoie de ajutorul său, dacă avem probleme cu autorii, alcătuitoarii sau se interesa la ce etapă de redactare sunt manuscrisele în redacție. Mă bucur că am lucrat alături de poetul, filosoful, biblioteconomistul și regretatul Alexe Rău, într-o echipă de oameni profesioniști ca: Elena Turuta, sefa serviciului "Editura"; Jana Badan, redactor; Maria Griniuc, machetator; Dragoș Popa-Miu, pictor și designer; regretatul Mihai Burdilă, coordonator tipografic; Natalia Rotaru, redactor; Tatiana Bahmuteanu, redactor și șef de secție; Cornelia Hîncu, redactor; Diana Odobescu, machetator; Cristina Ceoinac, pictor; Ludmila Pisaniuc, operator, etc. Prin redactarea diferitor publicații în echipă la edițiile: „Gazeta bibliotecarului”, "Salon expres" și revista "Magazin bibliologic", întotdeauna am văzut profesionalismul fiecăruia din redactori, unde fără supărare ne completam unii pe alții, numai ca edițiile redactate să apară la nivel înalt, fără greșeli. Lucrul în echipă redacțională întotdeauna a demonstrat calitatea, eficacitatea, corectitudinea textelor redactate. A ne completa unul pe altul

în procesul redactării a dovedit și a scos în evidență prețuirea, respectul și profesionalismul textual a fiecărui redactor care practic învățăm unul de altul și prin operațiunile informaționale, de printare și gata de tipar ale publicațiilor. Această muncă se exersează prin marile manifestări culturale și biblioteconomice a materialelor promoționale a Bibliotecii Naționale: Salonul Internațional de Carte; Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci; Anul Bibliologic; Valori bibliofile; CALEX, Topul celor mai citite 10 cărți; Program-catalog al SIC-ului etc.

În ajunul Aniversării de 190 de ani a Bibliotecii Naționale împlinesc 15 ani de muncă în acest Templu al Cărții – Biblioteca Națională, unde mi-am adus contribuția redacțională și editorială a peste 120 de cărți, monografii, program-catalog, bibliografii, biobibliografii, almanahuri, ediții metodologice și peste 112 publicații periodice: „Gazeta bibliotecarului”, „Salon expres” și revista „Magazin bibliologic”, alte ediții: monografii, bibliografii, biobibliografii, , ediții metodologice: *Imaginea Republicii Moldova în străinătate; Teze de doctorat; Cronica vieții politico-administrative, social-economice și culturale a Moldovei; Buletin bibliologic; Petru Buburuz. Biobibliografie; Alexei Colîbneac. Biobibliografie; Biblioteca 2.0 – o generație de biblioteci; Basarabeni în lume; Program-catalog. Salonul Internațional de Carte; „Topul celor mai citite 10 cărți; Cartea Moldovei (sec.XVIII-XX). Vol.3. Cartea modernă (sec.XIX-XX). Catalog general; O retrospectivă a edițiilor Salonului Internațional de carte; Biblioteca Națională a R. Moldova. 180 de ani. Bibliografie (2007-2012). Biblioteci publice din R.Moldova. Situații statistice (2008-2012; Cadru de reglementare. Vol.V (2008-2012); Publicații oficiale. Bibliografia Națională a Moldovei (serie analitică); CALEX. Premiile naționale; Valori Bibliofile. Program-catalog; Cadru de reglementare. Vol.VI (2012-2015); Biblioterapie. Îndrumar metodic; Arhiva de voci. Interviu cu persoane în domeniul culturii naționale (10 volume.Format video și audio); Indice de competențe internațională; Gh.Oprea. Biobibliografie; Rodul cuvintelor. Nina Soroceanu. Biobibliografie; Catalogul expoziției „Ale-*

xe Rău, filosof, homofaber, fragil și înaripat”; Bibliotecarii renumiți din istoria culturii mondiale; LecturaCentral. În ajutorul activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cunoaștere; Acad. Gh. Mustea. Biobibliografie; Biblioteconomie și știința informării în R.Moldova. Vol. I (2015-2017); Omul care a mers după soare. Val. Găgiu. Biobibliografie; Muzeul cărții; Veronica Cosovan. Domnitori și steme românești; Ludmila Toma. Biobibliografie; Ateneul de cultură ”Biserica albă”; Lilia Povestca. Educația informală a persoanelor de specialitate din republică; Sistemul de raportare online 6-C. Ghid practic; Catalogul expoziției ”30 de ani de Independență”; etc.

Mă bucur, că în cei 15 ani de activitate în postura de redactor (specialist principal) în cadrul BNRM mi-am adus contribuția de muncă substanțială prin redactare și promovare a imaginii BNRM și a Sistemului Național de Biblioteci din republică, la completarea patrimoniului național cu noi ediții în domeniul biblioteconomiei, bibliografiei naționale, am participat la valorificarea edițiilor Carte veche și rară prin manifestarea ”Valori bibliofile”, am contribuit la ridicarea nivelului și aspectul artistic a copertilor de carte, revistelor și materialelor promoționale (banere, afișuri, testimonii, certificate, diplome, comunicate de presă etc.), coordonarea și conlucrarea cu diferiți autori, alcătuitori a diferitor publicații.

Un impact asupra formării activității profesionale au fost orele și trainingurile, diferite lecții petrcute în diferiți ani: Școala de Biblioteconomie; Centrul de Formare Profesională Continuă, BNRM; Centrul de Formare Continuă în cadrul Universității de Stat din Moldova, care m-au ajutat să mă ridic pe treptele II și I de atestare profesională. Un rol important în viața mea ca scriitor am participat cu lansări de carte din creația mea și cărțile redactate la Salonul Internațional de Carte, am fost invitată în multe biblioteci din republică și capitală, în România la întâlniri cu cititorii. Experiența mea de muncă și activ ca scriitor am încercat s-o intercalez în cadrul invitațiilor care le-am avut la diferite emisiuni la Radio Moldova, Satelit, Vocea Basarabiri, TV Tezaur Folk, TRMoldova 1, PROTV ”O

seară perfectă” etc. Am publicat multe articole cu caracter cultural, biblioteconomic și bibliografic în rev. ”Magazin bibliologic”, ”Gazeta bibliotecarului”, ”Salon expres”, ”Literatura și Arta”, ”Roua stelară”, ”Florile dalbe”, ”Apollon”, ”Luceafărul din vale”, ”Armonii culturale”, „Viața spirituală” din România.

Și astăzi mai continui să depun toate eforturile și experiența mea de muncă în postura de redactor (specialist superior) la prosperarea și valorificarea Templului Cărții – Biblioteca Națională a R.Moldova. Munca mea zi de zi cu ochii uneori oboșiți peste rândurile manuscriselor este o sărbătoare, o satisfacție sufletească, un îndemn, o chemare la datorie, o realizare împlinită prin timp, o misiune și un dar de Sus, care-i mulțumesc Domnului pentru toate. Cu prilejul Aniversării de 190 de ani a BNRM, aduc cordiale felicitări colegilor mei de bibliotecă, dorindu-le sănătate, noi proiecte și perspective întru prosperarea acestui Templu al Cărții, ce va vorbi prin timp altor generații despre munca, experiența, abnegația redactorilor anilor 200-2022 în serviciul ”Editura” (actualmente Centrul editorial-poligrafic) și se vor înfrupta din tezaurul redactat prin ani și salvat în mape pe calculator!

28 aprilie 2022

ARIA LIRICĂ A CULTURII

Cât de greu e să scrii o carte? Cum se scrie o carte? Această întrebare le este adresată mereu scriitorilor la întâlnirile cu cititorii, unde fiecare răspunde în felul său. Zilele trecute răsfoiam jurnalul scriitoarei Ana-Maria Gheorghe, care răspundea în felul următor la această întrebare: „Cine-ți spune că e ușor să scrii o carte, nu știe despre ce vorbește, sau nu vrea să recunoască efortul pe care îl depune cel ce o scrie. Îți pui într-o carte toată sănătatea și viața. Pui fericire, un mănunchi de zâmbete. Transpiri. Te agiți. Așterni acolo toate crizele de nervi. Toate momentele frumoase. Adugi mii de modificări. Citești cartea aia până devine Tatăl Nostru. La un moment dat ai impresia că nu ai scris așa cum trebuie. Ai alte momente în care te crezi geniu. Ștergi într-o seară 100 de pagini pentru că nu au sens. Nu dormi bine o lună ca să le rescrii. Apoi ștergi iar. Când oare mai termini de scris cartea, frate?...”. Da, cartea se scrie cu adevărat foarte greu, și nu numai cele de poezie sau proză, publicistică, dar și cărțile din alte domenii ale vieții. Și după ce este scrisă, cartea trece prin procesele anevoioase de redactare, machetare, corectură, apoi se înregistrează la Camera Națională a Cărții, și urmează tipografia. Când apare în lumină, ajunge în librării sau în biblioteci. În librării cartea vine și pleacă, dar în biblioteci ea își găsește un loc al ei acasă. În Casa Cărții - în Bibliotecă, sufletul scriitorului rămâne să deie viață în timp cuvântului, în care au încăput cele mai frumoase clipe, cu acel dar, cu care l-a înzestrat Dumnezeu să reverse lumina scrișului în inimile celor ce îl vor citi cu drag. Dar pe rafturile bibliotecii cartea nu stă neclintită, căci este atinsă mereu de bibliotecar sau de cititor. Bibliotecarul este unicul promotor al cărții, care-i poartă mereu de grijă: o înregistrează în catalogul bibliotecii, o clasifică, o promovează, o conservă în patrimoniu, o repară sau o restaurează dacă e nevoie. Bibliotecarul cu fața brăzdată de bunătate și răbdare, de iubire și ospitalitate, pășește prin văzduhul încremenit în timp

al cronicilor ca să urce și să tot coboare printre munții de cărți, să aprindă lumina cuvântului scriitorului în ochii și cugetul utilizatorului de mâine... Bibliotecarul pe parcursul anilor devine o enciclopedie, un ghid în lumea cunoștințelor, ochiul catalogului de căutare și răsfoire a milioanei de pagini, semănător de pace și credință; vine să dăruie din tot ce au trăit și au scris autorii prin timp. În fiecare zi deschide larg ușile bibliotecii ca în Casa Cărții să intre cititorii de toate vârstele, să înalțe și să sărbătorească lecturile prin diverse metode și forme de propagare: saloane internaționale de carte, Program Național Lectura Central, diferite simpozioane, săptămâna ușilor deschise, conferințe, întâlniri cu diferiți autori, lansări, prin înființarea a nenumărate cenacluri literar-artistice etc.

Biblioteca are mulți adoratori: preșcolari, elevi, liceeni, studenți, profesori, oameni de știință, politicieni, medici, ingineri, agronomi, constructori, contabili, informaticieni etc. „Pâinea cea de toate zilele” a acestor oameni, care și-au găsit și profesia-n viață, a fost mereu Cartea: de la grădiniță până la școală, de la școală până la liceu, de la liceu până la universitate și în continuare până-n toate zilele vieții, omul este mereu legat de lumina cărții.

Munca bibliotecarului este universală, creatoare, este împărțită în diverse sfere de activitate, e foarte grea; pare neînțeleasă, neprețuită, nevăzută și lăsată în umbra timpului... în timpul crizei economice, sociale, pandemice de azi, bibliotecarul înfruntă greutatea mari, dar oricum e gata mereu să vegheze cartea, caută modalități și forme moderne atât virtuale, cât și tradiționale, oferindu-i bibliotecii o imagine prosperă și modernă. Sunt bibliotecari care nu au plecat peste hotare, ci remunerați modest, prin entuziasmul lor, apără interesele Cărții cu demnitate și credință, cu dragoste de țară și neam, moștenind cu mare responsabilitate patrimoniul național. În multe sate din R. Moldova, din cauza numărului tot mai mic de copii se închid școlile, dar bibliotecile încearcă să supraviețuiască - ca niște luminițe mici ce ard pentru sufletele oamenilor din sate.

E îmbucurător că a fost instituită și Ziua Bibliotecarului, care e sărbătorită la 23 aprilie, și e semnificativ faptul că în această zi este

sărbătorită și Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, instituită de către UNESCO în 1995, la Conferința Generală de la Paris.

Sf. Ioan Gură de Aur spunea: „Cuvântul hrănește mai mult decât pâinea...”. Fiind scriitoare, și bibliotecară de profesie, nu pot să nu înmoi penița în călimara sufletului și să nu scriu despre această nobilă profesie. Mă întreb, cum se vor păstra mai departe, prin timp, cărțile scriitorilor în bibliotecile din R.Moldova? Care va fi destinul lor? Cine le va purta de grijă? Ușile bibliotecilor vor fi mereu deschise? Datorită bibliotecarului, cărțile au dat glas și în timpul pandemiei. Din păcate, azi bibliotecarul nu mai are unde-și face studiile, că Facultatea de ”Biblioteconomie și Bibliografie” la zi din cadrul Universității de Stat din Chișinău, că a fost desființată, iar managerii bibliotecilor sunt nevoiți să completeze unitățile de serviciu cu cadre din alte profesii sau domenii, pe care trebuie să-i instruiască, să le ajute să-și perfecționeze aptitudinile. Odată cu modernizarea tehnologiilor informaționale, bibliotecarii își aprofundează mereu cunoștințele profesionale cu noi tematici. Bibliotecarii de azi urmează cursuri la ofertele educaționale ale Centrului de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM și a Universității de Stat din Moldova, specialitatea Biblioteconomie, Activitate Informațională și Arhivistică, tot aici activează și cursuri de formare profesională de scurtă durată (15-20 de zile); sunt și alte astfel de cursuri în domeniul biblioteconomiei și bibliografiei: raionale, orașenești și teritoriale. Cerințele cititorului de azi cresc pe zi ce trece, de aceea, ca să supraviețuiască Casa Cărții – Biblioteca, țara are nevoie stringentă de bibliotecari, care să ghideze viitoarea societate, revărsând lumina cărții în cugetul uman al comunității. Ca să nu închidem în viitor bibliotecile din țară, să păstrăm tezaurul patrimoniului national al cărții, avem nevoie de cadre care să studieze la o nouă Academie de Biblioteconomie și Bibliografie, care ar urma să fie înființată cu noi specialități în aceste domenii. Aceasta este o problemă primordială pentru țară, pentru supraviețuirea cărților scriitorilor în biblioteci, și sperăm ca Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Culturii să o soluționeze.

„Literatura și asta” nr. 16, 7 aprilie, 2022. p. 6

ZIARUL „GAZETA BIBLIOTECARULUI” – UN GHID CULTURAL IMPORTANT ȘI UN IMPACT BIBLIOTECONOMIC PRIN TIMP PENTRU ÎNTREAGA COMUNITATE BIBLIOTECARĂ

În viața Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, un rol important au fost edițiile periodice ale Buletinului Informativ al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova "Gazeta bibliotecarului" și "Salon expres" (publicație a Salonului Internațional de Carte). La apariția acestor ediții au lucrat redactori, operatori, machetatori, pictori: Alexe Rău, redactor șef; Elena Turuta, redactor, secretar de redacție; Raisa Plăieșu, redactor, secretar de redacție; Ecaterina Dmitric, coordonator de redacție; Jana Badan, redactor; Natalia Rotari, redactor; Valentina Gălușcă, redactor; Tatiana Luchian, redactor; Gabriela Buruiană, redactor și machetator; Maria Griniuc, machetator; Diana Odobescu, machetator; Dragoș Popa-Miu, pictor; Ludmila Pisanuic, operator și alții.

ISSN 1857-1484

MaI - Iunie 2006
Nr. 5-6 (67-68) , 12 pag.

In acest număr:

- 1 Edituri
- 2 Anulul Cintra la 70 de ani
- 3 Absoluta 2006 la BNRM
- 4 Interviu cu Ludmila Cerghidoni, director adjunct DIB ULIM
- 5 Interviu cu Eugenia Bujan, director promovare BNC "Ivan Chiriac"
- 6 Opini vizite de studiu
- 7 Presa scolară
- 8 Siret internațională
- 11 Conferința Internațională Crimee 2006
- 12 Proiecte în Republica Moldova

GAZETA bibliotecarului

Buletin Informativ al Bibliotecii Naționale și al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

Un ambasador al bibliotecilor moldovene în lume - Hermina Anghelescu

Un bibliotecarist de forță care vine să împiedicată și să continue linia istorică a bibliotecilor române, Hermina Anghelescu, actualmente profesor asociat la Universitatea statului Detroit, după ce a avut doctoratul și a absolvit la Center for the Book Library of Congress, lucrarea „Books, Libraries, Reading and Publishing in the Cold War” (2002), scrie în colaborare cu Martine Poulsen, vine cu două lucrări importante, scrise în engleză și consacrate realităților din bibliotecăria Republicii Moldova. E o vechi și doctă pretență a noastră, aducere a mai multor episoade subțiriștate pe care a preferat să le publice în revista „Magazin bibliologic”, prezenta la multe acțiuni organizate în bibliotecile din Chișinău și din teritoriu. Gestul ei este unul magnific, și e o încredințare primă dată când sistemul de bibliotecii al republicii este prezentat publicului mondial.

Primul titlu este intitulat „Libraries in the Republic of Moldova” și a apărut în „Encyclopedia of Library and Information science”, New York, Marcel Dekker, 2005. E un model de abordare modernă, de documentare și de arhivare a textului. Competențiale deschizător: titlulul „Historical Background”, ne oferă o imagine sublimă a bibliotecăriei noastre pe o perioadă întinsă, de la 1783 la

2005, pe fundalul căruia apar prin care a trecut acest pila. Urmează apoi rubrică: Istorie cărora vorbesc de la limba: „Moldovan Nation and Language”, „Socialization and censorship in Moldovan Libraries”, aducerea punctând cu exactitate actualul istoric.

Sistemul de bibliotecii al republicii este prezentat pe părți componente: The National Book Chamber, The National Library, The „Ivan Chiriac” N.L.C., Public Libraries, Academic libraries, School libraries. La fiecare notă de la cap de bibliotecii se dă și un scurt istoric. În totalitate, sunt reflectate evenimentele și date cuprinse între anii 1832 - 1918 secțiunea „Library Services and infrastructure” sunt analizate, mai cu seamă, orientările bibliotecăriei noastre în ceea ce privește importanțieră și promovarea noilor tehnologii. Succesele sale, mai exact, primite înopurări de tehnologie poartă, conform autorilor, caracter negativ. Ea subliniază că sistemul de guvernământ e avut în acest sens, un rol episodic, suveran și chiar politicele sale mai importante venind din afara lui, fiind accese în prim-plan Fundația SCHIZO și Departamentul de Stat al SUA. Automatizarea unei dăzme de bibliotecii, acțiunea catalogoizor electronice, sistemul SIBIMOL, etc. datează de la mai târziu.

(continuare în pagina 2)

”Gazeta bibliotecarului” cu cele 128 ediții apărute lunar au oglindit pe paginile edițiilor mereu atât imaginea BNRM, cât și imaginea bibliotecilor din țară. La acest ziar am fost nu numai secretar de redacție, dar și redactor și reporter. Mi-amintesc cum mă deplasam în teritoriu, unde mi se indica să scriu diferite reportaje și să fotografiez diferite manifestări culturale republicane, internaționale lansări de carte, deschiderea diferitor bibliotecii, atât din capitală cât și din republică și să relatez despre cele

mai interesante subiecte culturale: "Salonul Internațional de Carte și Limba Română – două inimi gemene" ("Gazeta bibliotecarului", nr.9-10 (119, 120), p.1, 2010; "Valori eminesciene. M.Eminescu – 160" ("G.B.", nr.1,2,3 (111, 112,113), 2010, p.1; "Cărțile nesolicitate, ce facem cu ele?..." ("G.B.", nr.6 (128), 2011, p.6; "Conferința științifică a tinerilor bibliotecari" ("G.B.", nr.1,2, (99,100), 2009, p.1; "Cartea lăcrimează că a plecat poetul. Dedicată poetului Grigore Vieru" ("G.B.", nr.1,2, (99, 100), 2009, p.12; "Cuvântul are semnificație materială și spirituală... Interviu cu preotul Vlad Mihăilă, lector universitar, preot la Biserica "Sf.Teodora de la Sihla" ("G.B.", nr. 4,5 (90, 91), 2009, p.1-2); "Cartea este un miracol al lumii... 2008 – Anul Lecturii. Masă rotundă "Suntem și noi un neam al cărții" - ("G.B.", nr.4,5 (90,91), 2008, p.5-7); "Biblioteca Publică "Liviu Rebreanu" din Chișinău a știut să unească două jumătăți de inimă" ("G.B.", nr.11,12 (85,86), 2007, p.2-4); "Lectura – "pâinea cea de toate zilele". Seminar național" ("G.B.", nr.11,12 (85,86), 2007, p.8-9; "Lansare de carte cu trei aniversări" ("G.B.", nr.11,12 (85,86), 2007, p.10); etc.

"Gazeta bibliotecarului" prin timp a fost ca un ghid important pentru întreaga comunitate bibliotecară, un editorial așteptat de toate bibliotecile din țară, promovare și imagine atât a Bibliotecii Naționale șat și a tuturor bibliotecilor din țară, un porumbel în zbor care ducea pe aripile sale toate bucuriile, succesele, performanțele, noile proiecte, diferite manifestări cu lansări de carte și expoziții interesante ale diferitor biblioteci. Mi-amintesc de ziua când acest editorial a luat Premiul pentru cea mai bună publicație în mass-media printre ziarele și revistele în domeniul biblioteconomic oferit de Asociația Bibliotecarilor din Moldova. Mă bucur că în toți acești ani de activitate la acest ziar am desoperit o lume nouă bibliotecară, am văzut performanțele bibliotecarilor în diferite ipostaze ale vieții lor – cartea fiind și pâinea și lumina spirituală a cititorilor. Mă bucuram nespus de mult în acel timp, când pe paginile ziarului apăreau articole și imagini despre politicieni, personalități, scriitori, renumiți bibliotecari: Mihai Ghimpu, președinte Parlamentului

Republicii Moldova, Președintele interimar a Republicii Moldova; Ion Negrei, viceprim-ministru R.Moldova; Boris Focșa, ministru al Culturii a R.Moldova; Mihai Cimpoi, ex-președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova; Grigore Vieru, poet național, Vanghea Mihanj Steryu, scriitoare, traducătoare, președinta Societății Scriitorilor și Artiștilor Aromâni din Macedonia; Serafim Saca, scriitor; Eugenia Bejan, vice director al Bibliotecii Naționale pentru Copii "Ion Creangă", secretar al Secției Naționale IBBY; Vera Osoianu, director adjunct, BNRM; Maria Brînzan, șefa secției "Lectura publică", Elena Pintilei, fost director adjunct BNRM; Aurora Buga, șefa Bibliotecii Publice "A.Russo; Nina Negru, cercetătoare, BNRM; etc.

Nu pot să nu menționez despre străduința și atitudinea și munca tenace a redactorului șef, Alexe Rău, ex-directorul general al BNRM, care în principiu acest ziar a fost unul din proiectele sale biblioteconomice, care a fost lansat în mass-media alături de revista "Magazin bibliologic" din anii trecuți a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. A fost un om foarte serios, conștient și profesionist în aparițiile edițiilor acestui ziar. Mereu citea și urmărea cu atenție toate corecturile ziarului, alteori multe din articole le mai respingea sau adăuga altele mai bune. Mi-amintesc cât de sugestive și profesioniste scria articolele sale la acest ziar, cât de îngrijit prezenta textele atât lingvistic cât și ca un biblioteconomist profesionist, trecând în zbor cu cele mai interesante idei, subiecte de sinteză și metodologice, proiecte republicane și internaționale în domeniul bibliologiei, bibliografiei și biblioteconomiei, participarea sa la diferite întruniri raonale, republicane și internaționale, avea darul vorbirii bogate a limbii române prin scrierile sale literare, poeziile sale care le publica erau cu interes citite de toți. Mi-amintesc cum îmi spunea să plec ca să fac reportaje prin biblioteci, la diferite acțiuni culturale și-mi spunea să scriu concentrat, la temă în dezvăluirea articolelor sau adeseori fiind secretar de redacție îi duceam teancul de articole din poșta redacției, iar dumnealui le alegea cele mai sugestive, cele mai profesioniste pentru publicație pe paginile ziarului. Dar

cel mai interesant era ziarul ”Salon expres”, publicație a Salonului Internațional de Carte, care anume aici își dădea toată străduința sa și muncea de rând cu toată echipa redacției. Mereu ne spunea că acest ziar trebuie să fie la cel mai înalt nivel, deoarece se oglindeau evenimentele unei zile și era citit atât de comunitatea din țară cât și cea de peste hotare în cadrul manifestării Salonului Internațional de Carte. Retrăia mereu ca ziarul ”Salon expres” să apară a doua zi, că-n timpul Salonului Internațional de Carte apărea în fiecare zi câte o ediție specială cu evenimentele ce se petreceau în acele zile. Adeseori echipa redacției era nevoită să muncească și-n orele târzii de noapte (orele 10.00, orele 12.00) până dădeam ziarul la tipar. Evident că ambele ziare: ”Salon expres” și ”Gazeta bibliotecarului” se tipăreau la tipografia Bibliotecii Naționale a R.Moldova.

Ce este mai frumos în cadrul Aniversării de 190 de ani a BNRM, să-ți amintești de anii frumoși ce am activat împreună cu colegii mei de redacție la editarea și tipărirea acestor două ziare surori ale biblioteconomiei și bibliografiei naționale, care au stat la baza promovării imaginii Bibliotecii Naționale a R.Moldova și a Sistemului Național de Biblioteci din toată țara. Păcat că aceste ziare nu se mai editează din cauza finanțelor, că nu sunt bani. Ar fi bine ca ele să se editeze mai departe, să aducă prosperare, promovare și imagine Bibliotecii Naționale a R.Moldova, așa cum a fost odată, schimb de experiență între bibliotecile din republică, noi proiecte în lumea bibliotecară, evenimente culturale rezonabile, să bată cu adevărat pulsul lecturii prin timp, Cartea fiind un înger adevărat al bibliotecii.

13 iunie, 2022

ATENEUL DE CULTURĂ ȘI CREDINȚĂ ”IERARHI ȘI MĂRTURISITORI AI RENAȘTERII IDENTITĂȚII NAȚIONALE” LA MĂNĂSTIREA SURUCENI, RAIONUL IALOVENI, R.MOLDOVA

Promovarea patrimoniului cultural, cultivarea valorilor spirituale, promovarea dimensiunii creștine a culturii naționale și a spiritualității ortodoxe s-au intercalat într-un concept de comunicare în cadrul Ateneului de cultură și credință „Biserica Albă” cu genericul: “IERARHI ȘI MARTURISITORI AI RENAȘTERII IDENTITĂȚII NAȚIONALE”, care a avut loc la 19 octombrie, 2021, la Mănăstirea Suruceni, raionul Ialoveni, Republica Moldova. Aceasta a fost cea de-a doua ediție a ateneului, care a fost binecuvântat de ÎPS Mitropolit Vladimir, organizatori fiind Biblioteca Națională a Republicii Moldova în colaborare cu Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove. În paginile de comunicare ai promovării patrimoniului cultural au fost abordate subiecte referitoare la rolul și contribuția persoanelor marcante ecleziastice și laice basarabene din prima jumătate a secolului trecut, ce au militat pentru realizarea idealului de unitate națională, unde au fost prezentate următoarele tematici: Mitropolit Teoctist I și Sfântul Ștefan cel Mare; pe urmele Bibliotecii Mănăstirii Suruceni; Mitropolitul Grigorie Roșca în cultura și spiritualitatea românească din secolul al XVI-lea; Sfântul Ierarh Dionisie Erhan – Evlaviosul Stareț al Mănăstirii Suruceni și Preasfințitului Episcop al Cetății Albe – Ismail; Mitropoliții Antonie Plămădeală și Nestor Vornicescu – Promotori ai identității naționale și spirituale în spațiul pruto-nistean; Starea clerului basarabean în perioada interbelică; însemnări și inscripții de la Mănăstirea Suruceni; Mitropolitul Gurie Grosu – Promotorul valorilor naționale și luminătorul bisericii din Basarabia; Vadim Pirogan - Martir trecut prin iadul gulagului; veniți prin credință pentru viitor ș.a.

Aceste tematici ale ateneului au fost prezentate atât de fețele

mănăstirești și bisericesti, cât și de alte personalități: Preacuvioasa maica stareță Egum. Epistemia (Goncearenco), Mănăstirea Suruceni, raionul Ialoveni; Prot. mitrofor Octavian MOȘIN, dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova; Protoiereul mitrofor Maxim MELINTI, doctor în istorie, parohul Bisericii „Acoperământul Maicii Domnului”, s. Ghidighici, mun. Chișinău; Acad. Andrei EȘANU, doctor habilitat în istorie, profesor cercetător, Institutul de Istorie, MEC; Dr. hab. Igor CERETEU, Institutul de Istorie, MEC; Galina BODAREU, lector superior, Catedra de Istorie universală, UPS „Ion Creangă”; Dr. Valentina EȘANU, Institutul de Istorie, MEC; Raisa PLĂIEȘU, scriitoare, specialist superior, Biblioteca Națională a Republicii Moldova; Rodica BĂLEANU, specialist principal, Biblioteca Națională a Republicii Moldova; Tatiana GRUȘCO, specialist principal, Biblioteca Națională a Republicii Moldova ș. a.

La Ateneul de cultură și credință „Biserica Albă”, Protoiereul mitrofor Maxim MELINTI a oficiat un Tedeum de pomenire la moaștele Sfântului Ierarh Dionisie Erhan (1868-1943), preasfințitul episcop al Cetății Albe – Ismail, stareț al Mănăstirii Suruceni, un mare cărturar bisericesc din prima jumătate a secolului XX, unul din făuritorii Unirii, un mărturisitor tăcut și smerit al înaltei

nevoințe a filor neamului și Bisericii Ortodoxe din Moldova, un strălucit luminător al credinței ortodoxe. Comitetul de organizare al Ateneului de cultură și credință „Biserica Albă” a fost coordonat de: Elena PINTILEI, director general al BNRM Prot. mitrofor Maxim MELINTI Veronica BORȘ, director adjunct al BNRM Veronica COSOVAN, șef secție Carte veche și rară. Moderatorii Ateneului de cultură și credință „Biserica Albă” a fost dirijat de Prot. mitrofor Maxim MELINTI și Elena PINTILEI, director general al BNRM.

<https://www.facebook.com/search/top?q=raisa%20pl%C4%83ie%C8%99u%20la%20biblioteca%20na%C8%9Bional%C4%83>

CENACLUL LITERAR-CREȘTIN ”CUVÂNTUL” ÎN CADRUL SALONULUI INTERNAȚIONAL DE CARTE BUKFEST 2017 AL BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Cuvântul hrănește mai mult decât pâinea
Ioan Gură de Aur

Întrunirea Cenaclului literar-creștin „Cuvântul”, moderator Raisa Plăieșu, a avut loc la Biblioteca Națională a R. Moldova în cadrul Salonului Internațional de Carte BUKFEST, Chișinău-București 2017. Ziua a doua de toamnă a adunat în cele două ore de suflet: scriitori, oameni de știință, actori, artiști plastici, cântăreți, bibliotecari, studenți, elevi etc.

Chiar de la începutul ședinței moderatoarea și președinta Cenaclului literar-creștin ”Cuvântul” Raisa PLĂIEȘU a făcut o trecere în revistă a istoriei Mănăstirii ”Sf. Ap. Andrei”, prezentând și ziarul

mănăstirii ”Izvorul credinței” cu cele 36 de numere a acestei publicații creștine, care a fost înființată la 27 septembrie, 2014, care este și redactor-șef a acestui ziar. Protagonistii cenaclului au fost lansările de carte ale autoarelor: Nina Pantilei ”Alături de tine”; Tatiana Afanas-Cre-

un ”Lacrimile dragostei”; Vera Sîrbu „Labirint din sentimente” și interpretele de onoare Angelina Korjan și Cristina Pintilie, unde au interpretat cântece divine, despre Limba Română și romane eminesciene. Pe parcursul orelor de suflet au luat cuvântul: Dumitru Mircea, scriitor, red-șef al revistei ”Roua stelară”; Victor Cobzac, artist plastic și poet; Ana Sîrbu, cercetător științific, Academia de Științe a Moldovei; Nina Soroceanu, poetă; Victoria Fonari, poetă;

Părintele Anatol Gârbu; Aristin Cupcea, actor; Nătălița Pântea, tânără actriță; Eleonora Florea; Olga Popovici, elevă, LT "D. Alighieri"; Tatiana Afanas-Creciun, poetă; Nina Pantilei, poetă; Angelina Korjan, interpretă; Cristina Pintilie, interpretă; Angela Brașoveanu, interpretă; Augustina Florea, muzicolog etc.

Declamările de poezie și cântecele creștine, referințele literare, aprecierile frumoase, alte cântece ale interpretelor au format un buchet mare de lumină, care s-a revărsat în sufletele celor prezenți unde au înrouat ochii spectatorilor. La sfârșitul ședinței cenaclului, toți cei prezenți au fost invitați ca să vină la liturgiile de duminică și au primit în dar din partea mănăstirii ziarul "Izvorul credinței", cărți, pliante în fotografii despre istoria mănăstirii și desigur autografe de la autori. "Cuvântul hrănește mai mult decât pâinea", astfel a fost scopul educației moral-spirituale a întrunirii Cenaclului literar-creștin "Cuvântul" a Mănăstirii "Sf.Ap. Andrei" din a doua zi autumnală cu mult soare peste văzduhul vieții capitalei noastre.

<https://www.facebook.com/search/top?q=raisa%20pl%C4%83ie%C8%99u%20la%20biblioteca%20na%C8%9Bional%C4%83>

II. INTERVIURI DESPRE CARTE

CATEDRALA CĂRȚII – LUMINA DIVINĂ A SUFLETULUI OMULUI DE PE PĂMÂNT

Interviu cu Protoiereul Petru Buburuz, magistrul în teologie, parohul Bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, redactor-editor al revistei „Luminătorul”, președinte al Societății Culturale și Bisericești „Mitropolitul Varlaam” din Chișinău.

RAISA PLĂIEȘU: *Se spune, că “La început era Cuvântul...” (Ioan 1, 1). Ce suflare de viață are prin timp această expresie?*

Protoiereul PETRU BUBURUZ: *“La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul” (Ioan 1, 1). Cuvântul (Logos) este Domnul nostru Iisus Hristos, prin care Dumnezeu a creat toate cele văzute și nevăzute, Universul și toată lumea noastră. Cuvântul a fost dat și oamenilor pentru a comunica între ei, dar și să scrie istoria omenirii. Dumnezeu a insuflat lui Moise și prorocilor ca să scrie Sfânta Scriptură spre mântuirea oamenilor. Domnul nostru Iisus Hristos ne-a adus Evanghelia Sa sau Vestea cea bună a mântuirii noastre, pe care trebuie s-o însușim prin răbdare și osteneală. Cuvântul este dat omului spre a proslăvi pe Dumnezeu și spre comunicare în duhul dragostei. Fiecare cuvânt să-l spunem cu dragoste și înțelepciune. De aceea e păcat să înjuri, să blestemi, să juri pe nedrept.*

Nici în glumă să nu zici un cuvânt rău (te omor, mă împușc sau să blestemi), căci acestea le înscrie diavolul, și apoi la moment de criză ți le amintește și te îndeamnă să le împlinești. De aceea, care blestemă sau se blestemă vin la preot pentru a se dezlega de legăturile diavolului.

R.P.: Cum credeți, “Biblia sau Sfânta Scriptură” și alte învățături religioase pot fi obiecte de studiu în instituțiile de învățământ (primar, gimnazial, lical, superior etc.) Acest studiu creștin nu ar schimba azi oare sufletul și cugetul omului de pământ?

Prot. P.B.: *Biblia sau Sfânta Scriptură a influențat mult și benefic în istoria omenirii. Când s-a uitat de Dumnezeu, au avut loc războaie, revoluții, regimuri totalitare. Urmările luptei contra Lui Dumnezeu în ultimul imperiu al raiului le simțim până acum pe pielea noastră. Desigur, religia trebuie să fie obiect de studiu în toate instituțiile de învățământ. Religia noastră este parte integrantă a culturii noastre strămoșești. Predarea religiei în școală ar îmbunătăți mult starea sănătății spirituale a societății noastre bolnave. Problema rămâne suspendată de decenii, fiindcă în posturile chee care ar putea rezolva problema au ajuns acei, care până prin 1989 în instituțiile de învățământ predau ateismul și marxismul. Ei ar dori să se studieze doar istoria religiilor păgâne, care li-i mai aproape și care nu-i obligă cu nimic. Așa e mai comod, nu trebuie să răspunzi în fața nimănui.*

R.P.: Ce vârstă poate avea o carte prin timp a unui poet, scriitor?

Prot. P.B.: *Depinde de cel care scrie și despre ce scrie. Biblia e veșnică, are mii de ani, fiindcă e inspirată de Duhul Sfânt, altele supra-viețuiesc decenii, secole, altele se uită a doua zi. Depinde de adevărul expus în fiecare operă. Eminescu rămâne în veșnicie. Alții au trecut sau vor trece pe lângă el, salutându-l cu admirație și pietate sau hă-măind și blestemând cu ură și răutate. Depinde de demnitatea fiecăruia.*

R.P.: Ce legătură este între darul adevărat al unui creator de

pe pământ (scriitor, pictor, compozitor etc.) și Dumnezeu? Oare creațiile acestor oameni creatori sunt lucrările Domnului, care prin cugetul lor lansează învățături noi pentru sufletele viitoare de pe pământ?

Prot. P.B.: *Eu nu aș face o legătură directă între darul adevărat al unui creator și Dumnezeu. Fiecărui din noi Dumnezeu ne împarte câte un talant (talent) sau mai mulți, depinde de fiecare cum îl va folosi. La darul Lui Dumnezeu trebuiesc adăugate răbdarea și osteneala noastră și atunci Dumnezeu binecuvântează roadele muncii noastre. Îndeosebi dacă noi aducem Lui Dumnezeu în dar ostenelele noastre.*

R.P.: Prin ce trebuie apreciată creația unui autor de carte care-și dăruie întreaga sa viață creației sale: prin glorie, premii, distincții etc. sau prin modestia sa sufletească – că timpul va aprecia pulsul lui creator prin decenii, secole?

Prot. P. B.: *Consider că smerenia sau modestia sufletească îl poate înfrumuseța pe om mai mult decât toate celelalte. Trebuie să căutăm mai întâi binecuvântarea Domnului, celelalte pot veni de la sine. Slava, gloria și banii îl înrobesc pe om și-l pierd. Diavolul atât și așteaptă ca omul să caute toate acestea, și atunci le primește, dar își pierde sufletul. Din observațiile mele aș face concluzia că majoritatea oamenilor înțelepți (proroci, trimiși ai lui Dumnezeu, luptătorii pentru credința adevărată și adevăr, scriitori, oameni de știință, oameni de artă) au trecut prin mari greutăți, încercări, sărăcie, umilință etc. Înainte de a se manifesta sau a fi recunoscut, în viață sau după moarte.*

R. P.: Biblioteca – casa mare a cărții a fost, este și va fi mereu Centrul spiritual al societății viitoare în toate sferele vieții. În republică și capitală s-au deschis și se mai deschid librării, biblioteci de carte românească care sunt binevenite și așteptate de cititori. Am putea oare deschide și o Bibliotecă Republicană de Carte Creștină în or. Chișinău? Cum am putea soluționa această problemă atât de necesară azi sufletului omenesc? Cum este și va fi promovată cartea creștină în Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”?

Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel”, or. Chișinău

Prot. P.B.: *De 20 de ani visez la o Bibliotecă Teologică fundamentală. Am și pus timelia unei astfel Biblioteci la Facultatea de Teologie în cadrul Universității de Stat în anii 1991–1993. S-a dus pe apa sâmbetei. Cărți se mai găsesc, dar e necesar de spațiu. În primăvară în Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” vom pune începutul Bibliotecii Parohiale. În perspectivă sperăm să înălțăm un Centru Cultural Ortodox, fundamental căruia ar fi o Bibliotecă Teologică fundamentală, cu toate serviciile suplimentare, inclusiv o sală de conferințe, unde vor avea loc întâlniri, dezbateri...Proiectul este în faza de definitivare. În rest, fie voia Domnului.*

R.P.: *Cartea în grafie latină a căpătat o amploare extraordinară în cei 18–19 ani de existență. Și cartea care e dominată de Limba Română e făclia cu lacrimi latine a Pământului nostru de la 1989, unde a și început să ardă cu licăr mai viu în sufletele oamenilor. Dar în ultima vreme, atât cartea cât și limba în care se scrie și se vorbește e împânzită de rusizme și alte limbi străine... Care e părerea D-vă, ce se poate de întreprins în acest caz?*

Prot. P.B.: *Probabil că se cere o schimbare politică ca instituțiile de învățământ și cultură să nu fie supuse politicului. Ele trebuie să se dezvolte firesc, cu toată obiectivitatea și urmând adevărul.*

R.P.: **Anul 2008 a fost Anul Lecturii. Ce întruniri culturale (simpozioane, lansări de carte, saloane de carte etc.) v-au impresionat cel mai mult în Catedrala Cărții?**

Prot. P.B.: *M-am bucurat mult că la Biblioteca Națională cea mai mare Catedrală a Cărții de la noi, a fost organizat și s-a desfășurat cu succes Simpozionul dedicat centenarului de o 100 de ani de la nașterea revistei bisericești „Luminătorul”. Mă bucur c-am reușit să renaștem această publicație, care apare în serie nouă de 17.*

R.P.: **Astăzi, omul creștin ar putea după sfârșitul Liturghiei în Biserică să primească informații despre apariția cărților noi creștine?**

Prot. P.B.: *Desigur. La noi la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” adesea facem asemenea anunțuri când ne mai parvine câte o carte mai dosebită. Dar s-ar putea face într-un mod și mai organizat.*

R.P.: **Publicitatea de azi din toate ramurile se extinde ca un șarpe peste toate panourile din stradă, Internet, televizor etc. Pe când publicitatea cărților rămâne în umbră. De ce pe panourile din oraș nu ar figura aparițiile noi ale cărților creștine sau despre deschiderea lăcașurilor Sfinte atât din capitală cât și din republică?**

Prot. P.B.: *Noi nu ne ocupăm cu publicitatea din stradă și mass-media audiovizuală, dar această publicitate nerușinată, agresivă și obraznică, ne aduce mari pierderi spirituale, făcând un serviciu deosebit diavolului și forțelor întunericului. Primăria ar trebui să fie mai atentă și să stea la straja intereselor publice în domeniul moralei și al bunului comportament, iar cei care fac publicitate desfrânată sau de propagandă antisocială să fie controlați.*

R.P.: **Cum credeți, astăzi, când părinții muncesc peste hotare și cu banii câștigați cumpără la copii lor ce se căsătoresc: case, mașini, apartamente, lucruri lăcșoase, obiecte de preț etc. Oare cel mai frumos cadou tinerilor căsătoriți nu ar fi mai bine să le**

dăruiască o bibliotecă mare de carte?

Prot. P.B.: *Da, ar fi mai bine. Dar uneori mi se pare că și acei, care posedă unele cărți nu le prea citesc. Păcatul e în faptul, că omul ar dori să acapareze toate bogățiile lumii și uită de sufletul său. Iar rezultatul final îl aflăm din Sfânta Scriptură: „Ce-i va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?” (Mat. 16, 26).*

R.P.: La Sărbătoarea de Crăciun ce le-ați dori tuturor oamenilor de bună credință?

Prot. P.B.: *Cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, Nașterii Domnului, Anului Nou și Botezul omului le doresc tuturor sănătate, pace, liniște sufletească și cât mai multă împărtășire de Adevăr.*

Anul Nou 2009 să ne aducă cât mai multe bucurii, iar mila și binecuvântarea Celui Născut în Betleem să ne acopere pe toți în toate zilele vieții noastre. Așa să fie!

Literatura și arta, nr.15 (3318), 16 aprilie, 2009, P.6

VALENTINA GRANACI: ”PRAFUL ESTE UNUL DINTRE CAUZELE PRINCIPALE DE DISTRUGERE CHIMICĂ, FIZICĂ ȘI BIOLOGICĂ A CĂRȚILOR...”

Interviu cu Valentina Granaci, șefa Centrului național tehnic de conservare și restaurare a documentelor de la Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

Raisa Plăieșu: Cărțile noi editate și toate publicațiile periodice primite în bibliotecă conțin un aspect poligrafic chimic. Până ajung pe polițele bibliotecii, bibliotecarul execută anumite operațiuni: înregistrarea, clasificarea lor, ștampilarea, analiza statistică, conservarea etc. Aspectul poigrafic al cărții poate să acționeze asupra sănătății bibliotecarului?

Valentina Granaci: *Dacă am examina structura chimică a tuturor materialelor de bibliotecă, am putea constata că toate cărțile conțin: celuloză, amidon, sulfat de aluminiu, care aduc la aciditatea materialelor. De asemenea, vopseaua care este folosită la tipărirea documentelor este foarte dăunătoare sănătății bibliotecarilor și anume: atacă căile respiratorii și provoacă alergii. De aceea, e necesar ca în procesul de lucru bibliotecarul să folosească masca și mănușile, pentru a reduce contactul direct cu documentul. Camerele mereu trebuie aerisite natural și artificial (climatizoare, sistemul de ventilație al clădirii, deschiderea geamurilor ș.a.).*

R.P.: Praful e chiriașul tuturor bibliotecilor, care dăunează atât cărților, cât și sănătății bibliotecarului. Ce recomandări de pro-

filaxie ați sugera pentru combaterea bolilor cărților și, desigur, ale bibliotecarului?

V.G.: *Cât privește praful, este una din cauzele principale de distrugere chimică, fizică și biologică a cărților. Aerul prăfuit din depozite poate afecta organele respiratorii ale bibliotecarilor. Praful poate provoca alergii. El este un mediu propice pentru circulația microbilor, care afectează atât documentele, cât și colaboratorii. Pentru a preveni acest lucru, trebuie aerisite și menținute în curățenie încăperile, documentele trebuie curățite cu aspiratorul. Bibliotecarii trebuie să lucreze cu măști și mănuși și în permanență să folosească săpunul.*

R.P.: Care sunt cele mai frecvente boli ale cărților ce acționează asupra omului?

V.G.: *Din experiență se știe deja, că boala cea mai des întâlnită la bibliotecari este alergiile la praful de cărți, precum și la mușcăiul, ciuperca. Ciuperca are capacitatea de a se dezvolta pe piele. Pe materialele de bibliotecă sau cărți, ciuperca se poate observa cu ochiul liber ca o pată verzuie, cenușie, roză, galbenă. Ele se dezvoltă repede la temperatură ridicată 23°-25^oC și la umiditate mărită de 70%. Bibliotecarul trebuie să fie atent în lucrul cu cartea infectată, căci ciuperca se dezvoltă foarte rapid pe piele. Pielea omului este o hrană pentru ciuperca. De aceea e necesar ca orice colecție procurată, achiziționată sau donate să fie dezinfectată la intrarea în bibliotecă.*

Regulat, trebuie să se dezinfecteze încăperile depozitelor de carte, invitând specialiști competenți din republică, de la serviciile sanitare. E necesar de a efectua controlul permanent al fondurilor pentru a se lua la timp măsurile de conservare și profilaxie contra atacurilor biologice și chimice care afectează documentele. În continuare aș menționa că temperatura constantă trebuie să fie de 18°-20° și umiditatea de 45%-65%. Acestea sunt principalii agenți ce pot garanta o bună conservare a materialelor de bibliotecă.

R.P.: **Aerul poluat de afară, umiditatea, arșița soarelui de vară, localizarea în bibliotecă a diferitor insecte zburătoare pot acționa negativ asupra cărților? Ce măsuri ar putea întreprinde în aceste cazuri bibliotecarul?**

V.G.: În conservarea fondurilor de bibliotecă, pe suport de hârtie, unul din factorii determinanți este controlul parametrilor ambianți: umiditatea, temperatura, ventilația și iluminarea (naturală și artificială): aceștia sunt parametrii microclimaterici (clima interioară) ai spațiilor de depozitare, dar mai trebuie luați în considerație și factorii climaterici externi – poluarea aerului, variațiile diurne, sezoniere și anuale, precum și îngrijirea clădirii.

Pentru conservarea fondurilor este necesar ca acești parametri să fie menținuți între anumite valori. Fondurile de carte sunt alcătuite predominant din materiale: organice, hidroscoapice, care tind continuu să intre în echilibru cu ambiantul, cedând umiditate sau absorbind-o, aceste modificări structurale pot fi motivele deteriorărilor morfologice, iar gradul ridicat de umiditate poate favoriza instalarea atacului produs de microorganism și răspândirea insectelor dăunătoare în fondurile de carte. De aceea, pentru a proteja depozitele de carte de calamități naturale, e necesar ca clădirea să fie îngrijită, acoperișul reparat, jgheburile să funcționeze, geamurile să fie într-o stare bună. La geamuri neapărat sunt necesare plasele de protecție contra insectelor, furtunilor de praf, jaluzelele de protecție contra razelor de soare.

R.P.: **Actualmente, care sunt factorii nocivi în bibliotecă care acționează asupra sănătății bibliotecarului?**

V.G.: E clar de la sine că munca unui bibliotecar e nocivă. Masivul de documente (aproximativ 3 milioane) e vechi, prăfuit, cu un miros specific, care afectează căile respiratorii. Unor bibliotecari le este contraindicat lucrul la calculator, care emană iradiere electromagnetice.

Chimicalele cu care se dezinfectează cartea afectată de ciupercă (formalină, timol) sunt foarte nocive pentru microbiolog.

R.P.: **Să sperăm că condițiile de muncă ale bibliotecarilor se vor îmbunătăți peste ani și va fi mai mare... Să nu uităm însă, că Ziua Bibliotecarului e o sărbătoare deosebită. Ce le-ați dori cu acest prilej colegilor din republică?**

V.G.: *Tuturor bibliotecarilor multă sănătate, voie bună, succese în toate!*

R.P.: **Vă mulțumesc mult pentru dialog.**

V.G.: *Cu plăcere.*

Literatura și Arta, 5 octombrie, 2005. p.3.

CARTEA CREȘTINĂ ÎN ANUL LECTURII 2020

Interviu cu Preacucernicul Protoiereul Mitrofor Octavian MOȘIN, doctor în teologie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova, președinte al Sectorului Sinodal Activitate Pastorală pentru Tineret al Mitropoliei Moldovei și paroh al Bisericii „Întâmpinarea Domnului” din Chișinău.

Raisa Plăieșu: Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci din R.Moldova sub egida Bibliotecii Naționale, care și-a desfășurat lucrările la 30 octombrie 2019 a declarat anul 2020 – Anul Lecturii. Cele patru priorități – axă în activitatea bibliotecilor 2020 vor susține acest proiect de anvergură și, respectiv, lectura va susține prioritățile anunțate peste tot. Preacucernice Părinte Octavian Moșin, cum credeți că ar trebui să se încadreze și cartea religioasă ca lectură în viața unui creștin din țara noastră?

Protoiereul Octavian Moșin: *De mic am memorizat proverbul: ”Cine știe carte are patru ochi”, înțelegând că doar persoanei care citește i se deschid noi orizonturi, vede mult mai multe, meditează, analizează, compară. Este important să citim diversă literatură, însă de vreme ce cunoști și prinzi gustul pentru literatura duhovnicească,*

multe cărți par cumva "deșarte". Aceasta e senzația firească, deoarece cartea religioasă deschide perspectiva veșniciei și depășim cadrul strict teluric, expus în literatura laică. Or, sufletul, care este veșnic, caută spre cele eterne, deci nemuritoare. De aici și nevoia literaturii religioase, ce ne deschide cerul, ne prezintă și alte realități, decât cele pământești. Spre regret, fondul de carte religioasă în Republica Moldova este foarte sărac. Nu se investește în literatură creștină. De aici și nevoia unor biblioteci cu carte religioasă pe lângă parohii și mănăstiri, care se deschid ultima vreme.

R.P.: În promovarea lecturii, dând tonul activităților organizate de toate instituțiile, care vor adera la această mișcare, cum credeți, Mitropolia Moldovei prin intermediul tuturor parohiilor din țară și în colaborare cu bibliotecile publice, ar putea să se implice în acest proiect de anvergură? Care ar fi calea cea mai activă, cea mai luminoasă în realizarea în comun al acestui proiect?

Pr.O.M.: Biserica dintotdeauna a îndemnat credincioșii să fie desăvârșiți. Zicea cineva, că Dumnezeu nu ne vrea proști, îndemnul fiind de a fi plini de înțelepciune. De aici vine și nevoia de a conlucra cu bibliotecile publice din republică în vederea promovării adevăratelor valori, în cultivarea virtuților creștine.

Așa după cum Biserica este percepută în mod cu totul eronat de către unii drept azil pentru bătrâni, care va dispărea odată cu generația în etate, exact așa unii văd bibliotecile drept muzee sau depozite de carte. Aici Biserica ar putea colabora cu bibliotecile, organizând în comun cenacluri, conferințe, lansări de carte ș.a. Astfel de întruniri ar fi o vie mărturie că aceste instituții nu sunt nici moarte, nici pe cale de dispariție. Tocmai bibliotecile sunt locurile cele mai potrivite pentru diverse întâlniri cultural-spirituale, dar și științifice, căci pe fiecare îl inspiră mulțimea de cărți, tablouri cu personalități, citatele afișate cu cugetări din înțelepciunile lumii.

R.P.: Managerii superiori din bibliotecile naționale, din învățământ, publice teritoriale și specializate vor delibera asupra următoarelor priorități profesionale pentru anul 2020: Promo-

varea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare; Dezvoltarea serviciilor inovative de bibliotecă ca baza pentru dezvoltarea comunităților prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030; Dezvoltarea capacităților personalului din biblioteci: învățare orientată, dezvoltare profesională, oportunități pentru rețele; Amplificarea poziției bibliotecilor ca actori cheie și facilitatori ai Științei Deschise. Reieșind din aceste priorități profesionale tratate pe anul 2020, s-ar putea de construit o punte cultural-creștină între Biserică și bibliotecă, organizând diferite întruniri, astfel trasând noi idei și planuri de organizare a manifestărilor în educarea tradițiilor și obiceiurilor creștine a tuturor generațiilor?

Pr.O.M.: Să știți că aveți toată deschiderea și susținerea din partea Bisericii. Am putea porni cu semnarea unor acorduri de colaborare, cu trasarea unor obiective comune, cu implicarea tinerilor și pedagogilor. Unele lecții școlare ar putea fi desfășurate chiar în biblioteci. Avem atâția slujitori cărțurari, care ar vrea să relateze diverse subiecte și din perspectiva religioasă. Ne-am putea întâlni cu profesorii ce predau literatura română, biologia, chimia, fizica, istoria, încercând să abordăm teme atât de comune cu credința creștină pe care o împărtășim.

R.P: Educația în era tehnologiilor informaționale – între oportunități și riscuri, eventuala dependență a copiilor de calculatoare, tablete, telefoane mobile, diferite gadgeturi îi duce de multe ori pe alte drumuri necunoscute etc., care poate fi preîntâmpinată printr-un efort comun al părinților, profesorilor și a altor actori implicați în procesul educațional, spun experții din domeniu. Cred că Anul Lecturii 2020 e cel mai potrivit ghid de educare moral-spirituală a tinerei generații în această formă de idei a timpului nostru! Da, se face lectură și prin intermediul cărților electronice, dar sunt anumite tematici, limite, rigorii. Sfinția Voastră, cum explicați, cum vedeți, cum credeți lectura creștină ar putea să dezbată tânăra generație de la această

dependență informațională? Care ar fi metodele și formele noi de educație creștină la acest capitol?

Pr.O.M.: *Având copii relativ mici, 5, 12 și 13 ani, am experimentat, să văd cum e mai corect să procedăm în această plină eră a tehnologiilor informaționale. Am ajuns la concluzia că până la 12-13 ani copiilor urmează să le permiți restricționat folosirea de aceste tehnologii, care creează dependență. Am observat că cel mai dificil lucru este să le propui alternative mai captivante, încât, spre exemplu, să renunțe la televizor de dragul lecturii unei cărți.*

Până la urmă totul depinde de părinți. Copiii nu sunt ceea ce vor părinții, ci ceea ce sunt părinții. Și dacă părinții nu deschid cărțile, nu lecturează, nu comunică între ei... se caută alte modalități și mijloace de comunicare. Și atunci totul pornește de la fiecare în parte. Ne vom obișnui să ne rugăm împreună, să mergem la un spectacol, să cinăm împreună... vom avea rezultate pozitive.

R.P.: *În ziua pomenirii Sf. Trei Ierarhi din luna februarie, în s. Sălcuța, r. Căușeni a avut loc Gala Tineretului Ortodox 2020, ediția a IV-a, eveniment creștin de anvergură republicană, care s-a petrecut cu binecuvântarea și purtarea de grijă a Mitropolitului Vladimir, organizat de Sectorul Sinodal Activitate Pastorală pentru Tineret a Mitropoliei Moldovei, care activați în colaborare cu Episcopia de Orhei, voluntarii Asociației Studenților Creștini Ortodocși, Protopopiatul Căușeni, ziarul "Altarul Credinței"; managerii și pedagogii prezenți din mai multe instituții de învățământ din republică; licee, școli, etc., care au consemnat un eveniment important, aducând mulțumire și slavă lui Dumnezeu. Care este scopul acestei manifestări, care se organizează în fiecare an? Ce contribuție a adus lectura creștină a tinerei generații în cadrul acestei manifestări?*

Pr.O.M.: *Să știți că avem copii și tineri extraordinari, care se implică activ în diverse proiecte bisericești. Unul dintre proiectele inițiate la nivel de Biserică este și lecturarea, apoi discutarea săptămânală a unei cărți ziditoare de suflet. Tinerilor le place să citească doar dacă îi*

provoci. Astfel, încercăm să îi provocăm la lucruri bune și care contribuie la formarea lor intelectuală și lăuntrică.

La Gala Tineretului Ortodox am avut ca participanți nu doar tineri studioși și activi, ci și tineri poeți, inventatori, artiști... Deci, avem tineri care ne dau speranțe că avem un viitor.

R.P.: De ce doar în unele școli, licee din republica noastră se predă religia? Nu ar fi bine ca această știință atât de necesară sufletului omului să se citească de la grădiniță și până la universitate? Ce părere aveți?

Pr.O.M.: *Conducerea Bisericii optează pentru studierea religiei în instituțiile preuniversitare încă din anul 1995. Abia în anul 2010 s-a reușit implementarea acesteia ca disciplină opțională la ciclul primar și gimnazial. Sunt sute de instituții în care se predă religia, însă și sute de probleme întru realizarea acestei ore.*

În primul rând, se reduc orele opționale. Nu putem identifica pedagogi calificați pentru această disciplină. Unii rămân a fi sceptici, alții indiferenți, ba chiar contra acestei discipline. Fără acordul părinților nu putem preda religia. Iar an de an aceasta e cea mai mare problemă: interesul scăzut al părinților pentru formarea spirituală a odraslelor.

R.P.: Postul Mare sau Păresimile este perioada de asceză și pocăință premergătoare a Paștilor. Postul Mare durează patruzeci de zile, la care se adaugă săptămâna Patimilor. În perioada Postului Mare creștinii manifestă o grijă spirituală sporită, prin renunțarea la alimentele de proveniență animală și se înalță sufletește prin rugăciunea însoțită mereu de faptele cele bune. Cum credeți, Sfinția Voastră, care ar trebui să fie lecturile de bază ale creștinilor în această perioadă și cum trebuie să le citească?

Pr.O.M.: *Postul cel Mare cumva ne mobilizează spre o viață mai austeră și contemplativă. Când renunți la plăceri, distracții, călătorii, discuții cu cei din jur, e nevoie să te regăsești în post, rugăciune și acte de milostenie. În post e foarte "dulce" Psaltirea. Ultima vreme pentru începători recomandăm să lectureze și explicațiile sau tălmă-*

cirile la această carte vetero-testamentară, care pe alocuri e dificil a fi înțeleasă. În urma spovedaniei, unii creștini primesc și recomandările de rigoare: ce și cum ar fi bine să citească pentru a se întări și crește duhovnicește.

R.P.: Sfânta Scriptură (*Biblia*) este cartea de inspirație divină a creștinilor. *Biblia* cuprinde *Vechiul Testament*, format din 39 de cărți canonice și *Noul Testament*, format din 27 de cărți canonice, având în total 66 cărți canonice. Cum trebuie să citim această carte și de câte ori? Care este importanța ei în viața omului creștin?

Pr.O.M.: *Biblia este Cartea Cărților, inspirată de către Dumnezeu, fiind un sigur izvor pentru lumea creștină. Această carte se parcurge cu luare aminte, cu îndrumarea Bisericii, spre cunoașterea revelației divine și a menirii omului. În ea descoperim revelația dumnezeiască și dragostea lui Dumnezeu față de cununa creației – omul.*

R.P.: În Biblioteca Națională a Republicii Moldova este secția de "Carte veche și rară" și tot aici funcționează și un Muzeu al Cărții. Colecția conține peste 21 de mii de documente: opere eminente prin autori, măiestrie grafică, valoare bibliofilă și constituită din cărți manuscrise, carte veche românească tipărită în centre tipografice din țară și de peste hotare, cărți în limbi străine editate până la 1725, ediții princeps și antume, cărți cu o prezentare poligrafică și artistică deosebită, cărți cu ex-libris, curiozități tipografice, colecții personale, publicații periodice vechi etc. Ce colaborare creștină s-ar putea înfirișa între Mitropolia Moldovei și Biblioteca Națională în Anul Lecturii 2020, de a scoate în evidență aceste cărți patrimoniale, arătând importanța și existența lor în viața creștinilor?

Pr.O.M.: *Aceste cărți constituie o parte importantă din patrimoniul nostru cultural și bisericesc. Ar fi bine ca publicul larg să aibă acces la catalogul acestor cărți, să fie organizate expoziții de carte. Majoritatea cărților din colecția carte veche și rară sunt cu conținut religios. Ar fi bine să le cunoaștem și să le valorificăm.*

Vă propun să inițiem vizite ale slujitorilor cu credințioșii la Biblioteca Națională. Unele ședințe ale protopopiatului Chișinău să se desfășoare tocmai în sediul bibliotecii. Să se desfășoare conferințe preotești și teologice în bibliotecă, cu expunerea unor cărți vechi bisericești, cu evocarea unor personalități ale Bisericii.

R.P.: Ce le-ați dori în Anul Lecturii 2020 tuturor managerilor superiori din bibliotecile naționale, din învățământ, publice teritoriale și specializate din republică?

Pr.O.M.: Să fie optimiști și să depună tot efortul de atragere a tinerilor spre biblioteci. Însă acest lucru este imposibil, dacă nu vor acționa în echipă, incluzând toți actorii sociali. Nădăjduim, cu Doamne ajută, și noi, slujitorii să fim parteneri siguri ai bibliotecarilor, pedagogilor și părinților în vederea cultivării dragostei și deprinderii cu cititul.

R.P.: Vă mulțumesc din suflet pentru acest interviu, care, nădăjduim, în Anul Lecturii 2020 va fi ca un ecou spre colaborare între biserici și biblioteci și va avea o rezonanță, și un impact important pentru sufletele creștinilor din toată țara noastră!

Pr.O.M.: Să materializăm acest gând fiecare dintre noi prin acțiuni concrete, prin colaborare și sprijin reciproc.

„Magazin bibliologic” nr. 1-2, 2020. p.p. 153-155

CARTEA E CEVA SFÂNT, E ISTORIE, E BOGĂȚIA UNUI NEAM...

Interviu cu Valentina Granaci, șefa Centrului tehnic de conservare și restaurare a documentelor al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova

Raisa Plăieșu: Cum s-a făcut că v-ați înrudit cu cartea pentru toată viața?

Valentina Granaci: *Lectura a fost pasiunea mea, dorința de a cunoaște tot mai mult. Punctul de plecare a fost biblioteca școlară, apoi și cea sătească, fiind mereu câștigătoarea concursului „Cel mai bun cititor al anului”. Bibliotecara din sat întotdeauna m-a ajutat și m-a înțeles ce cărți să-mi deie să citesc. Astfel, la vârsta de 10-12 ani, am citit Frații Jderi de M. Sadoveanu și alte cărți care mă pasionau mult.*

M-am născut în satul Bălănești, raionul Nisporeni, la baștina scriitorului Grigore Adam. După absolvirea școlii din sat, am urmat Școala Republicană de iluminare culturală „Elena Sârbu” din Soroca, apoi mi-am continuat studiile la Facultatea de Biblioteconomie și Asistență Informațională a USM, din Chișinău. În timpul studiilor universitare m-am înrudit cu cartea pentru toată viața. Și am înțeles: cartea este pentru mine ceva sfânt, e istorie, o avere, o bogăție a unui neam, un patrimoniu care trebuie păstrat cu sfințenie pentru generațiile viitoare. O contribuție deosebită la formarea dragostei de carte a fost și fratele meu, Miron Granaci, învățându-mă să rotunjesc primele

litere în grafia latină, apoi să citească la vârsta de șase ani.

R.P.: Destinul cărții apărute în lumină a fost și este mereu în posesia activității și atenției Dumneavoastră de mulți ani. Cărțile, ca și oamenii, au nevoie de tratament pe parcursul anilor. Dumneavoastră, care sunteți „medicul” cărților de astăzi, cum și când ați început această activitate de restaurare a cărții?

V.G.: Activez la Biblioteca Națională din martie 1983, ca bibliotecar superior în Serviciul depozit general. În anii 1988, Biblioteca Națională avea un program de activitate până la ora 22:00. Aveam o problemă: fiica mea Doina, care avea atunci cinci ani, mai exact, o problemă era grădinița fiicei, care se închidea la ora 19:00. De aceea am rugat să lucrez într-un singur schimb. Astfel, conducerea mi-a oferit postul de șef al Oficiului restaurare și igienă a fondurilor, care era unica unitate liberă. În 1992, conform restructurării BNRM, acest oficiu devine Centrul de patologie și restaurare, iar în anul 2004 – Centrul tehnic de conservare și restaurare a documentelor și este centrul metodic de conservare pentru întregul sistem național de biblioteci din republică, fiind totodată un compartiment al Programului Național „Memoria Moldovei”. În anul 2000, fiind autoarea Proiectului „Centrul tehnic de conservare și restaurare a documentelor” am câștigat un grant de la Fundația „Soros-Moldova”, și acesta a fost un pas mare în aprovizionarea cu echipament modern și materiale.

Cusutul în caiete la aparat a cărții rară și veche

Cât privește învățarea tehnologiei de restaurare, primele cunoștințe le-am căpătat de la colega mea, Svetlana Miron, fosta șefă de oficiu. Apoi au urmat stagiile: în 1990 și 2001 la Moscova; în 2001 la Paris; în 2002 la București. Prin experiența acumulată de ani am instruit și instruiesc, specializez și perfecționez cadre de conservatori-restauratori din Republica Moldova, atât bibliotecari, cât și colaboratori ai muzeelor, arhivelor, cu eliberarea documentelor de rigoare. Organizez seminare, ateliere, stagii în probleme de conservare și restaurare, dezinfecție a documentelor. Acord asistență de specialitate în problema de profil a instituțiilor participante la Programul Național „Memoria Moldovei” (14 instituții naționale din R. Moldova). Am instruit zeci de cadre de restauratori de documente pentru: Muzeul Național de Istorie, Muzeul de Arte Plastice, Muzeul Național de Etnografie, Biblioteca Științifică Centrală „A. Lupan” a Academiei de Științe a Moldovei etc.

R.P.: Restaurarea cărților vechi e o problemă grea. Cum decurge acest proces?

V.G.: Restaurarea cărților rare este într-adevăr un proces dificil, de aceea decurge încet. Motivele sunt: gradul sporit de aciditate al documentelor, care duce la fărâmițarea hârtiei. Deci, e necesar de restaurat fiecare pagină. Restauratorii de carte rară trebuie să fie buni profesioniști, altfel riscă să distrugă documentul, nu să-l salveze. În primul rând, cartea rară veche este dezinfectată, curățită manual, filă cu filă; sunt extrase picăturile de ceară și de murdărie, ca mai apoi să fie restaurată. Anual se restaurează un număr mic de documente, de aceea e necesar ca documentele respective să fie conservate conform standardelor internaționale. Cel mai des au fost restaurate liturghii, cărți de rugăciune, dar și ediții periodice: Viața Basarabiei (1936-1943); Luminătorul (1910); Școala (1921); Buletinul oficial al provinciei Basarabia (1942); Basarabia economică (1938); Arhivele Basarabiei (1929-1938) etc.

R.P.: Deteriorarea cărților are loc nu numai din cauza că ele au fost rupte, dar probabil și din cauza unor „boli” dificile. Ce

diagnoze mai frecvente se întâlnesc la cărți și care sunt cauzele „îmbolnăvirii”?

V.G.: Cauzele deteriorării cărților, documentelor sunt diverse: microclimatul clădirii, poluarea, lumina, atacurile biologice, inundațiile, furtunile, igiena fondurilor, încăperilor, calamitățile naturale etc. Din proprie experiență, știu că cele mai frecvente sunt inundațiile care provoacă umiditate și în consecință apare ciuperca (mucegaiul). Ciuperca e dăunătoare nu numai pentru cărți, dar și pentru colaboratori, de aceea e necesar de a face un control minuțios al zonei respective. Documentele afectate trebuie separate și prelucrate (dezinfectate) de către microbiolog, care lucrează cu mănuși și mască. Documentele se usucă, apoi se curăță și se așază pe poliță numai atunci când ciuperca nu este activă. În caz contrar, apare riscul unor infecții de piele și ale organelor respiratorii. Numai respectând normele de securitate, folosind echipamentul necesar în timpul lucrului, putem evita îmbolnăvirea colaboratorilor.

Curățirea și spălarea foilor documentelor rare și vechi

R.P.: Ca să fie păstrate mai bine cărțile, ce recomandări și sfaturi le-ați oferi bibliotecarilor, tuturor celor ce lucrează cu cartea?

V.G.: *Pentru a preveni circumstanțele, care provoacă distrugerea fondului, în primul rând e necesară aerisirea permanentă a încăperilor, iar geamurile să fie protejate cu plase; apoi, să se mențină curățenia încăperilor, a polițelor. Pentru protejarea fondurilor este necesar să fie menținută temperatura de 18-20 grade Celsius, umiditatea relativă a aerului de 45-65 %, iluminarea de 75-100 lucși, să se facă dezinfecția regulată a depozitelor de carte, a clădirii în întregime, implicând specialiști de la Serviciul de dezinfecție sanitară.*

Ca specialist în domeniul dat aș recomanda tuturor bibliotecarilor din republică să pună accentul pe conservarea preventivă, care face parte din domeniul conservării și încearcă să intervină înainte de apariția deteriorărilor. O prioritate în cazul dat ar fi transferul informației pe alte suporturi (digitizare).

R.P.: **De curând ați rotunjit un frumos jubileu... Cum credeți, la acești ani sunteți împlinită de tot ce ați făcut pe parcursul anilor în acest domeniu de activitate. Aveți și unele proiecte, idei noi?**

V.G.: *Referitor la jubileu, vreau să zic că, în primul rând, nu-l prea simt, căci mai am multe de făcut. Acum lucrez la o carte, pe care urmează s-o finisez anul acesta, este despre conservarea documentelor. Sper că va fi un ghid metodic pentru toți specialiștii conservatori-restauratori din republică. Sunt omul căruia îi place era informatizării, prefer tot ce e nou, vreau să cunosc cât mai mult, să utilizez tehnicile și metodele moderne de lucru.*

R.P.: **Vă doresc multă sănătate, fericire, voie bună, să realizați tot ce vă doriți și Cartea mereu să fie alinarea vieții Dvs., alături de fiica Dorina și de nepotelul iubit Alexandru. Dumnezeu să vă ajute în toate!**

V.G.: *Vă mulțumesc din suflet.*

BiblioPolis - Vol. 42 (2012) Nr. 1 (Serie nouă), p.p. 28

ÎNSUFLEȚIREA CUVÂNTULUI ÎN CĂRȚILE TIMPULUI PRIN DARUL DAT DE DUMNEZEU

Interviu cu Protoiereul Mitrofor Octavian MOȘIN, conf. univ., doctor în teologie, Facultatea de Istorie și Filosofie, USM, președinte al Sectorului Sinodal Activitate Pastorală pentru Tineret al Mitropoliei Moldovei, paroh al Bisericii „Întâmpinarea Domnului”, or. Chișinău

Raisa Plăieșu: Care este importanța sufletului omului la scrierea unei cărți? Cum este primită această faptă atât pe pământ, cât și în cer?

Protoiereul Octavian Moșin: *Omul este o ființă creatoare. În toate lucrările e nevoie de suflet. A pune suflet în ceva înseamnă a te dărui, a pune toate facultățile sufletești. Or, viața omului este privită ca o muncă și rugăciune. Acestea sunt cele două condiții care duc spre mântuirea sufletelor noastre.*

R. P.: Care este corelația divină între autorul cărții și darul de Sus care-i dat s-o scrie? Cum credeți, Preacucernice Părinte Octavian Moșin, are Domnul o rânduială prin timp în transmiterea tematicii lucrărilor scrise și alegerea concretă a autorului?

Pr. O. M.: *Fără de inspirație omul nu poate crea. Tot ajutorul și binecuvântarea vin de sus. E nevoie de efortul omului, apoi vine, neapărat, și ajutorul Domnului.*

Sunt unele lucruri care sunt date direct de Dumnezeu, deci reprezintă revelații supranaturale. Altele reprezintă revelații indirecte, naturale, reieșind din tot ce a creat Cel de Sus și poate fi văzut de către noi.

Omul urmează să ceară înțelepție, pentru a vedea, deci a descoperi niște realități și de a acționa potrivit acestor revelații.

R. P.: *Casa cărții este biblioteca, unde sute, mii, milioane de cărți prin timp se depozitează în patrimoniile bibliotecilor din diferite țări din lume, în bibliotecile lăcașelor sfinte, unde între copertile acestor cărți se oglindesc sufletele autorilor care le-au scris prin diferite conținuturi atât în diferite domenii, cât și din*

punct de vedere artistic. Care e părerea Sfinției Voastre, cum trebuie să însuflețim Cuvântul în cărțile timpului prin Darul dat de Dumnezeu?

Pr. O. M.: *Chiar dacă o mulțime de cărți stau depozitate și nimeni nu dă de ele, autorul și-a împlinit misiunea. Nu avem de unde ști, peste veacuri cineva poate descoperă o carte sau o scriere pierdută drept adevărată avere. Unii scriu nu pentru veacul acesta, transmițând un mesaj pentru generațiile viitoare.*

Eu cred că nici un efort al nostru nu este zădarnic, nu se pierde, ci se transmite într-un mod sau altul. Doar Domnul le știe și le rânduiește pe toate.

R. P.: Dumnezeu, alegându-și „ucenicii”, adică autorii cărților, a dat binecuvântare să le scrie prin timp. Este o muncă sfântă, tenace, enormă a Preasfântului Dumnezeu de-a lungul mileniilor, veacurilor, deceniilor, anilor ce a pogorât prin Sfântul Duh scrierea lucrărilor Sale prin sufletele autorilor de pe pământ. Cum să ștergem praful anilor de pe aceste cărți scrise ce stau tăcute, nedeschise în bibliotecă? Ce factori ar acționa la însuflețirea, luminarea acestor scrieri prin timp? Cine poate face aceste acțiuni de promovare a acestor lucrări date de Dumnezeu ca să se reverse în sufletele oamenilor? Un bibliotecar poate fi și un duhovnic a sufletelor autorilor care au scris aceste cărți?

Pr. O. M.: *Chiar dacă bibliotecile devin mai mult niște muzee de carte, iar bibliotecarii niște ghizi în lumea cărților, toate rafturile cu cărți prăfuite ne transmit un mesaj. Neapărat cineva le va șterge de praful și le va descoperi celor care vin după noi.*

Sunt atâția bibliotecari care transmit frumusețea scrierilor uitate în timp. Ei sunt mesagerii celor scrise altădată, venind cu rezumate ale trecutului. Cât avem bibliotecari conservăm cărțile și recuperăm trecutul.

R. P.: Multe cărți în bibliotecă stau nemișcate, prăfuite, nesolicitate de cititori de ani, decenii. Preacucernice Părinte Octavian, ce facem cu ele? Oare casarea lor după anumite perioade de timp ce

s-au aflat în bibliotecă este soluția cea mai bună?

Pr. O. M.: *E foarte corect să aranjăm și să sistematizăm cărțile. Chiar dacă astăzi nu prea se „umblă” la ele, multe scrieri le vom redeschide, la multe idei din ele se va reveni. Așa a fost mereu, s-a revenit la vechile scrieri. Vor fi mereu oameni care vor căuta să vadă ce au scris și ce ne-au lăsat înaintașii noștri.*

R. P.: *Cartea are și ea un destin de viață al ei, care a fost scrisă de autor, jertfindu-și cugetul și sufletul său prin diferite suferințe, ispite, emoții tensionate a vieții sale în perioada de scriere a cărților. Este un proces greu de muncă creator până la editarea operei sale. Apoi după ce se editează, cartea revine atât în bibliotecile personale ale cititorilor prin cumpărare, dăruire, autografe, dar mai mult cartea revine la casa ei – biblioteca. Cum credeți, care ar fi cea mai bună metodă de promovare a cărții?*

Pr. O. M.: *Ultima vreme bibliotecile devin centre de educație și cultură, organizându-se simpozioane, lansări, prezentări, mese rotunde etc. Toate acestea scot scrierile din anonim și ne transmit niște lucruri puțin știute spre luare aminte.*

Sunt necesare rezumate ale cărților, căci omul de astăzi nu are timp pentru a lectura din scoarță în scoarță. Să le oferim scurte date, niște tablete la mesajul pe care îl transmite fiecare autor.

R. P.: Câți ani poate supraviețui o carte în bibliotecă?

Pr. O. M.: *În biblioteca noastră de carte religioasă, din cadrul Universității de Stat din Moldova, avem cărți din veacurile XVIII-XIX, care s-au păstrat destul de bine. Urmează a crea condițiile corespunzătoare pentru păstrarea și conservarea lor. Altă soluție este păstrarea și în format electronic, fiind scanate, iar unele scrieri mai importante încep a fi reeditate.*

R. P.: *Odată cu modernizarea sistemelor informaționale, multe biblioteci din lumea întreagă s-au modernizat, robotizat, condițiile de păstrare a cărților au devenit mai benefice, mai moderne, lecturând cartea prin intermediul calculatorului, planșetelor și alte aparate în domeniul informaticii. Care e pă-*

rerea, care cărți vor supraviețui prin timp: cartea pe suport de hârtie sau cartea digitală?

Pr. O. M.: *Chiar dacă noua generație e deprinsă să parcurgă textele în format electronic, sunt unele scrieri care mereu vor fi și pe hârtie. Aici mă refer și la cărțile sfinte. Una este să citești rugăciunile pe tabletă și alta e să stai cu cartea de rugăciune, în fața icoanei, cu candela aprinsă, în mirosul tămâiei.*

R. P.: „Sfânta Scriptură”, „Sfânta Evanghelie”, „Psaltirea Lui David”, cărțile Sfinților Părinți, diferite acatiste și alte cărți mai vechi fac parte din patrimoniul sfânt al bibliotecilor naționale, biblioteci bisericești, mănăstirești. Ele sunt cărțile de căpătâi ale vieții noastre, care prin ele respirăm și supraviețuim prin Cuvântul lor, care prin rugăciuni se rostesc atât acasă, dar mai mult în lăcașele sfinte în timpul Sfintelor Liturghii. Dar cum omul să deschidă cărțile sfinte, care se află în bibliotecă? Ce colaborare ar putea fi în acest sens între Biserică și Biblioteca Națională a Republicii Moldova?

Pr. O. M.: *Expozițiile de carte religioasă, pe care le organizează Biblioteca Națională, sunt binevenite. În cadrul acestora am descoperit multe cărți, pe care ulterior le-am răsfoit și am cules informații atât de utile.*

Ar fi nevoie și de un catalog care ar prezenta vechile scrieri, ce se păstrează în fondul bibliotecilor. Aceste informații sunt necesare drept suport de cercetare pentru studenții de la teologie, slujitori și lumea de bună-credință.

R. P.: **Avalanșa de tehnologii informaționale (lăptopuri, mobile, tablete etc.) prin ochiul lecturii îl duc azi pe om în altă direcție nestabilă, neconcretizată, nedeterminată și lectura cărților nu se face sufletește, așa ca altădată. Ar putea în viitor să se înfiripe o colaborare mai apropiată între Biserică și bibliotecă în satele și orașele Republicii Moldova de a însuflă Cuvântul cărții prin Darul dat de Dumnezeu prin diferite proiecte cultural-creștine, lansări de carte, școli duminicale și tabere de vară ale copiilor?**

Lansarea de carte creștină se poate de organizat nu numai în bibliotecă, ci și în biserică? Ar putea biserica să se încadreze în Programul Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, anul 2021 cu sloganul „Citește! Trăiește liber!”, elaborat în anul 2018 de Biblioteca Națională a Republicii Moldova? Prin care modalități și criterii ar putea să se implice.

Pr. O. M.: *Se practică organizarea unor lansări de carte și în bisericile din cuprinsul republicii. Să știți că Biserica are toată deschiderea pentru o colaborare în vederea luminării și catehizării populației. Suntem gata să sprijinim și să promovăm diverse inițiative ale bibliotecilor.*

R. P.: **Cum e însuflețit azi Cuvântul scris prin Darul dat de Dumnezeu în sufletele creștinilor în bisericile și mănăstirile din R. Moldova?**

Încercăm cele citite să le punem în viața creștinilor de zi cu zi. Una este să citești sau să cunoști ceva, alta e să îți schimbi viața. Mesajul evanghelic rămâne actual pentru toate timpurile. Transmitem dragostea creștină, care este una împărtășită față de toți și de toate.

R. P.: **Vă mulțumesc din suflet pentru acest interviu, care nădăduim, va revărsa o lumină, iar copertile cărților din biblioteci vor fi deschise de mai mulți cititori.**

Prot. O. M.: *Doar numai prin căutare, cercetare, acțiuni, metode noi de lucru, prin fapte concrete vom șterge praful de pe cronicile timpului, astfel le vom readuce la o viață nouă pentru cititorii care le vor căuta și se vor înfrupta din ele.*

Magazin bibliologic, 2021, nr. 1-2. p.p. 153-155

RAISA PLĂIEȘU: „AZI CA NICIODATĂ OMUL TREBUIE SĂ SE ÎNTOARCĂ CU FAȚA SPRE DUMNEZEU, CU FAȚA SPRE CARTEA DE RUGĂCIUNI...”

Interviu cu poeta, scriitoarea, compozitoarea, publicista, cantautoarea de cântece creștine Raisa Plăieșu.

Inga Dohotaru: Când pentru întâia oară ați avut întâlnire cu Poezia?

Raisa Plăieșu: *Poezia a fost prima mea rugăciune, atunci când mama mă învăța să rostesc Tatăl Nostru sau alte rugăciuni în fața icoanei sfinte când eram încă mică, seara sau dimineața, înainte de prânz, cină, sau când îmi era greu în suflet, sau în biserică... Cartea, poezia am descoperit-o în continuare prin lecturi, la vârsta de șase ani când am început să citesc singură cărți cu povești și poezii din biblioteca satului, unde l-am descoperit pe scriitorul clasic Ion Creangă. Apoi l-am descoperit și pe poetul Mihai Eminescu cu poezia „Somnoroase păsărele” pe care, mi-amintesc, am învățat-o și o recitam mereu, când toți mă întrebau la acea vârstă, ce poezii cunosc.*

I.D.: Ce valori ați moștenit de la părinții dumneavoastră?

R.P.: În cei șapte ani de-acasă, părinții mei au fost dascălii mei, unde am însușit primele lecții: credința în Dumnezeu, dragostea de carte, bunătatea, smerenia, iertarea, iubirea de aproapele meu... Deoarece tatăl meu a fost pădurar o viață întreagă, el mi-a alțoit dragostea față de carte, de natura creată de Dumnezeu și prin ea m-am regăsit și am descoperit: că pădurea – e casa mea părintească

pe pământ, unde m-a învățat să sădesc mii de copaci și să nu plec niciodată de acasă; în murmurul și oglinda izvorului am descoperit lumina zilelor de mâine – muzica, fiindcă îmi plăcea să îngrijesc și să curăț multe izvoare și să ascult cântul lui tainic; hărnicia am întâlnit atunci când îngrijeam de mușuroaiele mari de furnici din ocolul silvic; sinceritatea și blândețea am deprins-o din ochii căprioarelor când îngrijeam de ele, dându-le apă și fânețuri; curajul l-am învățat de la stejarii seculari când toamna culegeam ghinde pentru viitorii puietși; soarele consideram copilă când eram, că e ochiul lui Dumnezeu, o putere nevăzută, dar simțită, trăită care mereu mă veghea, mă consola când plângeam, mă însoțea peste tot, îmi purta de grijă, îmi dădea mereu putere și eu alergam mi-amintesc pe un deal înalt dimineața și mă rugam la el, îi întindeam mâinile vrând să ajung până la lumina lui ca să-l cuprind, doar el mă încălzea cu razele lui strălucitoare; anotimpurile anilor m-au învățat să port cu drag rochiile cele mai frumoase înflorate, cusute de mama, dar nu să-mi cumpăr la nesfârșit haine de tot felul așa cum procedează tineretul de astăzi; păsările m-au învățat să cânt, că apoi când eu cântam în mijlocul pădurii îmi plăcea să ascult cum se îmbinau ecourile mele muzicale la distanță mare într-o armonie copleșitoare, așa de parcă mă aflam într-un studiou muzical, etc. Aceste valori și alte mai sfinte mi-au modelat prin timp sufletul, rămânând mereu să fiu un ucenic al lui Dumnezeu, pe Care îi mulțumesc de acești talanți, aceste daruri sfinte ale creației care mi le-a dat prin timp să scriu poezie, să compun muzică, să pictez, să cânt și să recit în glas poezia.

I.D.: Doamna Raisa Plaieșu, ce părere aveți despre timpurile noastre?

R.P.: Învățăturile Sfântului Ambrozio de la Optina ne spun: *”Nu analiza faptele oamenilor, nu judeca și nu spune: „De ce e așa, pentru ce e aceasta?” Mai bine spune în sinea ta: „Dar ce treabă am eu cu ei? Nu eu trebuie să răspund pentru ei la Înfricoșătoarea Judecată a lui Dumnezeu”.* Noi trebuie să ne îndepărtăm gândul de la judecarea faptelor oamenilor și trebuie să ne rugăm cu sârguință lui Dumne-

zeu, ca El singur să ne ajute în acest lucru. Deoarece fără ajutorul lui Dumnezeu, noi nu putem face nimic bun, după cum Domnul Însuși ne spune: „*Fără de Mine nu puteți face nimic*“.

Timpurile apocaliptice de azi sunt înfiorătoare. Pandemie, război... Omul încă nu a înțeles menirea lui pe pământ, că el este un călător pe pământ. Acest drum al întoarcerii este în același timp un drum al regăsirii structurii ontologice a ființei noastre restaurate în Hristos Domnul, care este nu doar calea ce duce la Tatăl, ci și Cel care merge împreună cu noi pe cale și care ne ajută să-L găsim pe Tatăl. E un drum care duce la regăsirea comuniunii paradisiace, când Adam auzea pașii lui Dumnezeu Care se plimba în răcoarea serii. Am putea spune că această căutare intermitentă a originilor este o parte componentă a structurii noastre, a omului călător, *homo viator*, într-o creație ce îmbracă taina prezenței lui Dumnezeu. De aceea, tema pelerinajului este de fapt imaginea căutării lui Dumnezeu ascuns în roadele lucrării Sale – sfinții, – dar și icoana ce preînchipuie întâlnirea eshatologică cu Dumnezeu.

Astăzi Omul se duce în altă direcție greșită de viață, lasă de dorit atât cei maturi cât și cei tineri. De ce? Nu au credință, nu cunosc cele șapte virtuți creștine și cele 10 porunci ale Domnului. Nu citesc Biblia, nu se roagă, cred doar în rânduierile lumii deșarte care îi duce în eroare. Majoritatea sunt fățarnici, violenți, mincinoși, risipitori de timp pierdut de viața zadarnică, lacomi de bani, bogății, averi, case-palate, mașini luxoase și scumpe, cred în aspirații virtuale informaționale care îl duc în altă direcție. Omul azi ca niciodată trebuie să se întoarcă cu fața spre Dumnezeu, să se roage cât mai mult, să îngrijească de sufletul său mereu.

I.D.: Creația dumneavoastră este foarte diversă și bogată, de unde culegeți inspirația?

R.P.: Inspirația este de obicei înțeleasă ca o stare de spirit specială în care se obține o concentrare maximă asupra procesului creativ. În unele cazuri, această concentrare poate fi atât de puternică încât poetul nu observă trecerea timpului și nici senzația de foame sau

disconfort. În perioadele de inspirație sunt create opere de geniu, ale căror autori de-a lungul anilor nu pot explica adesea modul în care au reușit să creeze această sau acea capodoperă. Inspirația mea vine din suferința mea și din suferințele omului, prin patimile durerii în care le trăiesc aici pe pământ, din suferința creației lui Dumnezeu – Natura prin care trece la etapa actuală. Inspirația mea este lacrima celui bolnav și lacrimile refugiaților ucraineni, mâna tremurândă a celui sărac, ochii înrouați ai copilului orfan, geamul casei cu privirile înlăcrimate a părinților în așteptarea eternă a copiilor plecați, tăcerea durută și pustie a caselor părintești cu lăcățile rugenite ale ușilor, îngândurarea câmpiilor și a luncilor nearate, tăișul ascuțit al coasei epidemiei diavolești care tulbură și sugrumă mii de vieți omenești, ochiul armei care vrea să țintească în inimile nevinovate care au mai rămas pe pământ...

I.D.: Multe din versurile dumneavoastră vorbesc despre credința și îndemnul de a respecta valorile creștine și naționale pe care le-am obținut pe parcursul mileniilor. Sunt importante acesfe valori?

R.P.: Mă doare în profunzime această întrebare, care nu știu cât de corectă este formulată și adresată sufletului meu. Oricum o să vă răspund pe înțelesul tuturor, că nu-mi place să vorbesc mult. Închipești-vă, că într-o dimineață trezindu-ne, nu ne putem ridica, că ne-am îmbolnăvit sau ochii poate într-o clipă de viață să nu mai vadă lumina zilei, sau să plecăm de acasă și să nu ne mai întoarcem de loc, sau diferite accidente de viață prin care trecem, sau când ne ia urgența pe timp de pandemie și nu știm dacă ne mai întoarcem înapoi, ne pierdem echilibrul în drum și ne prăbușim la pământ etc., etc., etc. Și noi nu știm de ce se întâmplă cu noi toate acestea, doar ne întrebăm: DE CE AȘA S-A ÎNTÂMPLAT?... Și eu vă întreb, ce se petrece azi în sufletele oamenilor? Cum îngrijiți de sufletul vostru? Ce lumină aprindeți în fiecare zi în cugetul vostru? Unde vă grăbiți mereu? Cu cine vorbiți mai mult în cuget, cu Dumnezeu sau cu diavolul? Îi mulțumiți Domnului în viață de bătăile inimilor

voastre ca să existați și ”pâinea cea de toate zilele” care vă dă Domnul pe masa voastră? Vă rugați dimineața la Sfânta Treime când deschideți ochii și seara când îi închideți? La Biserică vă duceți? Când v-ați mărturisit duhovnicului vostru și ați primit ultima data Sfintele Taine? De ce mințiți mereu? De ce-ți vorbești aproapele? Dacă tu ești mai bogat, de ce săracului nu-i dai nimic?... **CARE ESTE VALOAREA CEA MAI IMPORTANTĂ ÎN VIAȚA OMULUI:** materialul sau spiritualul? Credința sau bogăția, averea ce o aduni de o viață întregă?... De ce astăzi s-a ajuns până la război? De ce un frate ortodox îl omoară pe alt frate ortodox?... Care poate fi răspunsul? Că nu avem credință adevărată în Dumnezeu!

I.D.: Are loc duhovnicia în viața noastră modernă, secularizată?

R.P.: Duhovnicia este centrul vieții bisericești, iar biserica este firea omului, a unui om, a unui Adam ieșit din firea lui, este chemarea omului, glasul lui Dumnezeu care cheamă pe om dintru această existență într-o ființă cea veșnică, care e Dumnezeu însuși. Duhovnicia este centrul vieții noastre. De la duhovnicie pornesc toate și în duh se săvârșesc toate. Și atunci, acesta este locul central unde omul trebuie să săvârșască zidirea lui. În mâna duhovnicului se află cheia puterii de a săvârși mărturisirea, adică mântuirea pornind de la însuși centrul, însuși nucleul vieții noastre. Azi unii oameni sunt departe de biserică, de duhovnic. Fiecare om în viață trebuie să se cerceteze pe sine însuși, să urmărească ce duh poartă în sufletul său: cel dumnezeiesc sau cel diavolesc? Astăzi diavolul e foarte activ și în orice moment poate să domine omul, punându-i fel de fel de gânduri rele în cuget, tot șoptindu-i: ”Nu te mai duce azi la biserică, dute mai bine la prășit sau să faci cumpărături la piață, sau ai să te duci când vei fi mai bătrân; dute mai bine peste hotare după bani, acolo viața e mai frumoasă și copiii tăi le vei da de toate în viață; cumpără-ți mașină și construiește-ți casă cu două etaje că trebuie să fii în rând cu lumea; vezi ce nuntă mare și frumoasă au făcut vecinii tăi, găsește bani și fă și tu la copiii tăi; unii copii de școală îi

tot săcăie pe părinți lor ca să le cumpere mobile, aparate electronice mai performante și haine mai scumpe și frumoase ca să nu rămână în urmă de colegii lor, că-i râd la școală; parlamentarii se întrec între ei cu cele mai luxoase mașini...

Citeam într-o sursă: „Mă uit la oamenii care stau la semafor, așteptând semnalul de a începe iarăși fuga. Mai toți, posomorâți sau, mai rău, zâmbind colocvial, cu ochii îndreptați spre aceleași reclame, neschimbate în mesajul lor elitist, din magazinele de bijuterii. Două-trei tatuaje moderne și vreun cercel atârând de urechea unui bărbat încărunțit, care trăiește încă entuziasmul anilor '90. Doamne tuse scurt, nemțește, cu jeanși unisex, așteptând o pensie pentru a-și începe viața. Și cam atât... Ai vrea să le citești pe chip și altceva, să vezi o altă rază, un senin de sfânt...”.

Dacă ar avea loc adevărata duhovnicie și viața ar fi fost altfel. Noi toți suntem copiii Lui Dumnezeu și trebuie să dăm ascultare Tatălui Ceresc, nu diavolului.

I.D.: Care este amintirea dvs cea mai plăcută?

R.P.: Amintirea cea mai plăcută a fost atunci, când eram copilă, sărind gardul grădiniței de copii am poposit în ograda bisericii, încuiată pe timpuri de sovietici și uitându-mă curioasă prin geamul lăcașului sfânt am văzut o lumina strălucitoare care mă orbea și în ea am văzut chipul Domnului. Nu m-am speriat, ci din contra am început să zâmbesc ca un copil în fața Domnului.

I.D.: Va mulțumesc, doamna Raisa.

R.P.: Și eu vă mulțumesc din suflet pentru interviu. Tuturor cititorilor portalului „Tradiția” le doresc multă sănătate, cât mai multă rugăciune, pocăință, iertare, credință și nădejde în Dumnezeu. Pace în întreaga lume!

NOTA REDACȚIEI: Raisa Plăieșu s-a născut la 29 iunie 1960, satul Valea Rusului, raionul Fălești, Republica Moldova. Este membră a Uniunii Scriitorilor din Moldova și membră a Uniunii Jurnaliștilor Profesioniști din România. Este licențiată a Facultății de bibliografie și biblioteconomie a Universității de Stat din Chișinău

(1983). Pe parcursul anilor a activat în mai multe biblioteci din R. Moldova. A exercitat funcția de director adjunct pentru educație la Gimnaziul nr.64 din Chișinău și tot aici conduce, timp de 11 ani, Cenaclul literar-artistic pentru copii și adolescenți ”Auraș-Păcuraș”. A mai activat la Editura ”Literatura artistică”, la ziarele ”Viața satului”, ”Florile dalbe”, ”Tainele sănătății”.

Din 2005 până în prezent este moderatoarea Cenaclului literar-creștin „Cuvântul”, activează ca redactor la serviciul „Editura” (Centrul editorial-poligrafic) al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și redactor la revista ”Dumnezeu și savanții”. A editat peste 30 de cărți de poezie, publicistică și proză pentru copii și maturi cu tematică creștină, patriotică, ecologică, despre educația preșcolară a copiilor, pedagogică prin jocuri. Compune muzică de inspirație creștină, editată în două albume: ”Poetul cântă”, CD, muzică, versuri și interpretare de Raisa Plăieșu (2014) și ”Rugați-vă, creștini!”, CD, muzică, versuri și interpretare de Raisa Plăieșu (2020). Este prezentă în diferite culegeri și antologii poetice republicane și internaționale. Deținătoare a mai multor premii, diplome republicane și internaționale, a titlului „Pedagogul Anului 1998, 2001”, membră de Onoare a Uniunii de Creație a Tineretului din Moldova.

Consemnare: Inga Dohotaru

<https://traditia.md/ro/raisa-plaiesu-azi-ca-niciodata-omul-trebuie-sa-se-intoarca-cu-fata-spre-dumnezeu/>

VICTOR MAROLA ÎN DIALOG CU RAISA
PLĂIEȘU (CHIȘINĂU), REVISTA
„BOEMA”, ROMÂNIA

Victor Marola: Bună ziua, Raisa Plăieșu! Bine ați venit în paginile revistei Boema! Vă rog să vă prezentați pentru cititorii periodicului dunărean.

Raisa Plăieșu: Salut toți colaboratorii revistei "Boema" și cititorii ei din Galați! Sunt Raisa Plăieșu, din Basarabia de pe cealaltă parte de pământ a României, palma de pământ cea îndurerată de ani care mereu așteaptă Unirea. Sunt poetă, jurnalistă și cantautoare, membră a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și membră a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, redactor-șef al ziarului "Izvorul credinței" al Mănăstirii "Sf. Ap. Andrei" (Durlești – Chișinău), redactor la Biblioteca Națională a Republicii Moldova; președinta Cenaclului literar-creștin "Cuvântul".

V.M.: Aveți o activitate laborioasă sub aspect literar. Genul liric vă atrage mai mult în comparație cu genul epic?

R.P.: Sub aspect literar cu adevărat am o activitate multilaterală. Da, prefer genul liric, dar și epic. În ultimii 20 de ani prefer să scriu pe teme creștine, unde am editat peste 24 de cărți și am scris peste 40 de cântece (muzica, versurile și interpretarea îmi aparțin), dar nu accentuez numărul lor în viața mea literară, ci valoarea cuvântului

și a muzicii ce aștern pe hârtia luminii zilelor pe care le trăiesc cu toate trăirile și suferințele poporului din tot spațiul românesc.

V.M.: Ce reprezintă literatura pentru dumneavoastră: o datorie de conștiință, o activitate pentru persoane idealiste (considerate injust inadaptate social), ori o modalitate stilistică de exprimare (așa cum sunt pictura, sculptura, muzica ș.a.)?

R.P.: Ochii mei sunt rugăciunea care mă ajută să respir, penița mea cu care scriu e darul Domnului, care-mi revarsă în ea Lumina divină și-mi șoptește ce să scriu. Literatura pentru mine e lacrima zilelor din cuvânt ce-o împart cu aproapele meu, e Cina cea de Taină în care frâng pâinea din Trupul lui Iisus și împart din vinul lui, din potirul acestei vieți, ca să înțeleagă fiecare ce sens și ce rost are aici pe pământ.

V.M.: Dictonul latin “Poeta nascitur, orator fit” poate fi echivalentul unei axiome, așa cum este în matematică?

R.P.: Poezia matematicii este mai concretă, mai exactă pentru cei ce o înțeleg cu adevărat. Nu prefer să mă joc în careuri de cuvinte prin timpul poeziei mele de viață, așa cum azi se editează tone de hârtie de cărți, care se regăsesc pe rafturile bibliotecilor sau, prin obținerea glorioasă a premiilor, se consideră cei mai geniali poeți. Am bătut la poarta vieții și am intrat în ea ca să spun ceva omenirii prin cuvântul limbii române, apoi vreau să plec împăcată, că toți se vor înfrupta mereu cu drag din anafora poeziei mele și cei mari și cei mici și după plecarea mea.

V.M.: Ca tânără formată în școlile unde ați avut acces la literatura rusă, care dintre operele scriitorilor ruși v-au impresionat în mod deosebit?

R.P.: Mai întâi de toate, de la șase ani când am început să citesc, am fost pasionată de operele lui Ion Creangă, Mihai Eminescu, Vasile Militaru, Vasile Alecsandri, George Coșbuc etc. Dar mai apoi în școală am apreciat mult și scrierile poezilor ruși: Marina Țvetaeva, Serghei Esenin, Alexandru Bloc, scriitorii F. Dostoievski, Lev Tolstoi ș.a.

V.M.: După 1989 literatura română din Basarabia a ieșit din colul de umbră impus de ideologia autorităților. Care dintre scriitorii consacrați atunci v-au motivat să vă desfășurați în lumea literelor?

R.P.: Cei mai consacrați scriitori pentru mine au fost: Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Nicolae Dabija, Gheorghe Vodă, Alexandru Cozmescu, Vladimir Beșleagă ș.a., cărora le mulțumesc mult că m-au încurajat și m-au susținut mult.

V.M.: Cum explicați predispoziția scriitorilor din Moldova spre poezie?

R.P.: Poezia din Moldova nu are o Unitate de credință, scriitorii nu sunt uniți. Sunt ramificați în diferite grupe, diferite trepte literare, "geniali", postmoderniști, tradiționaliști etc. Cei care scriu mai bine stau mereu după culise și sunt dezamăgiți sau se dezic de a face literatură ori pleacă peste hotare. Pe când cei care scriu puțin mai bine stau mereu în umbră, nu sunt văzuți și nici auziți.

V.M.: În lucrările de istorie literară din România (întocmite de Dumitru Micu, N. Manolescu, Irina Petraș, Răzvan Voncu, Ion Pop ș.a.) sunt prezentați relativ puțini scriitori de dincolo de Prut. Sunt menționați în linii mari câțiva: Dumitru Matcovschi, Grigore Vieru, Nicolae Dabija, Arcadie Suceveanu (în tratatul de literatură română contemporană scris de Ion Holban de la Iași). Nu au acces istoricii și criticii literari la scrierile autorilor dintre Prut și Nistru ori există o abordare avant la lettre, evident superficială?

R.P.: Este un mare păcat că în lucrările de istorie literară din România nu sunt pomeniți și alți scriitori din Moldova. Aceași stare de fapt este și în Moldova: mulți dintre scriitori nu sunt menționați. Pe scenele manifestărilor poți vedea aceeași scriitori de fiecare dată. Cred că și azi mai persistă o anumită cenzură atât în România, cât și în Moldova: îi promovează doar pe cei care le sunt pe plac, modelează aluatul lor și scot din cuptorul literaturii de azi "talente" cu lauri glorioase, care nu revarsă nicio lumină în sufletele oamenilor. În tot spațiul românesc, publicul trebuie să aibă acces la toate cărțile care apar la diferite edituri și librării. Cred că ar fi bine să se înființeze

în toate orașele din Moldova și România biblioteci ale scriitorilor români, unde să intre toate cărțile apărute ale scriitorilor, indiferent dacă acei scriitori sunt membri ai Uniunii Scriitorilor sau nu.

V.M : **În cărțile autorilor din România poeziile cu formă și versuri libere sunt din ce în ce mai prezente. Considerați că poeziile cu rimă sunt deja desuete?**

R.P.: Versul liber se scrie mai ușor și poți să te joci cu el la nesfârșit. Este o avalanșă de cărți tipărite de acest gen. O parte sunt bune pentru foc, pentru cei ce nu au lemne pentru iarnă. Versul în rimă este mai clasic și mai greu se scrie. Să deschidem cărțile lui Mihai Eminescu, care prin versul său în rimă a cucerit o lume în cca. 130 de ani și azi mai dăinuiește și va dăinui prin alte secole. Cu adevărat, Poetul a fost o lucrare a lui Dumnezeu.

V.M.: **Menționați, vă rog, numele câtorva poeți tineri (sub 40 de ani) care s-au evidențiat în Basarabia, dar și în alte spații culturale?**

R.P.: Nu cunosc în literatura basarabeană așa nume ca să mă cucerească prin scrisul lor.

V.M.: **Care este trăsătura dominantă a literaturii române din Basarabia (1989-2018)?**

R.P.: Opinia unora se poate rezuma la următoarele cuvinte: “Eu sunt numai eu în literatură. Tu mai așteaptă dacă poți, dacă nu urcă în tren și pleacă unde te duc ochii.”

V.M.: **Vă mulțumesc în numele cititorilor revistei Boema din Galați. Vă așteptăm din nou în paginile revistei cu un grupaj de poezii.**

R.P.: Și eu vă mulțumesc din suflet pentru acest interviu și desigur tuturor colaboratorilor revistei Boema din Galați, care s-au interesat de destinul meu literar. Doamne ajută în toate și cu drag voi trimite un ciclu de versuri pentru cititorii revistei.

21 septembrie 2019, Chișinău

Boem@ (128) 10/2019

<http://www.boema.inforapart.ro/reviste/Boema128.pdf>

III. PREZENTĂRI EDITORIALE ÎN REVISTE, ZIARE ȘI CĂRȚI

UN MANUAL PRACTIC DE BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII PENTRU LUMEA BIBLIOTECARĂ

Cartea a fost și va rămâne un izvor nesecat de cunoștințe, fără de care omenirea nu ar putea exista. Lumina ei de citire este cel mai corect drum al vieții omului, unde îl îndrumă pe căile cele mai principale al mersului său prin timp. Cartea poate fi considerată un depozit al inteligenței omenesti, conținând în filele ei cunoștințe, sensibilități și emoții. Ea este o comoară fără de preț, care adună cele mai frumoase gânduri ale autorilor pe care cititorii le pot folosi.

Avalanșele de cărți apărute la etapa actuală în cele mai diverse ipostaze de lux editorial-poligrafice, atât artistice cât și în alte domenii, își ocupă locul pe polițele magazinelor, unde cititorii nu pot să le procure pe toate, că nu-i permite bugetul. Și în ajutor îi vine biblioteca, care este templul învățaturii, deoarece doar în bibliotecă omul poate să-și hrănească sufletul și gândul cu cele mai diverse cunoștințe, având acces liber la toate cărțile de care are nevoie. Din păcate, astăzi Internetul și alte tehnologii informaționale concurează cu biblioteca, dar totuși, cred că nimeni niciodată nu va reuși să înlocuiască cartea pe suport de hârtie cu alte invenții. Biblioteca va rămâne mereu cu ușile deschise pentru omenire, pentru că doar ea este ușa larg deschisă spre viitor și doar într-o bibliotecă ai șansa să fii superior. Biblioteca este ca o a doua casă, o școală unde poți mereu învăța. Să citești și să frecventezi biblioteca în timpul liber a devenit o obișnuință. Biblioteca ne ghidează ca printr-un labirint de enigme, care ne ajută să devenim mai inteligenți, mai buni și mai deștepți, pentru că nicăieri nu vom găsi un limbaj mai frumos și mai corect decât în carte. De-a lungul istoriei biblioteca este regăsită ca instituție socială în funcție de nivelul de dezvoltare al societății, circulație a informației, nivelul de educație al populației și alți factori. Astfel, putem identifica următoarele prezențe ale bibliotecii în

timp și spațiu: biblioteca antichității, biblioteca medievală, biblioteca în epoca Renașterii și perioada modernă, biblioteca secolului XX – în contextul democratizării accesului la informație, biblioteca modernă, biblioteca tradițională, biblioteca electronică, biblioteca digitală, biblioteca 2.0 – se caracterizează prin patru elemente esențiale: centrată pe utilizator (utilizatorii care participă la crearea conținutului și serviciilor); în colecții și servicii aplică componente audio și video; interrelaționează pe Web și rețelele de socializare; este deschisă schimbărilor.

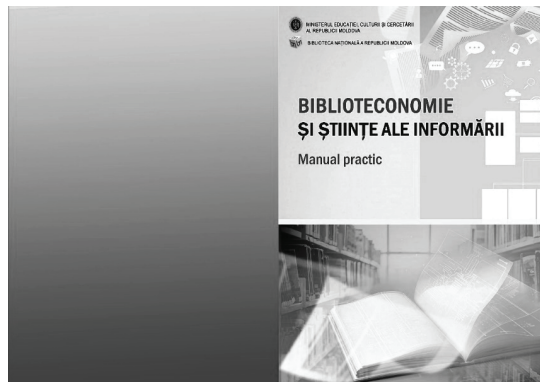
Esența și orientările dezvoltării bibliotecilor sunt reflectate în cele cinci Legi ale lui Ranganathan (Shiyali Ramamrita Ranganathan – matematician și bibliotecar din India (1892-1972), elaborate în prima jumătate a sec. al XX-lea, actuale și viabile până în zilele noastre.

La cârma bibliotecii este bibliotecarul, care este persoana cu o pregătire profesională în domeniul biblioteconomiei, responsabilă de organizarea colecțiilor în bibliotecă. A fi bibliotecar înseamnă cunoaștere, echilibru, perseverență, cultură, informație, pregătire, răbdare, spirit de prudență, amabilitate, simț analitic, spirit critic, creativitate, capacitate de sinteză, curiozitate intelectuală, rigoare etc. Profesionistul din bibliotecă nu este un simplu angajat care difuzează cartea sau informația în format tipărit. În raport cu clienții bibliotecii, el caută să înțeleagă interlocutorul, psihologia și personalitatea fiecărui beneficiar. El este un agent cultural și educațional, utilizează oportunitățile pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale. El face cultură la locul său de muncă. El știe să selecteze din multitudinea de documente pe cele mai valoroase și să le difuzeze în rândul utilizatorilor. El identifică cele mai importante elemente ale obiectivelor, ierarhizarea lor valorică. Prelucreează documentele în conformitate cu regulile domeniului biblioteconomic și bibliologic, organizează activitatea într-o bibliotecă după standarde specifice, fapt care presupune un grad de profesionalism și contact permanent cu utilizatorii și cartea. Bibliotecarul este într-o formare continuă. Toate acestea îi conferă bibliotecarului și statutul de cercetător în domeniu.

Modul de instruire al bibliotecarului are loc în interiorul cadrului profesional din bibliotecă, unde trebuie să se implice în procesul de instruire și formare continuă, să promoveze politicile și interesele instituției pe care o reprezintă, să susțină prin contribuția personală afilierile profesionale, să promoveze tradițiile și realizările domeniului biblioteconomic și infodocumentar național, să-și facă meseria fără a permite satisfacerea unor interese personale, să participe la procesul de informare asupra problemelor referitoare la viața profesională, să studieze noi modalități de îmbunătățire a calității muncii executate și să accepte schimbarea și implementarea tehnologiilor avansate în domeniu.

Sursa de autoinstruire al bibliotecarului este literatura didactică profesională în domeniul biblioteconomiei, care aș propune un editorial recent – *Biblioteconomie și științe ale informării. Manual practic* - lucrare elaborată și coordonată de Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al R. Moldova. Este un manual practic scris de o echipă de autori, specialiști profesioniști în domeniul biblioteconomiei de la Biblioteca Națională a R. Moldova și Camera Națională a Cărții: Ludmila CORGHENCI, Elena PINTILEI, Aliona MUNTEAN, Aliona TOSTOGAN, Veronica COSOVAN, Lilia POVESTCA, VERA OSOIANU, Valentina POPA, Ecaterina DMITRIC, Veronica BORȘ, Victoria VASILICA, Angela DRĂGĂNEL, Margareta CEBOTARI, Renata COZONAC, Valentina CHITOROAGĂ. Coordonatorii ediției sunt: Ludmila CORGHENCI și Vera OSOIANU. Manualul a fost recomandat pentru publicare de Consiliul redacțional al Bibliotecii Naționale a R. Moldova. Acest manual practic este destinat pentru toată lumea bibliotecară, după cum menționează și coordonatorul, prefațatorul acestei lucrări doamna Ludmila Corghenci, șefa Centrului de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării a BNRM: „Manualul constituie un reper util atât pentru personalul angajat în biblioteci, cât și pentru cei care se pregă-

tesc să devină angajați și nu dețin competențe suficiente pentru activitatea profesională. Conținutul acestuia este prezentat într-o manieră accesibilă persoanelor de niveluri și domenii diferite de studii, dorința autorilor fiind de a încuraja și a stimula înclinația spre dezvoltarea continuă a competențelor, de a dezvolta capacitatea inovativă și creativă a personalului de specialitate din biblioteci. Sperăm că lucrarea de față va fi acceptată cu interes de către personalul de specialitate din biblioteci și va contribui la dezvoltarea formării profesionale.”

Conținutul acestui manual oglindește următoarele compartimente: Biblioteca și rolul ei în societatea modernă; Dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă; Resurse informaționale; Prezervarea colecțiilor de bibliotecă; Instrumente de informare asupra colecțiilor bibliotecii; Utilizatorii bibliotecii publice. Servicii de bibliotecă; Activitatea de informare și documentare în biblioteca publică; Studii și cercetări în biblioteca publică; Conceptul, rolul și funcțiile marketingului în activitatea bibliotecară; Personalul de specialitate din bibliotecile publice. Formarea profesională și formarea profesională continuă; Statistica de bibliotecă. Evaluarea impactului bibliotecii; Standartizarea în biblioteconomie, informare și documentare.

Responsabilitatea de editare a acestei lucrări a fost în posesia echipei redacționale de la Centrul editorial-poligrafic al Bibliotecii Naționale a R. Moldova.

Magazin bibliologic, nr. 1-2, 2021. p.p. 185-186

OMUL CUVÂNTULUI, OMUL BIBLIOTECII

*La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu
și Dumnezeu era Cuvântul.
(Ev. Ioan 1, 1-17).*

Cuvântul Lui Dumnezeu dă viață. El este izvorul vieții: “Întru El era viața și viața era Lumina oamenilor”. Omul este semănător al cuvintelor prin timp, prin Darul ce-l primește de la Dumnezeu. Unul îl seamănă prin poezie, altul prin cântec. Poeta Nina Soroceanu izbutește să samene cuvântul și prin poezie, și prin cântec și nu numai, dar mâna ei dădătoare de frumos știe să mânuiască și pensula ca să contureze pe imaculatul hârtiei diferite portrete, schițe, șarje în chipuri de oameni, exprimându-le expresiile fețelor prin timp ceea ce îi reușește mult să facă și această creație. Se vede că-n chipul acestei poete, Nina Soroceanu, cuvântul scris și citit de ea a încolțit în sufletul ei mai devreme, înainte de a pleca la școală. Și a avut de unde să învețe, să învețe de la scriitorii pe care îi prefera să-i citească. Desigur și de la frații și surorile mai mari, ea fiind mezina în familie, de la fiecare a învățat câte ceva. Cartea a fost și rămâne cea mai fidelă prietenă a ei pentru toată viața. Anume cartea a luat-o de mână și i-a condus pașii în bibliotecă. Biblioteca a devenit pentru ea a doua casă pentru toată viața. Primele cărți citite înainte de a pleca la școală au fost de la bibliotecă, care i-au deschis prin viață un nou drum de lumină. Anume pe acest

drum de lumină pășește prin vreme ca să-și lase iscălitura cu numele de Nina Soroceanu și alte pseudonime pe cele 25 de cărți de poezie și proză scrise de ea, ele fiind aleile de cărți care le sădește prin zile și nopți nedormite ale vieții. Biblioteca mereu o găzduiește și o însoțește pe autoare prin ani cu zeci de lansări de car-

te la Saloanele Internaționale de Carte atât la Biblioteca Națională a R.Moldova, cât și la Biblioteca Națională pentru Copii “Ion Creangă”, la Festivalul Național al Cărții și Lecturii din R.Moldova, la diferite întâlniri cu cititorii și cu cei mari și cu cei mici, unde este apreciată cu diplome, mențiuni, diferite distincții pentru munca ei asiduă în creația literară și muzicală. Pe parcursul anilor frecventează și colaborează cu multe cenacluri literare: “Luceafărul”, “Miorița”, “Mihai Eminescu”, “Dialog”, unde îi ajută ca să-și șlefuiască versul prin timp, să întetească o colaborare mai activă cu ziarele și revistele raionale și republicane din Moldova. Mersul ei prin timp nu o lasă indiferentă la tot ce se întâmplă în jurul ei prin viață, căci mereu scoate în vileag adevărul care îl trece prin cuvântul ei scris cu mare suflet. Criticii literari, diferiți analiști din Moldova și-au spus cuvântul pe făgașul cărților care le-a editat prin timp, dându-i o apreciere la justa ei valoare. Își sacrifică viața nu numai pentru cei doi feciori ai ei care îi pierde prin viață, momente tragice cu pași de suferință grozavă, ci Dumnezeu o ajută să se ridice și să continue calea ca să-i educe și să-i crească cu poezia sa splendidă și pe alți copilași din țara în care trăiește. Cenaclul literar-artistic “Ideal”, Chișinău-București, condus de academicianul și poetul Vasile Căpățână de la Biblioteca Națională a R.Moldova, îi schim-

bă radical cursul editorialelor sale, unde pe parcursul anilor apare în colecția *“Ideal” cu 101 poeme și nu numai*, dar și în diferite antologii lansate prin cenaclu și editate de Editura “Biodova” de la București, editorul fiind același Vasile Căpățână. Pe scena literară când apare cu un recital, cuvântul scris și citit de ea mereu te înalță, te înaripează prin felul ei de ai da viață cuvântului ca să ajungă în adâncul sufletelor celor care o ascultă și o savurează în acea clipă neuitată.

Păcat, că Uniunea Scriitorilor din Moldova nu știe să aprecieze prin vreme corect valorile poezilor care vin și se duc prin timp, nu știe ce se petrece în laboratorul de creație al scriitorilor și anume să pătrundă măcar pe-o zi în sufletul poetei Nina Soroceanu, să vadă câte zăcăminte de cuvinte în fomă de cărți excelente mai așteaptă să fie editate, cel puțin citite și apreciate. Dar așa că în căutarea luminii cărții tot autorul o caută peste tot ca s-o editeze, s-o ducă cititorului și să o așeze pe rafturile bibliotecilor sau magazinelor. Acesta e destinul poetului de azi, să treacă prin toate încercările grele ale vieții de editare. Mi-amintesc cu câtă însuflețire vorbește despre creațiile altor autori de poezie la ședințele Cenaclului literar-creștin “Cuvântul” al Mănăstirii „Sf.Ap.Andrei” pe care îl moderez de mulți ani. De fiecare dată e foarte atentă și mereu își face consemnările personale în carnet astfel meditănd la tot ce se petrece în jur. Aprecierile, susținerea atât morală cât și literară ale tinerilor poeți pe care o determină că nu este indiferentă, întotdeauna sfatul dumnezei pentru un tânăr condeier știe cum să-i încălzească sufletul celui ce scrie, să-l încurajeze ca să scrie creații și mai bune. Mi-amintesc de ziua lansării cărții „Hidronauții” de la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din anul 2005, scrisă de feciorul ei Danuț Postolachi, unde am pregătit copiii mei de la cenaclu, să prezinte un recital din acea carte [1]. A fost un punct culminant cu multă durere, patimă și mulțumire în privirile acestei poete care se scâldea în lacrimile pline de dor și iubire față de feciorul ei Dănuț care nu era printre copii, ci-l răpise boala necruțătoare și s-a stins devreme ca o lumânare în brațele mamei. Plângea inima în mine cu multă jale, dar mă rugam la Dumnezeu să-i deie puteri de viață acestei femei poete, să-i întărească sufletul prin timp, să-i deie mai departe Darul cuvântului scris ca în numele fiului ei Dănuț să scrie

alte cărți pentru alți copii care vor veni în urma fiului ei.

Nu degeaba se zice, că orice întâlnire a unui om cu alt om, nu e pur întâmplătoare. Probabil așa mi-a fost dat ca să fiu și redactorul cărții acestei autoare *Rodul cuvintelor.Nina Soroceanu - Biobibliografie*, apărută recent la Editura Bibliotecii Naționale a R.Moldova chiar în ziua de naștere a autoarei - 23 februarie, 2017, cu cei 65 de ani împliniți [2]. Tot în această zi a fost și lansarea acestei cărți, în cadrul Cenaclului literar-artistic “Ideal”, (moderator, poetul, Vasile Căpățână), unde la serata de creație a autoarei am prezentat această carte. Cartea *Rodul cuvintelor.Nina Soroceanu-Biobibliografie* este un pașaport literar-biobibliografic unde se oglindește toată creația autoarei de-a lungul timpului creator al vieții ei. În viziune profundă, cartea reflectă activitatea autoarei ca: publicistă, poetă, scriitoare (și pentru copii), textier de cântece, redactor de carte, colaborator al redacțiilor diferitor reviste și ziare și a Radioului Național. După cum menționează și alcătuitoarele acestei biobibliografii, Larisa Bulat și Tatiana Caprianu: *“Atât în creația sa literară, cât și în cea publicistică, Nina Soroceanu a emis numeroase opinii interesante, profunde, care nu-și pierd actualitatea despre condiția și firea umană, despre procesul cultural-literar de la noi, despre domeniul învățământului, educației, lingvistic, etico-moral, spiritual. Pe lângă faptul că zbuciumata biografie a protagonistei acestei biobibliografii constituie un subiect captivant și interesant, de la sublim până la tragic (a pierdut cei doi fi), cititorul va înțelege că are în față un om cu un caracter stoic, tenace și perseverent, călit în lupta de a-și manifesta plinar personalitatea, capabil să-și înfrunte destinul, să slujească arta cu devotament și dăruire”*. În compartimentul “Aprecieri, referințe critice, comentarii literare” al acestei biobibliografii conține multe articole ale criticilor literari, scriitori, jurnaliști care au fost publicate în preca vremii: acad. Mihai Cimpoi, Ion Vatamanu, dr. Eliza Botezatu, dr.hab. Ion Ciocanu, Tudor Palladi, Claudia Partole, dr. Victoria Fonari, Cecilia Melniciuc, Galina Furdui, Efim Tarlapan, Vitalie Raileanu, Steliana Grama, dr. Victoria Fonari, Vlad Zbârciog etc. Spre exemplu cum o vede în viziunea sa, acad. Mihai Cimpoi, în postfață la placheta de versuri *Timp abrupt* de Nina Slutu: *”Dincolo de mode și modernisme, încredințată doar propriilor mărturii și măr-*

turisirii în deplină intimitate sufletească „la margine de inimă”, Nina Slutu e o romantică întârziată într-o lume plină de durități și teatralități ciudate. Ea ține să citească Marea Carte a vieții de la început și cu toată plinătatea trăirii, cu tot complexul de „înseninări” și „limpeziri”: învață singurătatea și trăiește bucuria de a suferi, își asumă de una singură destinul / „și margine de drum îmi e destinul...” /, mângâie cu tandrețe pruncul, se contopește panteistic cu universul, printr-o logodire cu florile și stelele: “Cine știe, câte stele-au pierit – /eu să mă nasc; / câte ploii și-au plâns lacrima – /setea mea s-o potoale;/ câte fulgere m-au răsărit;/ câte flori m-au murit; / câte păsări/ m-au smuls din tăcere ?...” (Cine știe ?...). E în întreaga carte un ceremonial confesiv, punctat cu dezvăluiri sincere, pline de fior poetic autentic: “Vin din tăcere./ Vin din singurătate./ Vin din blestem./ Vin din cădere. / Vin din moarte. / Țin calea spre Dumnezeu” [3].

Structura lucrării reflectă activitatea publicistică și literară a scriitoarei și cuprinde următoarele compartimente și subcompartimente: *Notă asupra ediției; Tabel cronologic; Bibliografie; Opera; Ediții aparte pentru maturi; Ediții aparte pentru copii; Antologii și publicații în antologii și culegeri; Publicații în ziare și reviste; Publicații în ziare, și reviste, pentru copii; Epigrame; Textier de cântece; Nina Soroceanu despre procesul de învățământ; Diverse; Interviu realizat de Nina Soroceanu; Nina Soroceanu despre creația altor poeți; Recenzii semnate de Nina Soroceanu; Nina Soroceanu – redactor de carte; Studii introductive, argumente și postfețe semnate de Nina Soroceanu; Opera autoarei tradusă în limbi străine; Lansări de carte; Articole care conțin date despre Nina Soroceanu; Referiri despre viața și activitatea literară; Scriitoarea Nina Soroceanu în diferite emisiuni la Teleradio Moldova; Surse electronice; Emisiuni radiofonice realizate de Nina Soroceanu sau cu participarea autoarei la Teleradio Moldova; Aprecieri, secvențe răzlețe de la întâlnirile cu cititorii; Dialog în loc de epilog; Indexuri auxiliari: de nume, de titluri, de surse.*

Criteriu de aranjare al materialului este direct cronologic, în ordinea aparițiilor publicațiilor, în cadrul anilor – ordine alfabetică, excepție făcând numai primul compartiment, deoarece pe primul loc e aranjată prima carte apărută a autoarei.

La sfârșitul cărții au mai fost introduse compartimentele: *Rodul cuvintelor; Coperțile cărților autoarei Nina Soroceanu pentru maturi și pentru copii; Ca-ntr-o oglindă, viața... File de album; Portrete și șarje realizate de autoarea Nina Soroceanu.*

Rodul cuvintelor. Nina Soroceanu: Biobibliografie este destinată scriitorilor, ziariștilor, bibliotecarilor, studenților, elevilor, tuturor celor interesați de a studia mai profund opera și activitatea Ninei Soroceanu și celor pasionați de creația ei.

Poezia Ninei Soroceanu și-a găsit cititorul în firea interioară a receptorului, în vibrația sufletului care este cel mai autentic și sincer limbaj pentru cei ce vor să-și măsoare gândul și fapta prin ascensiune spirituală, prin drumul spre înțelegerea sensului său existențial. Prin acest fapt autoarea își construiește propriul criteriu de exigență – ini-ma ce spune adevărul. Generozitatea poetei este și cea a poeziei sale care se configurează ca o rugăciune pentru cele sfinte ale vieții: suflet, mamă, copil, prietenie, credință; dar și pentru o floare, un zbor, un cântec, o taină... *Rodul cuvintelor* poetei Nina Soroceanu au dat în floare și în aromă de cuvinte coapte.

Mă bucur, că prin ani pamântul ține și duce pașii acestei poete prin timp, iar soarele cerului ce-i miruiește în fiecă zi cu raza solară tâmpla o face ca să samene prin vreme cuvântul ei și prin poezie, și prin cântec mai departe, aducând pe masa zilelor pâinea caldă a cărților pentru admiratorii și toți cititorii care mereu o așteaptă cu drag în pragul bibliotecilor, școlilor, așa ca altă dată.

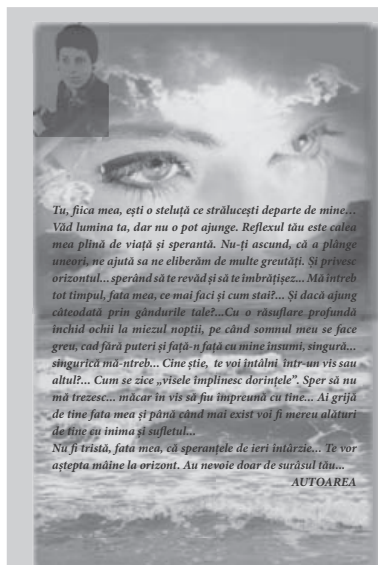
Referințe bibliografice:

1. POSTOLACHE, Dănuț. *Hidronauții : poveste fantastică*. Chișinău: Baștina-Radog S.R.L., 2002. 64 p. ISBN 9975-61-172-9.
2. *Rodul cuvintelor. Nina Soroceanu: Biobibliografie*. Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2017. 310 p. ISBN 978-9975-4318-9-7.
3. SLUTU, Nina. *Timp abrupt*. Chișinău: Museum, 2000. 149 p. ISBN 9975-905-45-5.

Magazin bibliologic, nr. 1-2, 2017. p.p. 130-134

SUFLETUL CARE ESTE CUVÂNT ȘI CUVÂNTUL CARE ESTE SUFLET

Cum să-ți uiți prietenii de suflet?... Destinele tainice și dure de viață ne-au despărțit pe-o vreme la o răscruce de ani. Mulți ani am căutat-o... La orizontul acelor ani îi vedeam doar chipul ei senin și zâmbitor, alături de fetița dragă Ilinca, care avea doar vreo 5-6 anișori. Știam că-i plecată în Italia și doar atât. O visam adeseori, tresăream în îmbulzeala de oameni când vedeam fețe de oameni ce semănau mult cu ea. Dar în ochii mei rămase icoana imaginii sale de suflet cu cele două puncte din licărul ochilor ei care ascundea ceva tainic și ademenitor. Și zâmbetul ei fermecător și plin de viață, îl auzeam adeseori când îmi aminteam de ea, parcă apărea și zi, și noapte în depărtările albastre ale cerului. „Unde ești, scumpa mea prietenă, Miroslava? De ce nu dai nici un semn de viață?...” și tot așa zi de zi, ani în șir mă tot întrebam. Și după mulți ani de căutare am găsit-o pe o rețea de socializare, Facebook. Ce bucurie! Ce fe-

ricire am trăit acea zi de primăvară și-i mulțumesc Lui Dumnezeu pentru asta! M-a bucurat faptul, că-n sufletul ei a păstrat credința în Domnul și fiorul ei poetic, acest Dar creator al Cuvântului care l-am descoperit încă în primele zile când am cunoscut-o pe culoarele Editurii "Literatura artistică" când am început să lucrez în Casa Editurilor din Chișinău. Mereu orice durere a ei o ascundea într-un zâmbet nostalgic și răscolitor, care mă învăța și pe mine să fiu puternică și optimistă. Segmentul de viață care-am trăit în acei ani lângă ea întotdeauna mi-a insuflat încredere și putere de viață. Toate poeziile care mi le citea în acei ani, mă ademeneau mereu prin subiectele, metaforele ei captivante. Trăiam uneori până la lacrimi poezia ei și mă bucuram mult de debuturile ei literare în acei ani în antologii, ziare și reviste. Acum în ochii mei peste ani citesc jurnalul doamnei Miroslava Parii *Punctul negru din ochii noștri*, unde m-a copleșit până la lacrimi destinul ei răscolitor, plin de suferințe și tângă patimă. Ea dedică acest jurnal ficei sale Ilinca, care sper că fata v-a învăța multe din aceste pagini îndurerate. Acest jurnal este totodată un monument al destinului Femeii noastre din Republica Moldova, o Răstignire prin timp a femeii de azi, o Iubire neasemuită față de copii, care e gata să-și deie viața în orice clipă pentru fiica ei Ilinca. Precum Fecioara Maria l-a iubit mult pe Fiul ei Iisus și s-a refugiat în altă țară de ochii lui Irod, care a omorât mii de copii, așa și această femeie cu numele Miroslava Parii s-a dus în lume ca să-și salveze copilul ei de sărăcia și nedreptățile timpului, să-i croiască o altă cale de viață mai luminoasă, punându-i ficei sale în suflet și în mână Icoana Adevărului lăsat pe pământ de Dumnezeu în calea vieții ei. Puterea, Sacrificiul, Curajul, Cuvântul ei de învățătură din acest jurnal cheamă cititorul la meditație profundă: la o deșteptare de Țară și Neam; o iubire de Patrie de la o depărtare îndurerată; un dor de casă și de părinți; de Prutul copilăriei sale care desparte Unirea între cele două țări surori – Basarabia și România; un strigăt al timpului: "Doamne, încă nu ne-am dus, mai avem ceva de spus..."; spune autoarea, o durere cu răni adânci necicatrizate;

un Vis greu, dar împlinit cu ajutorul rugăciunii „*Tatăl Nostru, care ești în ceruri...*” E o autoare care prin scrisul ei modest, nu apelează la cuvinte pompoase de dicționar cum o fac alții, ca să pară că sunt mai presus, ci moștenește cuvântul mamei de acasă așa cum a învățat să-l rostească prin timp. Icoana tatei o păstrează și azi în suflet, care tot el i-a dat aripi să zboare sub albastrul cerului, căutând mereu cheia destinului ei de viață. Dar cel mai scump și om drag de pe lume este fiica ei Ilinca, care nu a oprit-o din drumul ei, ci a lăsat-o să-și croiască singură calea ei de viață pe străzile Parisului, în inima Franței, acolo prin forțele și aptitudinile ei creatoare să-și ridice casa vieții. Filele de album te răscolesc prin tot ce a făcut scriitoarea și jurnalista Miroslava Parii pentru Ilinca. Rămâne doar Ilinca s-o ajute pe mama ei, să se sacrifice pentru acest suflet curat și divin al micii sale care cu lacrima și rugăciunea a crescut-o oferindu-i tot ce-i mai frumos și sublim în astă viață.

Sufletul ei este Cuvânt și Cuvântul ei este Suflet, care va înșira prin timp rânduri de poezie și proză, căci așa vrea Bunul Dumnezeu care i-a dat Darul Cuvântului să-l scrie pe paginile zilelor și ca jurnalistă fiind să-l rostească prin microfoanele vremii.

Magazin bibliologic, nr. 3-4, 2019. p.p. 163-164

O LECȚIE DE POEZIE CU POETA ȘI INTERPRETA CAMELIA FLORESCU DIN ROMÂNIA LA BNRM

Unirea românească n-ar avea nici o valoare, dacă nu s-ar sprijini pe însăși conștiința noastră despre necesitatea ei, despre caracterul ei sacru, nezguduit, despre aceea ca ea e astăzi, ceea ce nu înțelege o mulțime de lume, o condiție pentru existența însăși a poporului nostru. Chiar dacă Unirea între România și R.Moldova, încă nu s-a înfăptuit

din punct de vedere politic, apoi cultural firește că s-a unit prin poduri de flori, prin poduri de cărți, prin cântec și poezie, care tot mai larg se extinde peste întreg spațiul românesc. Relațiile cultural-artistice ale Republicii Moldova cu România au dus la îmbinarea activităților de valoare culturală la un nivel înalt și au permis promovarea tradițiilor populare românești și în afara granițelor lor. Activitățile muzical-interpretative și artistico-educative desfășurate în perioada anilor 1991-2020, privind scoaterea în evidență a bunurilor culturale cu valoare istorică, literară, documentară, etnografică, sunt foarte semnificative astăzi atât pentru istoria și cultura românească, cât și cea universală. La fel și concursurile de muzică la care au participat interpreți de pe ambele maluri ale Prutului au dus la promovarea și afirmarea noilor talente. De asemenea, putem spune că politica promovată de Republica Moldova în domeniul artelor și culturii muzicale și literare a avut un caracter democratic și umanist. Astfel de la anii 1990 încoace au avut loc o avalanșă de manifestări culturale, care și pe malul drept și pe cel stâng al Prutului au jucat un rol important în viața culturală: Salonul Internațional de Carte Book-fest (Chișinău-București); Festivalul Internațional de Poezie care

s-a desfășurat în multe județe din România și R.Moldova; Festivalul-concurs Internațional de muzică ușoară „Două inimi gemene”, în memoria Doinei și Ion Aldea-Teodorovici, ce se desfășoară la Chișinău în fiecare an în perioada 12-15 noiembrie; Festivalul-concurs al interpreților cântecului popular „Nicolae Sulac”; Festivalul concurs al interpreților cântecului folcloric „Maria Drăgan”; Festivalul-concurs al interpreților violoniști „Filip Todirașcu”; Festivalul-concurs al formațiilor

folclorice „La poale de codru”; Festivalul-concurs al tinerilor interpreți „Jocurile Delfice” etc., organizate de către Centrul Național de Creație Populară, în colaborare cu Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”.

Astfel la 10 februarie, curent, Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală ”Apollon” din România în colaborare cu Biblioteca Națională a R.Moldova din or. Chișinău, în sala ”Alexe Rău” a avut loc ”Lecția de poezie”, un regal de poezie, muzică, prietenie și culoare, de marca „EXCELENȚĂ-APOLLON-ROMÂNIA”, unde au participat o pleadă întregă de scriitori, artiști plastici, compozitori, actori din România, și-au adus aportul membrii Apollon-România: scriitorii: George Călin - București; Viorica Șerban - Iași; Adrian Bulgaru - Urziceni, Ialomița; Pr. prof. Laurențiu Turcu - Rm. Sărat, Buzău; Mihai Savin - Iași; Dorina Stoica - Bârlad, Vaslui; Doina Guriță - Iași; Puiu Răducan - Olănești, Vâlcea; Camelia Florescu - București; Lucia Elena Locusteanu - Cluj Napoca; Oana Frențescu - Iași; artistul plastic Carmen Florian -

București; interpreta de muzică populară Ofelia Florica Haranguș și compozitorul Bela Andrasi – Lupeni, Gorj. În cadrul acestei manifestări au fost prezentate, o expoziție de pictură, diferite momente muzicale cu interpreți și compozitori, cu actori în recitaluri de poezie și desigur protagonista manifestării a fost Camelia Florescu, poetă, autoare de texte și compozitoare, unde a fost prezentată creația ei atât literară cât și cea muzicală integrală prin cartea de poezie și CD de cântece cu același generic ”Nu-s o fată ca oricare”, care au rămas mult încântați cei prezenți de conținutul acestor produse de artă. Melodia „Testament” a adus lacrimi în ochii audienței, prin mesajul său puternic național, patriotic, emoționant și sensibil (Muzică Oleg Baraliuc). Prin felul ei de a se prezenta, prin ținuta scenică atât muzicală, cât și literară, doamna Camelia Florescu a rămas profund încântată de manifestarea care a avut loc în Biblioteca Națională, unde a menționat în pagina sa de pe Facebook: ”Când zici că nu mai e loc de mai mult, viața îți demonstrează contrariul. Seria lansărilor acestui proiect de suflet ”Nu-s o fată ca oricare”, a început peste Prut. Societatea Culturală Apollon și-a ”asumat” acest risc, de a mă prezenta publicului din Chișinău. Eu sper că nu i-am dezamăgit și le mulțumesc fierbinte pentru întreaga susținere, Dlui George Călin, președintele societății, Ambasadorul Cultural al României la ONU, Lidiei Grosu, președintele Apollon, filiala Chișinău”, Bibliotecii

Naționale de la Chișinău”. Ne-a copleșit nu numai aceste cuvinte de mulțumire, dar și mesajele patetice, emoționante ale poeziilor din cartea ”Nu-s o față ca oricare” precum afirmă Alex Ștefănescu: ”Fiecare imagine din această poezie ar merita analizată pe larg. Toate sunt ingenuoase și emoționante, de o senzualitate spiritualizată. Poeta nu imite pe nimeni. În miile de cărți de versuri pe care le-am citit de-a lungul timpului, n-am întâlnit niciodată o asemenea reprezentare a derutei existențiale pe care o provoacă dragostea:

*”Parcă mă uit pe mine
într-o carte necitită
rănită pe-alcouri
de zâmbete strâmbе,
de cântece cioplite
ca niște crengi tăiate pentru foc.”
(Zona confuză a dragostei)*

La împlinirea a 40 de ani de carieră, Camelia Florescu a venit din România la Chișinău pentru o dublă lansare – un volum de poezii și un CD cu titlu „Nu-s o față ca oricare”. Scriitorii, criticii literari și compozitorii din România și din R. Moldova au venit la eveniment să împărtășească împreună cu ea bucuria lansării primului său album de melodii. În noul volum de poezii și în primul ei album de melodii, la care a muncit mai mult de un an, Camelia Florescu descrie dragostea, anotimpurile și rădăcinile strămoșești. „Cartea este dedicată mamei mele, care anul acesta împlinește 80 de ani, iar al-

bumul, pentru că tata avea o voce fenomenală și acum ne privește din ceruri, e dedicat lui. Aici e inima noastră și este firesc să fie așa și aici am foarte mulți prieteni și colegi, și mai ales compozitori care mi-au încredințat, o parte din ei melodii pe album, deci e firesc să începă după lansarea națională de la București cu Chișinăul”, a menționat interpreta Camelia Florescu la manifestare.

„Citind aceste poezii, talentul poetei mă plimbă într-o grădină cu flori proaspete. Eu merg repede urmând-o, dar în acest pas grăbit culeg flori proaspete, cu un parfum campestru, cu frunzele ondu-late, frunze fără țepi, de un verde sănătos, întunecat. Fiecare poezie stă vertical, mândră de sine, binevoitoare și sigură de îmbărbătarea pe care ne-o însuflă și atunci când suntem căzuți la pământ. Poeta prin arta sa induce în noi tărie, optimism, siguranța de a pași drept, cu capul sus, în viață. Poeta autoare are o artă uimitoare de a captiva voința noastră, de a o redăltui, chiar și numai pentru câteva clipe, fermă, într-un cuvânt, de a ne întinde o mână prietenoasă, îmbie-toare, în hora vieții și a afirmării. Poeta posedă din belșug psiholo-gia maselor și versul său pătrunde cu ușurință în mentalul cititoru-lui într-un mod virtual plastifiant și înviorător. Deci am răspuns și la întrebarea: cui se adresează poeta, și la întrebarea privind ținta acestor poezii, mediul din care își culege inspirația, starea de spirit care domină volumul, relațiile interumane. Uimitor este faptul că poeziile Cameliei Florescu se desfășoară cu o naturalețe deosebită ca într-un cântec, fără praguri, fără întreruperea ideii însuflețitoare. În general întâlnim poezii-de un lirism copleșitor, elegii, pasteluri, meditații, precum și poeme aparținând genului epic. Deseori Poe-ziile sale au o tentă filozofică, sau emit adevărate sentințe”, consem-nează doamna Melania Rusu Caragioiu din Montreal.

Cuvântul scris de ea aduce în sufletele cititorilor o încredere, o liniște și o speranță. Se vede, că după 40 de ani de carieră vine cu alte păreri în ale dragostei, care încearcă să dea o definiție reală, dar inseilată cu metafore de azur, metafore noi neîntâlnite în alte cărți. Crează eul ei în poezie, construind un paraclis al iubirii, care prin

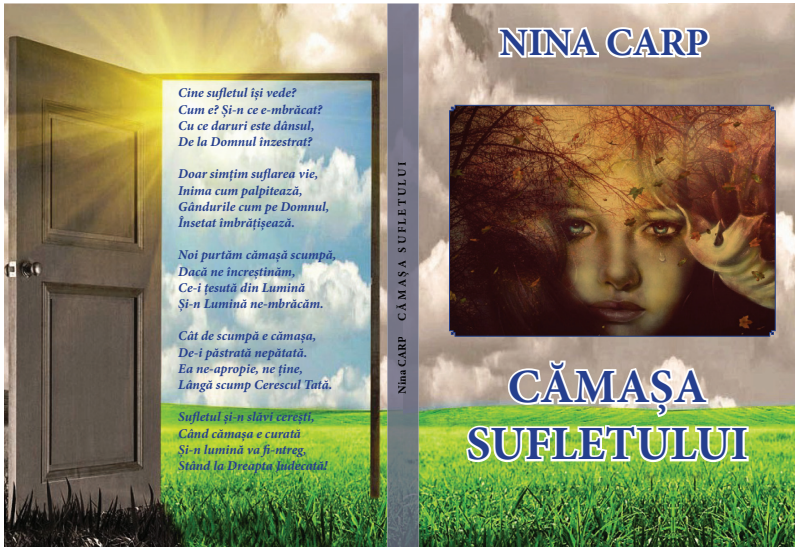
rugă se apropie prin cântecul ”Testament” de Dumnezeu. Camelia Florescu este ca un pom care înflorește poate de două ori pe an, dând o roadă bogată, iar rădăcinile ei sunt udate de ploaia Domnului, Cel care mereu îi toarnă darul de a scrie cât mai înălțător, evident, că rădăcinile ei sunt strămoșii care au învățat-o să înțeleagă că omul este un călător pe pământ și umbrelul lui să nu fie zădărnice. Autografele prin chipul ei emană lumină curată, desăvârșire, dăruire, bunătate, dănuire și eternitate. Chiar și la cea de-a doua lecție ce-a dat-o chiar a doua zi cu acelaș program artistic la Centrul Internațional Academic ”M.Eminescu”, colegii de aici menționează: ”Astăzi la Centrul Academic Internațional Eminescu au venit oaspeți dragi, membrii Societății Culturale Apollon – România, fondator și președinte George Călin. Am fost în atmosferă eminesciană la LECȚIA DE POEZIE, la care s-au lansat cărți, autorii au citit fiecare câte două poezii, au dăruit cărți cu dedicații pentru colecția Centrului Academic Internațional Eminescu, s-a cântat și s-au inițiat noi proiecte pentru viitor. Cu adevărat Lecția de poezie a fost pentru studenții anului I, de la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici”.

Sperăm, că cititorii vor găsi această carte în fondul Bibliotecii Naționale și o vor citi cu drag, unde se vor regăsi și ei prin aceleași emoții care le-a trăit în poezie și autoarea Camelia Florescu.

Magazin bibliologic, nr. 1-2, 2020, p.p. 98-101

PICTURA PRIN CUVÂNT – CĂMAȘA LUI IISUS HRISTOS

În galeria de pictură sfântă a acestei cărți am intrat, făcându-mi semnul Crucii i-am mulțumit Domnului pentru Darul care l-a revărsat peste cugetul acestui suflet de femeie, aducându-mi în față cele mai frumoase icoane de poezii. Însotându-mă din cuvântul lor am savurat cele mai prețioase daruri pe care Dumnezeu le poate oferi omului prin poezie. Autoarea Nina Carp fiind la cea de-a unsprezecea carte de poezii creștine cu botezul cărții *Cămașa sufletului*, iarăși vine să bată la ușa creștinului și-l îndeamnă: la luminarea minții și a sufletului prin veșnica credință, prin post și rugăciune, făcând îndemn către tână generație ca să se trezească din păcate, șoptindu-i să nu fumeze, să nu folosească alcool, să nu fie desfrânat prin lume și alte vicii, care este cu păreri de rău împăienjenită societatea noastră. Autoarea convinge cititorul că o altă cale-n viață nu este decât calea credinței în Dumnezeu. Prin scrierea acestei cărți, autoarea N. Carp înalță Biserica Lui Hristos prin cuvânt și aduce-n

privirile noastre o pictură biblică, trecând prin toate ipostazele ei. Pensula ei crează icoane vii de poezii unde îți înmoaie sufletul, care te întoarce să citești de mai multe ori că sunt povețe frumoase creștine. Fiecare poezie are aura ei de citire, care te face să te îmbunzezi, să te mântuiești, să te pocăiești ca să primești Sfintele Taine. Și-atunci când cerurile se deschid și numele creștinilor se-nscriu în Cartea Vieții, încearcă să cheme cititorul la tot ce-i mai sfânt și luminos. Sper că toți acei care vor admira și vor intra în galeria de pictură acestor poezii vor savura prin cuvânt Lumina Lui Hristos și vor umple sufletele lor de mântuire, iertare, bunătate, iubire, împlinirea a tot ce-i mai sfânt pe pământ.

Dragă cititorule, să nu crezi numai în minunile virtualității informaționale de azi, dar să crezi și în minunile Domnului care te va ajuta să înfrunți cele mai aprige furtuni de viață, să ajungi pe Golgota Lui Hristos ca să-ți ispășești păcatele de viață. Prin cartea *Cămașa sufletului* te vei regăsi mereu. Autoarei îi doresc baftă, inspirație cu noi poezii creștine și alte editoriale și Doamne ajută în toate.

Magazin bibliologic, nr. 3-4, 2019, p. 165

PRIN PĂDUREA SECULARĂ A POETILOR DE PESTE PRUT, CU POETA CONSTANȚA ABALAȘEI DONOSĂ DIN ROMÂNIA

Prin pădurea seculară a poezilor de peste Prut am lecturat zeci și sute de cărți, care mereu m-au încântat prin versul superb, exprimat în limba română cu cea mai luminoasă și înălțătoare metaforă a sufletului românesc. Cineva spunea, că acest spațiu românesc trecut prin istoria durerii timpului cu lacrimi de suferințe, mereu prigonit și despărțit de frați și surori este grădina Lui Dumnezeu. Și intuiesc faptul, că dacă este grădina Lui Dumnezeu, evident că pe aceste meleaguri, Tatăl Ceresc a revărsat prin secole și decenii din comoara Sa ploi și ninsori de poeți, compozitori, pictori, cântăreți, actori, oameni celebri... care cu mare Dar au îndeplinit prin milenii și veacuri misiunile Domnului, care prin creațiile lor au revărsat Lumina Sa în sufletele oamenilor de pe acest pământ. Mă întreb, de ce Domnul și-a ales anume această grădină românească de pe pământ? Și răspunsul e simplu, că sufletul românului mereu a ascultat de veacuri de Cuvântul Lui Dumnezeu. Sufletul românului prin veacuri și milenii chiar dacă a fost mereu prigonit, subjugat, umilit, el a știut mereu să apere credința sfântă și țara sa, a știut să construiască cele mai multe lăcașe ale Domnului, să păstreze cu sfințenie tradițiile și obiceiurile creștine și naționale cu portul national al strămoșilor, să înalțe cele mai frumoase imnuri sfinte cu versuri alese, să scrie cei mai frumoși psalmi ai vremii și pe lângă mănăstiri și biserici să înființeze primele biblioteci ca mai târziu în ele, adică prin milioanele de cărți și până în zilele noastre să odihnească prin cuvânt sufletele creatorilor... Cronicarii cuvântului, fiind și ei niște călători acestori meleaguri cu credința și adevărul în priviri au scris pe paginile vremii tot ce-i mai sfânt, tot ce avea să-i îndemne Dumnezeu ca să reverse prin secole lumina Sa. Prin Botezul Domnului a fost menit să se nască și poetul Mihai Eminescu, care și până astăzi a rămas o stea și o credință pentru zilele timpului de azi.

Da, pădurea seculară de poeți crește mai departe prin Cuvânt în tot spațiul românesc, de la mare și până la munte, de la Chișinău și până la Sinaia, de la Cernăuți și până la Izmail, de la București și până la Cluj... Se bucură ochii Domnului de Sus că-n grădina Sa, Lumina ce-o revarsă prin cei ce crează înfloresc prin Cuvânt și Culoare câmpii și livezi ale virtuților creștine, precum zâmbetul de curcubeu al Domnului după ploaie. Mi-amintesc, că într-o zi de Paști priveam pe pagina Facebook poeziile minunate și a lucrărilor de pictură a Distinsei Doamne Constanța Abalașei-Donosă, născută la Brăila, România. Multă vreme în acea zi am admirat metaforele poeziei, lăcașele sfinte creionate cu multă sfințenie și dragoste, grafica chipurilor de oameni celebri, fel de fel de peisaje lirice, poeme, catrene, psalmi care și în alte zile mă făceau să citesc creațiile acestei doamne cu privirea tăinuită de miracolele Lui Dumnezeu și cu gena înrouată în destinul vieții. Astăzi îmi face o deosebită plăcere să lecturez cărțile de poezie apărute prin timpul anilor ei de viață, care a socotit de cuviință să le insereze în *Opere alese* ale cuvântului scris. Orice carte scrisă de-a lungul vremii are lacrima și suferința ei prin tot ce a trait poeta Constanța Abalașei-Donosă, un suflet înmiresmat de credință și dragoste de oameni care până la refuz a înșirat cele mai frumoase poezii trăite cu credință în Dumnezeu, cu dragostea de Țară și Neam, de părinți, de copilăria îndepărtată, de creația Lui Dumnezeu – natura care dedică cele mai frumoase poeme, de anotimpurile dragi prin care a trecut etc. Aceste teme le poți întâlni în poeziile: *Albastru, Tu mare fără val, Ochi ce caută iertarea, Toamnă târzie, Privesc liniștea de stele, Ascult timpul și multe alte poeme care te încântă de la prima vedere. Aș cita valuri întregi de poezie care te încântă cu freamătul lor: "... Taina mea cea sfântă, / Anii copilăriei și ceasul care cântă. / Copacul ca o cruce din grădina noastră cu flori, / Casa ca o lumină, chelie de așteptări..."* (poezia *Dor de copilărie*); *"Albastră-mi este steaua, ce gându-mi leagă //...// Albastră-mi este visarea rămasă-nlăcrimată"* (poezia *Albastră*); *"Acum când îs rămasă cu gândul la vară, / La clipele nocturne când luna ne*

privea. / Să fie doar cu noi seară de seară, / La lumina stelelor la steaua mea și-a ta!" (poezia *Toamnă târzie*).

Poeta face o intercalare între culoare și cuvânt, aceste două arte ce-o însoțesc toată viața prin tot ce trăiește ea, anume pe acești doi piloni se ține casa ei spirituală ce o înalță pe pământ și în cer, prin cărți și lucrările ei de artă plastică. Atât de frumos își descrie destinul ei ce locuiește fericită în această casă zidită de-a lungul vremii din lacrimi și trăiri nostalgice ale timpului: "*Viața mea e într-o carte, / Rând pe rând închis-deschis. / Prin cuvinte șir purtate / Viața mea e într-o carte*" (poezia *Monolog*). Aș putea enumera la nesfârșit metafore frumoase lirice autumnale din diferite cărți ale vremii scrise, doar câteva menționez: "*Cad frunzele fardate în rochii de mătase...*"; "*Cad frunze în mii și mii de gânduri*" etc.

Cred, că în viața unui scriitor nu contează că a avut succese prin timp și a cuprins în brațele sale ploaia de premii și diplome, ci valoarea Cuvântului scris care rămâne pe pagina vremii, unde este păstrată în Casa Cărții – Biblioteca, acest Templu unde se păstrează patrimoniul spiritual al țării. Sufletul acestui Om cu numele Constanța Abalașei-Donosă se vede cu adevărat cum își sacrifică viața prin culoare și cuvânt, un destin aparte văzută și înțeleasă doar de Bunul Dumnezeu, dar de cei de pe pământ doar cei care o cunosc, o caută și o citesc, îi admiră lucrările sale superbe de artă plastică atât pe meridianul românesc cât și pe cel internațional. Din succesele ei se vede, că-i apreciată mai mult peste hotare, decât în țara sa România. Mă întreb, unde este privirea Uniunii Scriitorilor din România? Unde este privirea Uniunii Artiștilor Plastici din România? Acest destin de artă este deja în etate, de ce a fost trecută cu vederea opera superbă a acestei poete și artist plastic de uniunile de creație din România, de Ministerul Culturii din România. De ce la acești ani Distinsa Doamnă Constanța Abalașei-Donosă nu este membră aUSR și UAPR? E un semn de întrebare, care știm că în cohorta acestor uniuni de creație se strecoară unii membri doar cei care nu au valoare în cuvânt, și nici în arta plastică! Dar Doamna

Constanța Abalașei-Donosă merită pe deplin să fie în primele rânduri ale acestor uniuni de creație din România, că este o valoare atât în literatura română cât și o valoare deosebită în arta plastică!

Doamnă poetă și artist plastic Constanța Abalașei-Donosă, viața creatoare vă aparține Dumneavoastră prin tot ce ați creat întru valoarea patrimoniului țării românești. Sunteți o lucrare a Lui Dumnezeu care ați scris și ați pensat prin vreme tot ce va îndemnat Domnul cu Dar să faceți în destinul trait sfânt și frumos de Dumneavoastră! Prin tot ce ați realizat, ați construit o casă nu mai pe pământ, dar și în ceruri, acolo unde vă așteaptă Împărăția Lui Dumnezeu. Sănătate, inspirație, editoriale noi, realizări plastice și mulți ani de viață! Domnul să vă binecuvânteze mai departe mersul prin timp și să vă ocrotească mereu!

Chișinău, 19 iulie, 2020

ACEASTĂ ICOANĂ A CĂRȚII, O FEREASTRĂ A SATULUI NATAL

Toate trăirile sufletești care au fost niște glasuri eterne în spațiu, aceste memorii frământate prin timp au ars neconținut ca niște făclii de sănătate pe sfeșnicul vieții, unde au scris în taină această carte, care mulți ani trebuia să aștepte în sertarul tăcerii autoarei. Cuvintele mereu i-au fost niște fagure de miere și de vindecare a sufletului ei, care i-au adus pace, fiind totodată cel mai de preț refugiu în sine, mai mult decât vorbele și privirile lumii care au făcut-o să sufere prin timp. Primăvara sufletului, ce-nflorea din dor și iubire, preves-teau roadele fructelor de poezie, care erau unica ei alinare prin care comunicau voința și gândurile poetei. Și chiar atunci când cineva din breasla scriitorilor i-a sugerat prin timp să nu mai scrie poezie, ci să-și urmeze pașii doar pe drumul profesiei sale de medic, un zbu-cium lăuntric precum un freamăt de mare ce-o copleșea mereu prin timp au făcut să bată la ușa maestrului Grigore Vieru, unde poetul a apreciat mult creațiile poetei Ludmila Popescu, menționând în săp-tămânalul ”Literatura și arta”: ”Mă bucur că un medic, care se află zilnic în mijlocul suferințelor umane reușește însași să-și remedie-ze, prin poezie necazurile și încercările pe care i le-a hărăzit soarta ori să-și înalțe clipa de-asupra tuturor tristeților prin dragostea față de neam, de țară, de profesia aleasă, prin iubirea nemărginită față de copiii săi, familie și ființa dragă...”. Cuvintele poetului au încura-jat-o pe autoare prin primul său debut pe paginile săptămânalului ”Literatura și arta” cu primele sale versuri, îndemnând-o să scrie poezie mai departe, dar iarăși a urmat o lungă tăcere, o contemplare profundă a sufletului acestui om prin ani. În toamna anului 2021 când ne-am întâlnit pentru prima oară, am rămas surprinsă cum din privirile poetei Ludmila Popescu, precum frunzele autumnale cădeau file de poezie din recitalul versurilor sale trăite de-o viață, care m-au făcut să lăcrimez și să simt acele momente ce le-a ver-sificat din suflet pentru suflet... Timpul vieții noastre pământești

reprezintă tezaurul nostru în care adunăm comori sufletești. Dar cine din noi se mai gândește la valoarea timpului? Omul întotdeauna își îndreaptă gândurile în viitor, uitând că dispune în realitate doar de clipa prezentă, următoarea fiind în stăpânirea lui. Irosind necugetat timpul prezent sau folosindu-l pentru păcate, noi omorâm timpul și pierdem valoarea vieții omenești. Poeta Ludmila Popescu în cartea „Fagurii tăcerii” crede în cuvânt care pe parcursul vieții îl valorifică în felul său, dându-i o lumină de dor și pace, de iubire și înălțare, de luptă și curaj, de îndemnare și bunăvoință, de împlinire și perseverență... Caligrafia tematicilor poetice se intercalează în stările de suflet pe care le-a trait prin: credința sfântă față de Dumnezeu, dragostea de țară, neam și casa părintească, de chipul femeii înălțându-l într-o odă, iubirea vieții nedespărțite față de omul drag, copiii care sunt precum bătăile inimii ei pe pământ, etc. La început de lectură a poeziilor sale din carte, se deschide poarta de acasă și vedem casa părintească, unde autoarea scrie cu drag: *”Casa mea-i din lut și piatră, / Arde focul meu în vatră, / Crește pâinea în covată, / Din izvor îmi aduc apă...// ”Am un sat al meu pe hartă, / Cu miros de pâine coaptă, / Și semeni o-ntreagă ceată / Ce mă cheamă, mă așteaptă...”* (Poezia ”Casa mea”). Pe altarul vieții e chipul femeii, care face mântuirea lumii, care-i o ”răbdare nemărginită”, ”o stea din univers răpită”, ”ce plânge de nimeni auzită” îi înalță o odă de dor: *”O femeie – plăzmuire cerească, / O femeie c-o soartă pământescă. / O femeie c-o mare dorință de viață, / O femeie cu durere și bucurie pe față.”* (Poezia ”Oadă femeii”). Dragostea față de omul drag care a trait cele mai frumoase sentimente din viața ei sunt descrise în cele mai multe poezii din carte, care o vede așa: *”Iubirea cea mai frumoasă / Fără sălaş, fără casă. / Iubirea cea mai curată, / Cascadă din lacrimi sărate. // Iubire – punte lunecoasă, / Pășești și cazii în univers, / Mănunchi de vise luminoase, / Ești cel întâi a lumii vers...”* (Poezia ”Întâiul vers”). În șiragul anilor trecuți prin patimă și suferință a iubirii, poeta face din cuvânt rugăciune și lumină, unde se întreabă: *„Ați cunoscut vre-o dată ei privire?! / Ce te-afundă într-o nesimțire, / Că nici cerul și*

nici pământul / Și nici chiar Dumnezeu cel sfântul, / Nu poate ține împotrivire, / Când ești orbit de un fulger, / Pe nume – Iubire.” // ”Iartă-mă, Doamne, / Nu-mi pot ascunde privirea, / Îmi întunecă mintea și firea / Și mă-ndeamnă s-admir strălucirea-i. / Iartă-mă, Doamne, / Pentru cea mai gingașă Liră / Pe nume – Iubire.” (Poezia ”Iartă-mă, Doamne”). Lecturile cărții „Fagurii tăcerii”, scrisă de Ludmila Popescu sunt captivante, cu metafore sublime și desăvârșite, cu subiecte interesante prin structuri noi arhitectonice moderne de poezie care te face continuu să tot citești de la o poezie la alta. Mulțumim poetei Ludmila Popescu, o călătoare pe pământ ne lasă prin timp această icoană a cărții, o fereastră a satului natal cu cele mai frumoase vise și împliniri de viață, pe care s-a străduit să reflecte prin sticla luminii eternitatea, desăvârșirea, faptele omului de pe pământ, virtuțile creștine prin tot ce-i mai frumos și sfânt. O îndemnăm să scrie mai departe, că-n versul ei cititorul se va regăsi cu siguranță prin tot ce scrie mai frumos. Dumnezeu să vă ocrotească mereu cu sănătate și vă dorim noi editoriale.

***Prefață la cartea ”Fagurii tăcerii”,
versuri de Ludmila Popescu, Bons Offices, 2022. p.p. 4-6***

POEZIA FIIND ȘI MĂRTURISIRE, ȘI DRAGOSTE, ȘI ADEVĂR

Cuvântul este darul care vine direct de la Dumnezeu. *La început a fost cuvântul și cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era cuvântul.* Dacă Dumnezeu a creat lumea după chipul și asemănarea Lui, înseamnă că omul a căpătat puterea de a crea ca și Dumnezeu. Noi avem puterea de a crea și această putere este așa de mare, încât tot ceea ce credem se poate transforma pentru noi în realitate. Cuvântul e puterea pe care o avem de a ne exprima și de a comunica, de a gândi și de a crea evenimentele din viața noastră. Cuvântul scris în poemele poetului Victor Marola din cartea în curs de apariție *Chemarea Luminii* este sfânt, puternic, convingător, înălțător, plin de lumină, încât un simplu cuvânt, o expresie poate schimba o viață. Cuvântul poetului reprezintă manifestarea ființei noastre spirituale, scânteia divină din interiorul omului. Se aud pașii poetului Victor Marola, care vin prin timp, vine ca un urmaș al poeților clasici, care ne încântă prin versul său clasic, prin firea existenței sale: *”Nisip în clepsidră mă simt uneori, / și praf pe câmpii dus de vânt, / aștept să-nviez dintr-o ploaie de nori / cu seninul iubirii-n cuvânt.”* (*Nisip în clepsidră*). Tematicile diverse a cărții sale se încadrează în diferite aspecte actuale ale vieții: în poemul *Ce este omul?*, autorul prin disperare deplânge destinul naturii; în poezia *„Cine are părinți...”*, autorul tânguitor scrie: *”Mâna lor se topește / și tu n-ai cum s-o strângi...”*, ne prezintă icoana părinților, care mereu trebuie să-i cinstim atât pe pământ cât și în cer, așa cum ne învață porunca Lui Hristos; în tema plecării omului de acasă, cât de frumos poetul creionează pe fila orizontului chipul omului plecat: *”Din depărtări cu sufletul acasă / stau frații noștri / stau frații noștri duși în alte zări, / își amintesc de-ai lor, când stau la masă, / cu-o vorbă bună uită de-ntristări...”* (*În ceas de seară*).

Prin conținutul cărții, tema creștină se intercalează precum făclia arde pe altarul vieții, așa și autorul aprinde lumina sufletului omului prin poeziile: *Psalm târziu, Cogito, Crin în icoană, Contrast,*

Acolo sus, Imago mundi și altele. În poezia Asimptomatic poetul scoate în evidență sufletul omului, accentuând: "Ea știe că-i trecătoare, / dar nu înțelege cum omul / poate rămâne închis / în universul său iluzoriu, / fără să se elibereze / și să primească Lumina...". Chipul Părintelui Ilie Cleopa în poezia *Ascuns printre stânci*, ce-l vede ca pe un "înger stingher", poetul foarte frumos finisează poezia: "Acum el nu mai este / în lumea suferinței, / s-a dus acolo, Sus, / dar ne-a lăsat în carte / semințele credinței". Cititorul, lecturând cartea *Chemarea luminii* va fi captivat și de alte poezii frumoase cu o încărcătură de spirit înălțătoare și sublimă: *Elegie, Cine are părinți, Ce este omul? În ceas de seară, Ne cuprinde gerul, Ipostaze, Fărâme de gând, Ascuns printre stânci, Confessio, O floare, Cu tine-n gând* etc.

Compartimentul de aforisme este o incursiune prin timp al poetului, oferindu-ne octava de înțelesuri ale sale printr-o cugetare enunțată într-o formă concisă de contemplări, păreri, trăiri launtrice cu privire la viață, sugerând tot odată un gând adânc teoretic, care ne raportează ființa noastră la forma adevărului. E salutabil și lăudabil faptul cum poetul ne aduce în privirile noastre definiția poeziei: "Act lexical de creație în registrul comunicării umane, determinat de inspirație și sentimente, poezia nu este un simplu exercițiu de conformitate cu normele stilistice și estetice diverse... Poezia este frumoasă nu numai prin construcții metaforice unice, ci și prin sensibilitatea care transpare în versurile poemului. Fără sensibilitate, poezia rămâne la treapta unei creații strict raționale." (Poezie)

Poetul Victor Marola în cartea în curs de apariție *Chemarea Luminii* crede cu adevărat, că poezia îl poate face pe om mai bun, mai convingător, că poezia poate să-l purifice pe om, fiind și mărturisire, și dragoste, și bunătate, și adevăr. În tot ce crează și propăvăduiește prin timp, sufletul lui coboară în inimă și bate în ritmul de poem care, însoțit de aforism, devine psalm și rugă evanghelică.

***Recenzie la cartea "Chemarea luminii",
versuri, note, cugetări, de Victor Marola,
Editura Princeps Multimedia, Iași, 2020. p.103.***

FRAPATĂ DE CUVINTELE EVANGHELICE A LUI IISUS HRISTOS

Mâna neobosită a poetei Nina Carp a pus punct nu doar la finisarea cărții pentru copii de poezii *Pe aripi de îngeri*, care a apărut recent, ci izvorul darului ce curge de Sus, de la Domnul i-a adus o altă inspirație sfântă, o altă misiune sfântă deosebită, de a scrie poemul *Arătarea Mântuitorului*, după minunea care s-a arătat la 30 iulie, în anul 1926 la doi copii: Nicolai, 11 ani (Nicolai Maxim Kuprienko) și Emilian, 14 ani (Emilian Ivan Feșenko), mici păstori ce mânau o turmă de oi pe-ntinsul unei câmpii îndepărtate, între satele Demidovo și Glebovka, nu departe de Kiev, Ucraina. Fiind frapată de cuvintele lui Iisus Hristos, citite din Sfânta Evanghelie, autoarea s-a lăsat copleșită și a hotărât ca această minune să fie propăvăduită mai departe prin timp. De ce despre minunea sfântă care s-a scris în câteva ziare și doar într-o carte de la o mănăstire să rămână prin timp în arhivele și fondurile de carte ale bibliotecilor? Prin această informație sfântă ce s-a conservat în pagini de ziare și cărți, m-am întreat: „De ce despre această minune sfântă să nu cunoască și altă lume, alte generații prin timp?...”. Anume acestei femei creștine, care-și face serviciul divin în Biserica „Sf. Irh.Nicolae” ca conducătoare a corului bisericesc i-a fost hărăzit să scrie în versuri despre această minune sfântă, despre *Arătarea Mântuitorului*, despre *Predica Sa Evanghelică* a Lui Iisus Hristos, care a adevărit prin prezicerile sale a vremurilor ce aveau să vină până în zilele noastre. Domnul ne atenționează să fim mereu în priveghere, să purtăm de grijă mereu de sufletul nostru prin ani, că au să vină timpuri grele și în orice moment să știm ce trebuie să facem. Autoarea Nina Carp, cred că a reușit să propăvăduiască în versuri despre această minune sfântă. Cuvântul scris de autoare prin acest poem: convinge, înalță, ascultă, iubește, te neliniștește, atenționează, caută, îngâduiează, examinează, fulegeră, cântă și tot așa mai departe. Cine va citi acest poem „Arătarea Mântuitorului” se va regăsi de prin labirinturile

greșite și întunecate ale vieții, va înțelege ce are de făcut în fiecare zi trăită pe pământ și cum să se pregătească de viața veșnică. În Numele Domnului, îi mulțumim autoarei Nina Carp, pentru truda depusă la realizarea acestei minuni în versuri, pentru că a continuat să propăvăduiască Cuvântul Mântuitorului prin timp pentru alte generații de oameni. Sperăm, că această cărțuție să fie tradusă și în alte limbi, ca să fie răspândită la oameni pe tot pământul. Doamna Nina Carp, Domnul să vă deie noi puteri de viață și Mulți ani înainte!

Prefață la cartea "Arătarea Mântuitorului", poem creștin de Nina Carp, Tipografia „Reclama”, Chișinău, 2018. p.p.5-6.

REVISTA DE ȘTIINȚĂ ȘI BIBLIOPRAXIOLOGICĂ MAGAZIN BIBLIOLOGIC

Revista de știință și bibliopraxiologică, MAGAZIN BIBLIOLOGIC a apărut la Chișinău (nr 1-2/2020) cu un colegiu de redacție impresionant. Distinsa doamnă Raisa Plăieșu, redactor la această publicație dedică patru pagini evenimentului dublei lansări a cărții mele și a CD-ului ce a avut loc la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Nu am cuvinte să vă mulțumesc pentru această minunăție surpriză dvs, dna Raisa, dar și dnei Elena Pintilei, Directorul publicației. Să aveți înzecit revărsat asupra dvs. această imensă bucurie. Sărbători binecuvântate tuturor celor care au participat și au făcut posibil ca acest eveniment să aibă loc la cote maxime, rafinate.

CZU 821.135.1-4

O LECȚIE DE POEZIE CU POETA ȘI
INTERPRETA CAMELIA FLORESCU DIN ROMÂNIA
LA BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Raisa PLĂIEȘU,
Biblioteca Națională a
Republicii Moldova

Unirea românească n-ar avea nici o valoare, dacă nu s-ar opriți pe o înșăși conștiința noastră despre necesitatea ei, despre caracterul ei sacru, negodului, despre aceea că ea e astăzi, ceea ce nu împinge o mulțime de lănci, cu condiție pentru existența înșăși a poporului nostru. Chiar dacă Unirea între România și R.Moldova, încă nu s-a înlăturat din punct de vedere politic, apoi cultural înseamnă că s-a unit prin poduri de flori, prin poduri de cărți, prin dans și poezie, care tot mai larg se extinde peste întreg spațiul românesc. Relațiile cultural-artistice ale Republicii Moldova cu România au dus la îmbinarea activităților de valoare culturală la un nivel înalt și au permis promovarea tradițiilor populare românești și în afara granițelor lor. Activitățile muzicale interpretative și artistice educative desfășurate în perioada anilor 1991-2020, privind scoaterea în evidență a bunurilor culturale cu valoare istorică, literară, documentară, etnografică, sunt foarte semnificative astăzi atât pentru istoria și cultura românească, cât și cu universală. La fel și consacrarile de muzică la care au participat interpreți de pe ambele maluri ale

Prutului au dus la promovarea și afirmarea nolișor talente. De asemenea, putem spune că politica promovată de Republica Moldova în domeniul artei și culturii muzicale și literare a avut un caracter democratic și umanist. Astfel de la anii 1990 începeau să aibă loc avansările de manifestări culturale, care și pe malul drept și pe cel stâng al Prutului au jucat un rol important în viața culturală: Salonul Internațional de Carte Bookfest (Chișinău-București), Festivalul Internațional de Teorie care s-a desfășurat în multe județe din România și R.Moldova;

Festivalul-concurs Internațional de muzică ușoară „Doam! inimii gemene! în memoria Doinei și Ion Aldean Todorovici, ce se desfășoară la Chișinău în fiecare an în perioada 12-15 noiembrie; Festivalul-concurs al interpretorilor clasiciului popular „Nicolae Sălău”; Festivalul concurs al interpretorilor cântecului folcloric „Maria Drăgan”; Festivalul-concurs al interpretorilor violoniști „Filip Todrașcu”; Festivalul concurs al formajilor folclorice „La poale de codru”; Festivalul-concurs al tinerilor interpreți „Jocurile Delnice” etc., organizate de către Centrul Național de Creație Populară, în colaborare cu Filarmonia Națională „Serghei Lănchevici”.

Astfel la 10 februarie, curent, Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală „Apollon” din România în colaborare cu Biblioteca Națională a R.Moldova din ora Chișinău, în sala „Alexe Băuc” a avut loc “Teacul de poezie” un regal de poezie, muzică, pretenție și culoare, de marca „EXCELLENȚA APOLLON-ROMÂNIA unde au participat o pleadă întreagă de scriitori, artiști plastici, compozitori, actori din România, și nu uitați sportivii membrii Apollon-România: scriitorii: George Călin - București; Victoria Serban - Iași; Adrian Bădăru - Utronișni, Iași; muzic. prof. Laurențiu Turcu - Rim. Sărat, Buzău;

Mihai Savin - Iași; Dorina Stoica - Brlad, Vaslui; Doina Gârbiță - Iași; Puiu Răducani - Olănești, Vlăcele, Camelia Florescu - București; Lucia Elena Locusteanu - Cluj Napoca; Oana Florescu - Iași; artistul plastic: Carmen Florian - București; interpreta de muzică populară Orelia Florica Harangiu și compozitorul Bela Andraș - Lugoj, Gorj. În cadrul acestei manifestări au fost prezentate, o expoziție de pictură, diferite momente muzicale cu interpreți și compozitori, cu actori în recitările de poezie și deșigur protagonista manifestării a fost Camelia Florescu, poeta, autoare de texte și compozitoare, unde a fost prezentată creația ei atât literară cât și cea muzicală integrală prin cartea de poezie și CD de cântec și același generic „Nu s-o făcă cu ortac”, care au rămas mult încalțate în prezența de conținutul acestor produse de artă. Melodiu „Testament” a adus lacrimi în ochii audienței, prin mesajul său puternic național, patriotic, emoționant și sensibil (Muzică: Oleg Bălanici). Prin foful ei de a se prezenta, prin șanta scenică atât muzicală, cât și literară doamna Camelia Florescu a menționat în pagina sa de pe Facebook: “Când aici și eu mi-am luat loc de mai multă viață și demonstrez contrariul. Seria lansării acestui proiect de suflet “Nu s-o făcă cu ortac”, începust peste Prut. Societatea Culturală Apollon și a “asaum” acest risc, de a mă prezenta publicului din Chișinău. Eu sper că mi s-a iam dezamăgit și le mulțumesc fierbinte pentru întregă suferință, Dnai George Călin, președintele societății, Ambasadorul Cultural al României la ONU,

Imagini de succes, Evenimente, Experiențe

Magazin bibliologic nr. 1-2/2020

98

Imagini de succes, Evenimente, Experiențe

Magazin bibliologic nr. 1-2/2020

99

istorii de succes, Evimentele, Experiențe

Lidiei Grosu, președintele Apollon, filia la Chișinău, Biblioteca Națională de la Chișinău. Ne-a copleșit nu numai aceste cuvinte de mulțumire, dar și mesajele patetice, emoționante ale poezilor din cartea "Nu s-o făcă ca oricare" precum afirma Alex Ștefănescu: "Fiecare imagine din această poezie ar merita analizată pe larg. Toate sunt ingenioase și emoționante, de o senzualitate spiritualizată. Poeta nu imite pe nimeni. În mîile de cărți de versuri pe care le-am citit de-a lungul timpului, n-am întâlnit niciodată o asemenea reprezentare a derivatei existențiale pe care o provoacă dragostea.

*"Pracă mă uit pe mine
În-o carte necită
rinită pe-alocuri
de cămbete strămbă,
de cântecă coștite
ca niște crengi tăiate pentru foc."*
(Zona confuză a dragostei)

La împlinirea a 40 de ani de carieră, Camelia Florescu a venit din România la Chișinău pentru o dublă lansare – un volum de poezii și un CD cu titlu «Nu s-o făcă ca oricare». Scriitorii, criticii literari și compozitorii din România și din R. Moldo-

va au venit la eveniment să împărtășească impresii cu ea bucurii lansării primului său album de melodii. În soul volum de poezii și în primul ei album de melodii, la care a muncit mai mult de un an, Camelia Florescu descrie dragostea, anotimpurile și rădăcinile strămoșești. «Cartea este dedicată mamei mele, care anul acesta împlineste 80 de ani, iar albumul, pentru că tata avea o voce fenomenală și acum ne privește din ceruri». Este dedicat lui. Aici e inima noastră și este firesc să fie așa și aici am foste mulți prieteni și colegi, și mai ales compozitori care mai au încă parte din parte din ei și melodii pe album, deci e firesc să începă după lansarea națională de la București cu Chișinău, a menționat interpretă Camelia Florescu la manifestare.

«Cînd aceste poezii, talentul poetei mă plimbă într-o grădină cu flori proaspete. Ea merge repede urmînd-o, dar în acest pas grabit culg flori proaspete, cu un parfum campestru, cu frumetea ondulată, frunze fără țepi, de un verde sănătos, întunecat. Fiecare poezie sîi verticală, mîndră de sine, binevoitoare și sigură de îmbrăbătirea pe care ne-o însușă și atunci cînd suntem clauși la pămînt. Poeta prin arta sa induce în noi tăcere, optimism, siguranță de a pași drept, cu capul sus, în viață. Poeta autoare are o artă umitoare de a captiva voința noastră, de a o redăltui, chiar și numai pentru câteva clipe, fermă, într-un cuvînt, de a ne întinde o mînă prietenoasă, îmbrătoare, în hora vieții și a afirmării. Poeta posedă din belșug psihologia masei și versii sîi pîrîndu-se asupra în mentalul cititorului într-un mod virtual plastifiant și invio-riabil. Deci am răspuns și la întrebarea: cui se adresează poeta, și la întrebarea privind ținta acestor poezii, mediul din care își culege inspirația, starea de spirit care dominează volumul, relațiile interumane. Uimitor este faptul că poezile Cameliei Florescu se deslășăuă cu o naturală deosebită ca într-un cântec, fără prăguri, fără întreruperă ideii înafășătoare. În general întâlnim poezii de un înșos copleșitor, elegi, pasteluri, meditații, precum și poezie aparținînd genului epic... Deseri poezile sale au o temă filosofică, sau emi adevărate sentințe» con-

semnează doamna Melania Rusu Caragioliu din Meonești.

Cuvîntul scris de ea aduce în sufletul cititorilor o încredere, o liniște și o speranță. Se vede, că după 40 de ani de carieră vine cu alte păreri în ale dragostei, care încarcă să dea o definiție reală, dar înțelată cu metafore de azur, metafore noi neîntîlnite în alte cărți. Crează eul ei în poezie, constrînd un paracelis și iștiri, care prin rugă se apropie prin cîntecul "Testament" de Dumnezeu. Camelia Florescu este ca un poem care inflorește poezie de două ori pe an, dînd o roasă bogată, iar rădăcinile ei sunt uitate de ploșia Domnului, Cel care meru li toarna darea de a scrie căi mai înălțitor, evident, că rădăcinile ei sunt strămoșii care au învițat-o să împlegă că omul este un călător pe pămînt și umbrela lui să nu fie zadarnic. Autografele prin chipul ei emană lumină curată, deslășărire, dăruire, bună-tate, dăinuire și eternitate. Chiar și la cea

de-a doua lecție ce-a dat-o chiar a doua și cu acelaș program artistic. La Central Internațional Academic "M. Eminescu" -collegii de aici menționată: "Anula la Central Academic Internațional Eminescu au venit oaspeți dragi, membrii Societății Culturale Apollon - România, fondator și președinte George Clăin. Am fost în atmosfera eminesciana la LECTIA DE POEZIE, la care s-au lansat cărți, autori sau citi fiecare cite două poezii, au dăruit cărți cu dedicații pentru colecția Centrului Academic Internațional Eminescu, s-a cîntat și s-au înșit noi proiecte pentru viitor. Cu adevărat Lecția de poezie a fost pentru studenții anului I, de la Colegiul Podgorje -Alexei Mateevici".

Sperăm, că cititorii vor găsi această carte în fondul Bibliotecii Naționale și o vor citi cu drag, unde se vor regăsi și ei prin aceeași emoții care le-a trăit în poezie și autoarea Camelia Florescu.

istorii de succes, Evimentele, Experiențe

Magazin Bibliotecă nr. 12 | 2020

Camelia Florescu, România
<https://www.facebook.com/search/top?q=raisa%20pl%C4%83ie%C8%99u%20la%20biblioteca%20na%C8%9Bional%C4%83>

**FESTIVALUL INTERNAȚIONAL ”VASILE MILITARU”
LA BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A R. MOLDOVA,
ediția a VIII-a
(133 de ani de la nașterea marelui poet creștin român
Vasile Militaru)**

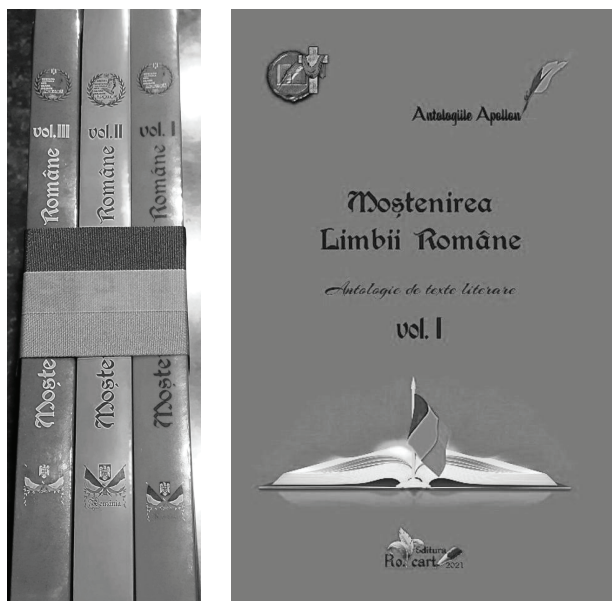
La 19 septembrie, 2019, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova s-a desfășurat Festivalul Internațional „Vasile Militaru”, ediția a VIII-a, consacrat celor 133 de ani de la nașterea marelui poet creștin român Vasile Militaru, cu genericul „CÂNTARE NEAMULUI”. Deschiderea Festivalul Internațional „Vasile Militaru” a fost binecuvântat de un sobor de preoți: Prot. Ioan Cosoi, Mitropolia Basarabiei, preot slujitor la Biserica ”Sfânta Treime” a Liceului „Prometeu” ; Prot. Nicolae Crețu, consilier, Mitropolia Basarabiei; preotul Iurie Nistor, Stăuceni, mun. Chișinău; Prot. Ioan Ciuntu, parohul Catedralei „Sfânta Teodora de la Sihla”, or. Chișinău.

În cadrul festivalului au participat fețe bisericești, scriitori, interpreți, ziariști, studenți, elevi. Cuvântul de salut a fost onorat de dna Maria Șalaru, președintele A.O. Societății Culturale ”Vasile Militaru”, care a organizat acest festival. Pe parcurs au cuvântat: acad. Nicolae Dabija, scriitor, red.șef al sătămânalului ”Literatura și arta”; acad. Mihai Cimpoi, scriitor, critic literar; Ana Sârbu, cercetător științific, AȘM; Raisa Plăieșu, scriitoare, red. șef al ziarului ”Izvorul credinței” al Mănăstirii ”Sf. Ap. Andrei”, or.Durlești, mun.Chișinău; Aliona Tostogan, prim-vice-direc-tor al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova; Prot. Ioan Cosoi, consilier, Mitropolia Basarabiei; Claudia Partole, scriitoare; Gheorghe Cărbunescu, interpret, România; Sergiu Matei, paroh al Bisericii, s.Peresecina, raionul Orhei; etc. Cu recitaluri de versuri și cântece din creația lui Vasile Militaru au mai evoluat și elevi: de la CEVVC împreună cu profesoara Tatiana Ctitor și elevii de la Gimnaziul ”Nicolae Costin”, împreună cu directoarea Silvia Guzun, unde au prezentat sceneta ”Șase pui și o biată mamă” de V.Militaru. În cadrul Festivalul Internațional „Vasile Militaru” a fost semnat și un Acord de colaborare cultural-creștin între Societatea Culturală ”Vasile Militaru” și Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

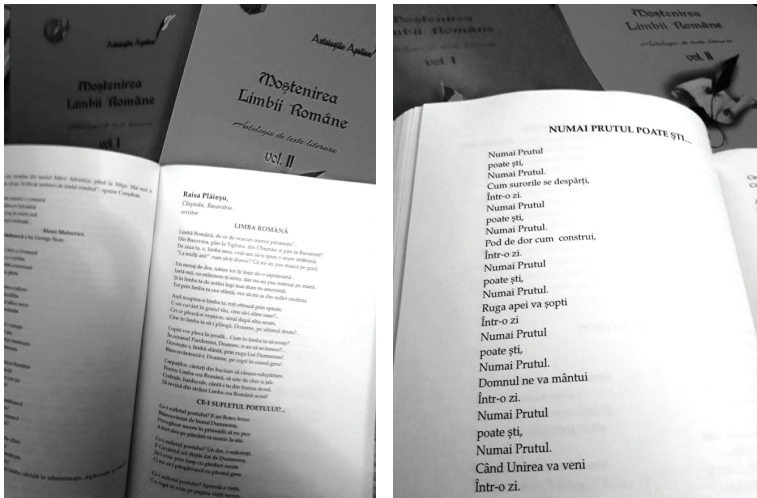
<https://www.facebook.com/search/top?q=raisa%20pl%C4%83ie%C8%99u%20la%20biblioteca%20na%C8%9Bional%C4%83>

LECȚIA DE POEZIE CU ANTOLOGIA APOLLON ”MOȘTENIREA LIMBII ROMÂNE”

25 august 2021 – LECȚIA DE POEZIE a Amurgului – astăzi a intrat la tipar Antologia Apollon „Moștenirea Limbii Române” - vol. I (roșu), II (galben) și III (albastru), 1200 de pagini, format B5 (tip manual) editat în 200 exp fiecare volum. În cele trei volume semnează: George Călin, Mihaela CD, Toth Arpád, Pr. Laurențiu Turcu, Mioara Baciuc, Vasilica Mitrea, Flora Mărgărit Stănescu, Issabela Cotelin, Mirela Cocheș, Mircea D. Dumitrescu, Ion Cuzuioc, Adrian Lăzărescu, Vasile Bele, Nelu Danci, Andrei Breabăn, Nicolae Bălțescu, Corina Ileana Ciuraș, George David, Zina Izbaș, Adrian Bexa, Ileana Vlădușel, Claudia Bota, Aura Ungureanu, Gabriella Costescu, Ecaterina Chifu, Constantin Bidulescu, Maria Negoita Popa, Nicoleta Tudor, Eufrosinia Cojocar, Maria Chivăran, Silvia Giurgiu, Nastasica Popa, Iuliana Cozma, Ștefan Doroftei Doimăneanu, Limona Rusu, Victor Cobzac, Elena Răcăreanu, Maria Ceauș, Ionica Bandrabur, Olga Văduva Grigorov, Viorica Cornea, Corina Ofelia Corpodean, Lucian Domșa, Maria Botnaru, Liliana

Badea-Cârstea, Nicolae Suci, Eduard Dorin Ene, Irina Rusu, Angela Burtea, Raul Alexandru Mitruți, Maria Ceauș, Angela Dumbravă, Constanța Abălașei Donosă, Angela Mândăcanu, Liliana Ghiță Boian, Liliana Roibu, Maria Dodu, Pandebe Bebe Jianu, Maria-Magdalena Stan, Mădălina Mardan, Zenovia Zamfir.

Raisa Plăieșu, Simona Miheuțiu, Lucia Moroianu, Marin Rada, Violeta Bobocea, Victor Manole, Nina Lavric, Mariana Codrean, Ana-Maria Chircea, Georgeta Rada, Lidia Grosu, Silvia Budeșcu, Mirela Minuța Alexa, Maria Tomița Corini, Daniela Vilceanu, Nina Beldie, Iraidă Darmancev, Laurențiu Cristian Gherase, Adrian Bulgaru, Maria Petrescu și Camelia Florescu. Antologia Apollon „Moștenirea Limbii Române” este editată cu ocazia Festivalul Internațional de Literatură patriotică și istorică (poezie și proză) „Moștenirea Limbii Române” ediția a IX -a, organizat de Academia Internațională de Literatură și Artă împreună cu Societatea Culturală Apollon-România și Consiliul Mondial Român.

George Călin, România

<https://www.facebook.com/search/top?q=mo%C8%99tenirea%20limbii%20rom%C3%A2ne%20de%20george%20c%C4%83lin>

LANSAREA CĂRȚII ”FAGURII TĂCERII” DE LUDMILA POPESCU ÎN CADRUL CENAACLULUI LITERAR-CREȘTIN ”CUVÂNTUL”, LA BISERICA ”ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI”, USM

În duminica *Fiului Risipitor*. Sf. Cuvioși Partenie, Luca din Elada din 20 februarie, curent, la Biserica ”Întâmpinarea Domnului” de la Universitatea de Stat, în cadrul Proiectului cultural-creștin ”Fericiți sunt cei ce nădăjduiesc în Domnul” a avut loc ședința Cenaclului literar-creștin ”Cuvântul”, moderator și președine al cenaclului fiind poeta Raisa PLĂIEȘU. După oficierea și săvârșirea Sfintei Liturghii de către Prot. Mitrofor Octavian MOȘIN cu un sobor de preoți, o parte de enorași au sosit la cenaclu. Agenda duminicală a cenaclului avea să anunțe publicul despre lansarea cărții de versuri ”Fagurii tăcerii” semnată de poeta Ludmila POPESCU, medic de profesie, unde a fost însoțită de mulți oaspeți: scriitori, colegi de breaslă din domeniul medicinei, oameni de știință, academicieni, actori, cenacliști, interpreți, studenți, elevi. Cu rugăciunea Tatăl Nostru și

o clipă de reculegere pentru medicii plecați în eternitate, care și-au jertfit viața în numele sănătății omului în timpul pandemiei, așa a început ședința cenaclului, care a fost moderată de poeta Raisa PLĂIEȘU.

După prezentarea invitațiilor, despre impresiile cărții, diferite confesiuni, recenzii, despre biografia autoarei și activitatea ei literară și medicală, recitaluri de poezie din creația autoarei au prezentat următorii vorbitori: Prot. Mitrofor Octavian MOȘIN, Parohul Bisericii ”Întâmpinarea Domnului”, USM; Gheorghe COLȚUN, doctor habilitat în filologie, profesor la Universitatea de Studii Europene din Moldova; Raisa PLĂIEȘU, scriitoare, președintele Cenaclului literar-creștin ”Cuvântul”; Valentina BULIGA, ex-ministru Muncii, Protecției Sociale și Familiei, fost parlamentar; Liliana GROPPA, medic-reumatolog, profesor, șefă de catedră la USMF ”N.Testemițanu”; Galina FURDUI, poetă, jurnalistă, redactor și prezentator, Radio Moldova; autoare cărții Ludmila POPESCU, poetă, medic-pediatru, lector universitar, expert în evaluare și acreditare în sănătate, Consiliul Național de Evaluare și Acreditare de Sănătate, or. Chilinău; Galina ZAVATIN, medic, director medical la Spitalul ”Sf. Treime”, or. Chișinău; Rodica MARCHITAN, medic expert-pediatru, CNDDCM; Marina CUMPĂNĂ, director la Consiliul Național de evaluare și Acreditare”; membrii cenaclului: Maria Dodu, poetă; Valeria Bujor, poetă, Rodica Cerescu poetă; Stela BOTEZ, actriță și interpretă; Andrei SOCHIRCĂ, Actor Emerit din Moldova; Svetlana HADJIU, medic-pediatru, profesor universitar USMF ” și alții. Un recital de poezie din creația autoarei au participat elevii de la Școala de Arte ”V.Poleacov”, secția teatru: Daniela Bulicanu, absolventa secției teatru; Ana Lilicu, Marcus Bodrug, Xenia Drahne, ghidați de Liuba CERNOMOREȚ, profesoară de artă teatrală de la aceeaș școală.

Autoarea cărții a susținut un recital de poezie din creația sa și a fost felicitată călduros de cei prezenți, apoi le-a oferit și autografe din partea sa. Președinta Cenaclului literar-creștin ”Cuvân-

”Raisa PLĂIEȘU a oferit autoarei cărții, cenacliștilor, actorilor, interpreților și din partea Bisericii ”Întâmpinarea Domnului”, Diplome în semn de mulțumire, apreciere, și deosebită recunoștință privind contribuția și implicarea în promovarea valorilor creștine, etice și culturale a Neamului românesc, în educarea și dezvoltarea aptitudinilor creatoare a tinerei generații. De asemenea a fost făcută și o donație de carte Bibliotecii Bisericii ”Întâmpinarea Domnului” din Chișinău din partea cenaclului.

<https://www.facebook.com/search/top?q=popasuri%20cre%C8%99tine%20cu%20raisa%20pl%C4%83ie%C8%99u>

SI LACRIMILE SE AȘTERN PE CĂRȚI

Trecute prin vălătucul tranziției, bibliotecile, spre surprinderea multor demnitari de diverse ranguri, dar și bucuria noilor generații de cititori, într-un mod, de-a dreptul miraculos, au supraviețuit. Mai mult, au reușit să depășească tot felul de blocaje și, grație unui bun management, să devină centre de cultură și spiritualitate în comunitățile unde sunt amplasate. Modernizându-se, bibliotecile continuă să rămână o "Casă Mare a cărții", cum s-a exprimat recent scriitoarea Raisa Plăieșu în cadrul unei întâlniri cu cititorii la biblioteca "Târgoviște" din capitală. "De la această Casă se deschid toate drumurile în viață. Sorbim din carte cele mai frumoase gânduri și povețe", a mai spus scriitoarea. De aici, din această Casă Mare își găsesc drumul spre inima cititorului o mulțime de cărți, apărute recent sau cu ani în urmă. Se scrie și se vorbește foarte mult despre serviciile, activitățile, programele promovate de biblioteci. Sunt multe și importante, căci toate se fac în folosul și spre binele cititorului sau a utilizatorului, ca să folosească un termen mai nou. Biblioteca de azi nu poate fi comparată cu cea de ieri, cum nici munca bibliotecarilor nu mai este ceea ce a fost în trecut. Atât de multe trebuie să știe și să cunoască un bibliotecar pentru a face față provocărilor, încât, am impresia, studiile de la facultate nu îi sunt de ajuns. Profesia de bibliotecar poate fi asemuită acum și cu cea de misionar. Există însă o problemă care ar putea da bătaie de cap pe viitor. Parafrazând spusele unui clasic al literaturii române, în învălmășeala creată s-ar putea să pierdem ceva de mare preț. Iar într-o bibliotecă, în opinia mea, de mare preț este albinuța harnică și muncitoare – bibliotecara care dă viață acestei instituții. Și care nu este apreciată la justa ei valoare: începând de la salariul mizerabil care i se plătește, nemai-vorbind de faptul că nimeni din ierarhia superioară nu-i adresează măcar o felicitare sau un cuvânt de mulțumire pentru munca sa. În prezent, biblioteca se află pe primul loc. Adică, instituția. Și

nu bibliotecara. Lucru care trezește uneori confuzie și creează disconfort în mintea și inimile celor care-și fac slujba, cu entuziasm și dăruire, în această instituție. A cărei valoare crește, pe an ce trece, din ce în ce mai mult. Chiar în municipiul Chișinău, de exemplu, nu în toate zonele orașului sunt teatre, muzee, galerii de artă, săli de concerte, unde ar putea să meargă copiii, adolescenții, părinții, și acest gol spiritual, informațional îl completează bibliotecile. Care lansează nu doar noi apariții editoriale, ci și expoziții de pictură, tineri interpreți sau talente în devenire, invită teatre, organizează diverse alte manifestări culturale și artistice. Cerințele înaintate față de un bibliotecar sunt atât de mari, încât "să mori la lucru și tot e puțin", cum îmi spunea cu lacrimi în ochi o colaboratoare a unei prestigioase biblioteci din capitală. Indici, indici, indici... Cifre, cifre, cifre... Sunt foarte importante. A fost creat, în cadrul sistemului, un fel de întrecere nesănătoasă. Un stahanovism "care îl stoarce și-l vlăguiește pe bibliotecar", cum recunoștea aceeași colaboratoare, fără să-l motiveze, fără să-i fie creat acel confort sufletesc care să îndemne, cum spuneau latinii, "să zbori până la aștri". Materialul a fost publicat în paginile săptămânalului "Literatura și Arta", nr.42 din 21 octombrie 2010, pag. 7.

Larisa UNGUREANU, critic de artă
[http://activiticulturale.blogspot.com/](http://activiticulturale.blogspot.com/2010_10_01_archive.html)
2010_10_01_archive.html

**ZIARUL "IZVORUL CREDINȚEI" –
5 ANI DE ACTIVITATE PUBLICISTICĂ**
Decada cultural-creștină a ziarului
„Izvorul credinței” (popasul nr.2 la Liceul Teoretic „Principesa
Natalia Dadiani”, or. Chișinău)

Ziarul "Izvorul credinței", care a fost înființat la 27 septembrie 2014 de sărbătoarea "Înălțarea Sfintei Cruci", fiind în pragul Aniversării de 5 ani de activitate publicistică a inaugurat Decada cultural-creștină care a avut loc de la 13 septembrie-1 octombrie 2019. În cadrul acestei decade au avut loc diferite întâlniri, discuții, manifestări culturale în instituții de învățământ, biblioteci, unde cititorii s-au familiarizat mai mult despre activitatea ziarului "Izvorul credinței".

Primul popas creștin a avut loc la 13 septembrie, la Liceul Teoretic "D. Alighieri", în cadrul orei de religie în ciclul primar, iar cel de-al doilea popas a fost săvârșit la Liceul Teoretic "Principesa Natalia Dadiani" or. Chișinău în casa mare a liceului. La întâlnire au participat 7 clase din ciclul primar (clasele a III-IV) împreună cu profesorii lor, toți fiind ghidați de dna Emilia Marandiuc, director adjunct la ciclul primar de la acest liceu. La această întâlnire, elevii s-au familiarizat despre activitatea publicistică a ziarului "Izvorul credinței" în cei cinci ani de existență. La început a vorbit dna Emilia Marandiuc, director adjunct la ciclul primar, unde a povestit copiilor despre colaborarea ziarului "Izvorul credinței" cu Liceul Teoretic "Principesa Natalia Dadiani" prin diferite acțiuni cultural-creștine: Acțiunea de Caritate "Dăruind vei dobândi", unde elevii ciclului primar împreună cu profesorii și părinții au oferit foarte multe colete Mănăstirii "Sf. Ap. Andrei" (hăinuțe pentru copii, cărți, jucării, dulciuri etc.) care au fost distribuite familiilor sărace, nevoiașe; întâlnire cu scriitoarea Raisa Plăieșu, unde a avut loc lansarea cărții creștine "Cu ochii la cer", versuri creștine; familiarizarea elevilor cu ziarul "Izvorul credinței" în timpul orelor de religie;

publicarea diferitor materiale ale liceului pe paginile ziarului; participarea elevilor de la L.T. "Principesa Natalia Dadiani" în cadrul Cenaclului literar-creștin "Cuvântul" cu prezentarea diferitor aspecte teatrale, muzicale, coreografice, literare; pentru diplomele oferite copiilor și profesorilor din liceu din partea ziarului "Izvorul credinței" etc.

Apoi a luat cuvântul scriitoarea Raisa Plăieșu, red. șef al ziarului "Izvorul credinței", unde le-a mulțumit copiilor de la L.T."Principesa Natalia Dadiani" pentru colaborarea activă cu ziarul "Izvorul credinței" și Cenaclul literar-creștin "Cuvântul" în toate aspectele de colaborare: publicarea materialelor pe paginile ziarului, caritate, perseverență, bunătate, ajutor copiilor nevoiași, participarea activă a elevilor, ghidați de profesori în cadrul cenaclului cu momente creștine teatrale și literare și multe altele. Domnia Sa a mai povestit elevilor despre istoria ziarului "Izvorul credinței", despre structura și conținutul său, despre rubricile pincipale, despre procesul redactării și machetării ziarului, despre colaborările cu cititorii atât din republică, cât și de peste hotare; despre publicarea lui pe rețeaua

de socializare ”Facebook” etc. La sfârșitul întâlnirii, scriitoarea Raisa Plăieșu a oferit în dar fiecărei clase câte 10 ziare din colecția ziarului ”Izvorul credinței”, apoi a avut un dialog cu copiii unde au fost oferite multe întrebări atât despre colaborare în viitor cu ziarul, cât și întrebări despre creația autoarei. Tot la această întâlnire s-a dat propunerea ca în fiecare clasă să fie ales câte un tânăr jurnalist, pentru a aduna materialele de la copii pentru a fi publicate la ziarul ”Izvorul credinței”.

*Raimonda GLIGORE,
reporter al ziarului ”Izvorul credinței”*

IV. POPASURI CREȘTINE PRIN BIBLIOTECILE DIN ȚARĂ

ÎNTÂLNIRE CU POEȚI, POVEȘTI

*Să creștem copii mai buni
Publicat de 21 ianuarie 2020*

Un om al cărții este mereu așteptat și binevenit într-un lăcaș al cărții. Recent la Centrul Academic Internațional Eminescu a avut loc o întâlnire frumoasă a scriitoarei Raisa Plăieșu cu elevii clasei I-a „B” însoțiți de către doamna învățătoare Raisa Brînza și elevii clasei a II-a „C”, însoțiți de către doamna învățătoare Galina Horin de la Școala-grădiniță nr. 90. Fiind pe unda sărbătorilor de iarnă, dna Raisa Plăieșu a fost tocmai binevenită, deoarece scrie versuri creștine, compune muzică și le interpretează. Creația ei reprezintă primii pași spre viața creștinească, ele îi îndeamnă pe micuți să crească mai buni, mai cu frică de Dumnezeu, mai cuminiți. Doamna Raisa Plăieșu le-a prezentat copiilor ultima sa carte de versuri creștine „De la șapte ani încoace”. Le-a mărturisit că până la vârsta de șapte ani copiilor li se iartă păcatele și că Dumnezeu este

milostiv cu ei, iar după, e nevoie să fie mult mai precauți în tot ce fac și că prin intermediul rugăciunilor un creștin adevărat se poate apropia mai mult de Domnul. Ea i-a îndemnat pe micii cititori ai CAIE să-i mulțumească Domnului pentru orice clipă frumoasă, să se mulțumească cu ce au, să asculte de părinți, învățători și de cei ce le dau și îi învață lucruri utile. Poeziile doamnei Plăieșu recitate sunt frumoase, interpretate de însăși autoarea, sunt fermecătoare. S-au convins de acest fapt, copiii audiind „Colindă de Crăciun”, „Aprindeți luminile în seara de Crăciun”. Drept răspuns la colindele frumoase audiate, copii au cântat și ei câteva colinde și au recitat poezii din creația autoarei. Au binevenit să cunoască mai multe despre viața și activitatea acesteia. Au întrebat-o când a început a scrie poezii, de ce anume pe tema creștină, ce aventuri frumoase și haioase a avut în copilărie, care poezie a fost scrisă prima, ce scriitori prieteni are și, ce crede despre poetul Mihai Eminescu, creația acestuia și multe altele. A fost o întâlnire frumoasă. Întâlnirea scriitorului cu cititorii este foarte binevenită în zilele noastre. Precum spune Prot. Zosima Toia în prefața cărții „De la șapte ani încoace” scrisă de Raisa Plăieșu: „Generațiile tinere sunt ca florile de primăvară. Dacă florile nu sunt îngrijite, umezite la timp, ele se ofilesc și se pierd. La fel și copiii noștri, noi suntem datori, prin diferite exemple, învățături, poezioare cu conținut religios, să menținem flacăra credinței aprinsă.” Nouă bibliotecarilor, nu ne rămâne decât să promovăm în continuu cartea în rândul copiilor și a tinerei generații de azi, să-i atragem la lectură și să le educăm valorile frumoase mereu.

Natalia CORGHENEA,
șef sector CAIE

<https://orapovesteicaie.wordpress.com/2020/01/21/sa-crestem-copii-mai-buni/>

FĂCLIA APRINSĂ ÎN NUMELE CREDINȚEI

31 IANUARIE 2020, PRIMARIA OBREJA VECHЕ, FĂLEȘTI

O întâlnire de suflet în s. Obreja Veche cu scriitoarea Raisa Plăieșu organizat de către Biblioteca Publică Obreja Veche în colaborare cu gimnaziul „Sergiu Moraru” în cadrul Proiectului cultural-creștin „Fericiți sunt cei ce nădăjduiesc în Domnul” care a avut loc la 29 ianuarie 2020. Participanții au avut posibilitatea de a se delecta cu poezii, povestioare înscenate, cântece scrise și interpretate de către scriitoare. Credința în Dumnezeu și dragostea către Biserică și aproapele nostru a stat la temelia acestor versuri unde majoritatea din publicul prezent s-au regăsit. Cu recunoștință și prețuire adresăm cele mai sincere și profunde cuvinte de mulțumire Doamnei Raisa Plăieșu pentru frumoasa activitate care va ajuta mult la educația moral-spirituală mai ales a tinerei generații. Deoarece anul 2020 este dedicat Anul Lecturii vă invităm la lectură să vă inspirați și să vă potoliți setea de tot ce este mai frumos

<https://primariaobrejaveche.home.blog/2020/01/31/faclia-aprinsa-in-numele-credintei/>

ACTIVITĂȚI CULTURALE

Întâlnire de suflet cu poeta Raisa Plăieșu

Publicat de 23/05/2017

„Pe urmele lui Iisus” - a fost genericul întâlnirii de suflet a utilizatorilor Bibliotecii Publice, satul Pîrlița, raionul Fălești, cu poeta, compozitoarea, interpreta Raisa Plăieșu, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Activitatea s-a desfășurat în ziua de 22 mai 2017, când creștinii ortodocși sărbătoresc *Sfântul Ierarh Nicolae*. În sala spațioasă a Casei de Cultură din localitate, unde a avut loc întâlnirea, s-au adunat zeci de oameni din sat, elevi și profesori de la gimnaziul din localitate.

Cuvântul de deschidere al activității i-a aparținut șefei Bibliotecii publice Valentina Grosu. Apoi un grup de copii de la grădinița „Luceafărul ” și de la Gimnaziul ”Dm. Cantemir”, au recitat emotiv unele versuri din creația scriitoarei.

În continuare, Raisa Plăieșu a povestit despre faptul, că inspirația versurilor sale poate fi găsită în orice, o inspiră tot, este îndrăgostită de artă, de oameni, de lumină, dar mai mult de credința în Bunul Dumnezeu. De-odată cu un glas blând, cu un limbaj accesibil tu-

turor, cu o inimă mare și iubitoare, autoarea a creat o atmosferă prietenoasă. Publicul a savurat cu plăcere versurile poetei. Unele versuri au fost puse de către autoare pe note muzicale, pe care le-a și propus spre audiere publicului în propria interpretare. Având o voce cristalină și frumoasă a răscolit sufletele ascultătorilor, făcându-i pe unii să cânte, alții să lăcrimeze și să aplaude. Pe fonul melodiilor pe ecran s-au derulat un șir de imagini despre Mănăstirea „Sf. Apostol Andrei” din Durlăști.

Prin versurile sale și cuvintele pline de înțelepciune, poeta știe să se apropie de sufletul cititorilor, să le insuflă credință în Dumnezeu, omenie, răbdare, bunătate, dragoste față de apropiați.

Fiind redactor-șef al ziarului „Izvorul Credinței”, precum și președinte al Cenaclului literar-creștin „Cuvântul” al Mănăstirii „Sf. Apostol Andrei”, Raisa Plăieșu a dăruit spectatorilor câte un număr al acestui ziar.

Cărțile scriitoarei Raisa Plăieșu ne îndeamnă să învățăm ce înseamnă adevărata prietenie, cum poți să-ți ajuți aproapele, de ce trebuie să împărțim binele cu ceilalți.

În cadrul întâlnirii a fost dat startul acțiunii de caritate „Urcați în corabia lui Noe”, pentru colectarea de fonduri financiare pentru restaurarea picturilor Mănăstirii ”Sf. Ap. Andrei” din or. Durlești, mun. Chișinău.

Biblioteca, Valentina Grosu i-a adus mulțumiri scriitoarei Raisa Plăieșu, pentru efortul de a fi poetă, prozatoare, compozitoare, interpretă, în acelaș timp. Sperăm că întâlnirea cu dvs, să educe la tânăra generație dragostea de cultură, cum să faci fapte bune și de folos societății.

Dna Mihaela Durnea, secretarul Consiliului local Pîrlița, profesoară de limbă și literatură română i-a mulțumit dnei Raisa Plăieșu pentru tot ceea ce face, pentru sinceritate, căldură, bunătate. Poezia continuă să rămână o cale spre tărâmul misterios al lecturii.

Oaspetele nostru, dna Raisa Plăieșu a dăruit bibliotecii publice câteva cărți lansate, pe care vă invităm să le lecturați. Să încercăm să o cunoaștem mai bine recitindu-i versurile, ascultându-i gândurile și cântecele...

Le mulțumim din suflet tuturor celor care ne-au onorat cu prezența la această activitate deosebită.

Natalia Trohin, reporter la ziarul „Izvorul credinței”

ÎNTÂLNIRI CU PERSONALITĂȚI CHIȘINĂUIENE

La data de 8 octombrie, anul 2013, la Centrul Academic Internațional „M. Eminescu”, în cadrul Decadei „Chișinău - orașul meu” am avut fericita ocazie de a organiza o întâlnire de suflet cu poeta, compozitoarea **Raisa Plăieșu**, la care au participat elevii clasei a V-a de la LT „Mihai Eminescu”. Copiii au savurat cu plăcere versurile poetei Plăieșu, au ascultat cântece interpretate cu o voce cristalină și frumoasă. La acest dialog scriitoarea a prezentat cărțile: **Făclii de cântec și de dor** : poezii dedicate celor doi martiri naționali Doina și Ion Aldea-Teodorovici, și cartea de psalmuri „**Poetul cântă**”, „**Credința calea sufletului**”.

După cum menționează poetul **Nicolae Dabija** în prefață: „*Prin cuvânt și muzică, poeta retrăiește înțelesuri străvechi, pe care le-a trecut prin inimă și suflet, cu dorul de a le pătrunde nesfârșitul. În aceste lucrări ale Raisei Plăieșu sufletul ei coboară în inimă și bate în ritmul de poem care, însoțit de melodie, devine psalm, adică rugă-cântec-poem*”.

Prin versurile sale poeta știe să se apropie de sufletul copiilor, să le insuflă credință în Dumnezeu, omenie, bunătate, dragoste. Dna Livia State, diriginta clasei a V-a, profesoară de limbă și literatură română i-a mulțumit dnei Raisa Plăieșu pentru tot ceea ce face, pentru sinceritate, căldură, bunătate. În aceeași zi picii de la grădinița Nr 91, ghidați de directoarea Tatiana Rotaru și educatoarea Rodica Moraru au prezentat un recital orașului natal, au interpretat cântece

despre Chișinău. Apoi dna Raisa Plăieșu le-a vorbit despre credința în Dumnezeu, i-a îndemnat pe copii să fie mândri de orașul în care s-au născut, de țara în care trăiesc, să asculte părinții, educatorii, să iubească mult cartea.

Oaspetele nostru, dna Raisa Plăieșu a dăruit pentru biblioteca Centrului Eminescu cărțile lansate cu următoarea dedicație: „*Tuturor cititorilor de la Centrul Academic Eminescu cu multă sănătate. Cu drag R. Plăieșu*” și vă invităm să le lecturați. Sperăm că întâlnirile cu personalitățile Chișinăului sunt întâlniri care educă la tânăra generație dragostea de cultură, cum să faci fapte bune și de folos societății.

Maria Chirilă, bibliotecar principal

<https://centruleminescubm.wordpress.com/2013/10/08/intalniri-cu-personalitati-chisinauiene/>

BIBLIOTECA TRAIAN
Filiala Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”
Joi, 12 aprilie 2012

La sărbătoarea de Paști să fim mai buni!

În ajunul sărbătorii de Paști, la Biblioteca Traian a fost organizată o întâlnire de suflet a elevilor clasei a IV-a “B” de la Liceul Teoretic “Traian”, dirigință doamna Ecaterina Izmană, cu poeta Raisa Plăieșu.

Doamna Raisa Plăieșu este acea scriitoare ce familiarizează copiii cu hrana spirituală și contribuie la educarea tinerei generații de creștini adevărați cu o credință pură, atât de necesară în zilele noastre. Anume din acest motiv am invitat-o anume de dumneaei, pentru a face copiii să fie mai cumpătați. Poeziile ce le-au plăcut cel mai mult copiilor și pe care le-au recitat, au fost: *Rugăciune, Sfânta cruce, Doamne, când mă-mpărtășești, De ce plânge lumânarea? Iconița, De Paști, Mărturisire, Părinții.*

La rândul său, doamna Raisa Plăieșu a venit cu o carte nouă editată la editura Biodova, București, care se numește *101 poeme* și este cartea cu numărul 73 în colecția IDEAL. Din această minunată carte, autoarea le-a recitat copiilor poeziile: *Cina cea de taina și Moldova.* Le-a prezentat copiilor și cartea cu tematică ecologică *Doamne, ajută pământul!*, care cuprinde poezii, povestiri, ghicitori, jocuri, miniaturi umoristice cu tema ecologică. Din această carte le-a citit copiilor poezia *Pirăiașul și băiatul*, în care a atins problema

poluării izvoarelor și râurilor, care în zilele noastre tot mai puțin sunt curățite. Cu ajutorul acestei cărți minunate, poeta îndeamnă tânăra generație să contribuie la protecția mediului ambiant.

Pe lângă harul cuvântului poetic, Dumnezeu a înzestrat-o pe doamna Raisa Plăieșu și cu darul de a compune muzică. Din creația proprie poeta le-a cântat piesa *Rugă*.

Pentru a cunoaște mai bine copilăria, viața și activitatea poetei, copiii au adresat un șir de întrebări cu ajutorul cărora au aflat, că doamna Raisa Plăieșu a fost fiică de pădurar, că a sădit foarte muți copaci contribuind la renovarea pădurilor, că știe foarte bine să deslușească sunetul pădurii și susurul de izvor, că poate foarte bine deosebi ciritul unei vrăbiuțe de al unei ciocănitore sau prepelițe. Le-a destăinuit taina primei poezii pe care a scris-o în clasa a 4-a.

Fiind în Postul Mare scriitoarea i-a îndemnat pe copii, să nu spună minciuni, să nu privească filme violente, să nu preia de pe internet tot ce este rău, ci să asculte părinții, să învețe rugăciuni, să citească o carte, să fie mai smeriți, să postească și împreună cu părinții să meargă la biserică, să aprindă o lumânare. I-a întrebat pe copii, dacă le place cum trăiesc, la care una dintre fetițe a dat un răspuns foarte uimitor: „Îmi place viața pe care mi-a dat-o Domnul și părinții mei, deoarece nu voi mai avea o a doua șansă să am așa mamă ca a mea, tată, prăfesoară și colegi.”

În final, noi, bibliotecarii am îndemnat copiii, să respecte tradițiile creștine și să le transmită din generație în generație. Profesoara

doamna Ecaterina Izmană, împreună cu copiii au adresat cuvinte frumoase de mulțumire, Bibliotecii Traian pentru întâlnirea organizată, iar doamnei Raisa Plăieșu, pentru cuvintele, sfaturile și îndemnul copiilor spre credință. Nu au lipsit nici surprizele, acestea fiind narcisele primăvăratece, trandafirii și garofițele.

Drept amintire a întâlnirii, copiii au primit câte un semn de carte, pe care au luat autograful scriitoarei.

Natalia Corghencea, șefa Filialei TRAIAN
<http://filialatraianhasdeu.blogspot.com/2012/04/de-paste-sa-fim-mai-buni.html>

BUCURIA SAVURATĂ PRINTRE CĂRȚI

(Filiala Bibliotecii Publice „Ștefan cel Mare” la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, Ediția a XVI-a)

*Cristina Caterev, director, Filiala „Ștefan cel Mare”
cu Raisa Plăieșu și discipolii ei.*

La data de 29 aprilie, 2012, la Moldexpo, Cenaclul literar-creștin „Cuvântul” și colaboratorii Filialei Ștefan cel Mare din Chișinău au trăit clipe de neuitat, clipe fericite în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția XVI-a, care a fost organizat sub patronajul Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, Marian Lupu. A fost o muncă asiduă, creatoare, de vreme îndelungată, prin eforturi creatoare comune, emoții mari, care mereu ne întrebam: Cum va fi? Ce va fi?...

E salutar faptul, că nu numai editurile pot să participe la Salonul Internațional de Carte, dar în această acțiune se pot încadra și bibliotecile. Filiala „Ștefan cel Mare” a fost invitată pentru lansarea revistei on-line BIBLIOUNIVERS, cât și pentru promovarea talenților tinere.

Scopul a fost de a prezenta: imaginea bibliotecii în comunitate,

redând munca de parteneriat prin oglinda revistei BIBLIOUNIVERS (parteneriat: Chișinău-Focșani) și promovarea tinerilor talente, a membrilor Cenaclului literar-creștin „Cuvântul” prin: literatură, muzică, artă manuală creativă.

Membrii Cenaclului literar-creștin „Cuvântul” au participat cu diverse creații:

- *Nepoțica și bunica*, poezii de Daniela Mazur;
- *Metamorfoză*: CD de Natalia Croitoru;
- *Creativitate, fantezie, dibăcie...* expoziție-film (colaj foto) de

Alina Pijevschi;

- *Polisemia stării=La polysemie de le'état d'âme* (poezii) de Daniela Papuc

- Debut muzical: Lucia Ghilan și Dimitriana Chircu.

Dacă succesele Cenaclului „Cuvântul” și ale bibliotecii s-au învrednicit încă la ediția trecută din anul 2011 a Salonului Internațional de Carte, apoi nu pot să nu menționez despre succesele în acest an, unde echipa Bibliotecii care a participat s-a întors cu un premiu și două diplome de la Salonul de Carte.

Astfel, Secția Națională din Republica Moldova a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret a oferit dnei Cristina Caterev, director filiala „Ștefan cel Mare” **Diplomă pentru lansarea revistei BIBLIOUNIVERS** (parteneriat: Chișinău-Focșani), iar membrii cenaclului, Daniei Papuc, din cadrul cenaclului **Premiul pentru Debut de poezie** al Casei de Presă și Editură *Contact-Internațional* din Iași, pentru cartea *Polisemia stării* (poezii).

M-am bucurat de faptul, că fiind inițiatorul și moderatorul celor prezentate la Salonul Internațional de Carte atât anul trecut cât și anul acesta, am fost menționată cu *Diplomă de mențiune* pentru participare activă care le mulțumesc din suflet tuturor organizatorilor salonului. De asemenea tot la acest Salon de Carte, Cenaclul literar-creștin „Cuvântul” a primit două oferte de colaborare în viitor cu: revista *Contact-Internațional* din Iași și Editura „Augusta” din Timișoara, România. Cu aplauze frumoase s-au învrednicit și ceilalți

participanți ai cenaclului: Natalia Croitoru, Alina Pejevscaia, Lucia Ghilan, Dimitriana Chircu și Daniela Mazur pentru poeziile frumoase din creație proprie, cântecele interpretate și arta manuală creatoare prezentate la Salon. Membrii cenaclului au oferit interviuri: Radio-Iași, România și Radio Moldova.

Ziua de 29 aprilie a fost o zi deosebită în viața filialei „Ștefan cel Mare” și Cenaclul literar-creștin „Cuvântul”, care au savurat bucuria de a se afla printre cele mai frumoase cărți pentru Copii și Tineret, a editurilor: Rusia, România, China, Azerbaidjan, Polonia, R. Moldova, Regatul Suediei, Ucraina, etc., alături de mari personalități atât din republică, cât și de peste hotare.

<http://wwwbibliocity.blogspot.com/>

**VIAȚA ÎN IMAGINI
ÎN CADRUL BIBLIOTECII
NAȚIONALE
A REPUBLICII MOLDOVA**

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Cartea - ingerul bibliotecii

Ateneul de cultură și credință "Biserica Albă", Mănăstirea Suruceni, 2021

Prezentare creștină în cadrul Ateneului de cultură și credință "Biserica Albă", Mănăstirea Suruceni, 2021

Lansarea expoziției de pictură a dnei Galina Vieru, Biblioteca Națională, 2021

Împreună cu colegii de la Biblioteca Națională după finisarea Ateneului
”Biserica Albă”, 2021

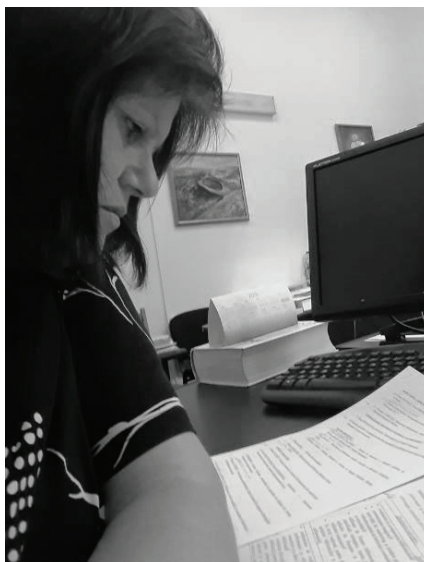
Împreună cu colegii mei redactori - Jana Badan și Tatiana Bahmuteanu la „Nocturna BNRM”, 2021

Cenaclul literar-creștin ”Cuvântul” (președinte Raisa Plăieșu) în cadrul Salonului Internațional de Carte, BNRM, 2017

Nocturna Bibliotecii Naționale a
R.Moldova, 2021

În procesul redactării la Centru
editorial-poligrafic, BNRM, 2020

În cadrul manifestării culturale dedicată 100 de ani de la nașterea
scriitorului Alesandru Cosmescu, BNRM, 2022

Comunicare în cadrul manifestării culturale, dedicată 100 de ani de la nașterea scriitorului Alexandru Cosmescu, BNRM, 2022

Împreună cu interpreta Anastasia Lazariuc în cadrul lansării cărții dedicată artistei, BNRM, 2022

La Anul Bibliologic de la BNRM

La Nocturna Bibliotecii Naționale, 2019

În cadrul Cenaclului literar-artistic "Ideal" (președinte Vasile Căpățână) de la BNRM, 2016

Recital de poezie la sărbătoarea de Crăciun la BNRM, 2017

La Anul Bibliologic împreună cu colegii de la BNRM

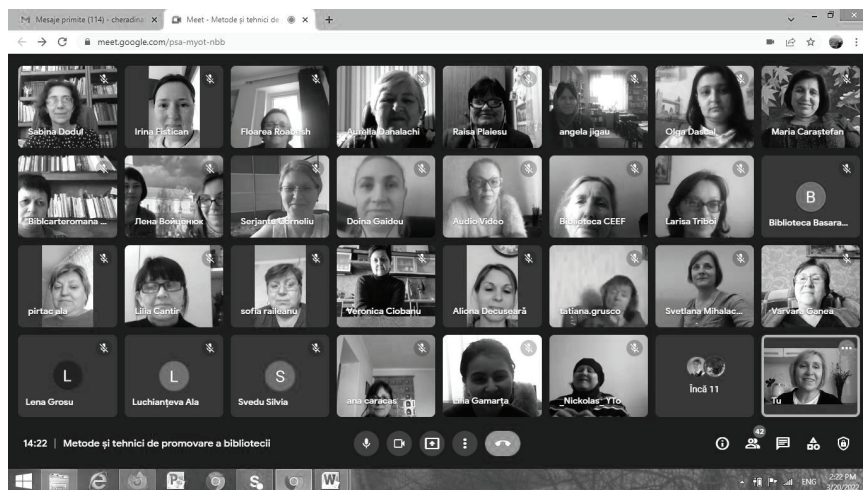
Lecturi în aer liber în fața Bibliotecii Naționale, 2021

**Cu membrii Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România
(filiala Chișinău), 2018**

**PC Episcopul Antonie de la Mitropolia Basarabiei în cadrul Cenuclului
literar-creștin ”Cuvântul” (președinte Raisa Plăieșu), 2016**

În cadrul Centrului de Formare Profesională Continuă de la USM, 2022

Cu membrii Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2021

Împreună cu poeta Tatiana Afanasie-Crețiu la Uniunea Scriitorilor din Moldova, 2021

Recital de poezie la Radio ”Vocea Basarabiei”, 2019

Recital de poezie în cadrul Salonului Internațional de Carte, BNRM, 2017

Înmânarea premiilor literare poetei Raisa Plăieșu din partea președintelui Societății Culturale "Apollon", România, dl George Călin, BNRM, 2022

La TV "Tezaur - Folk", 2019

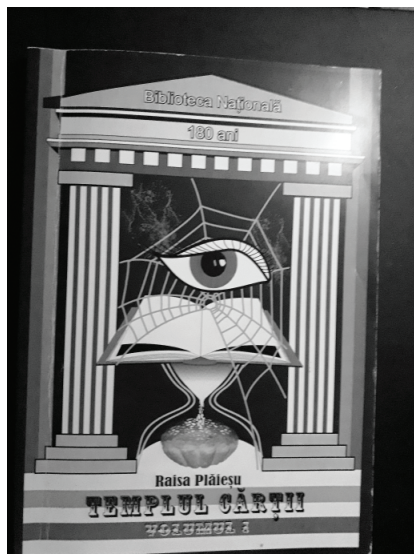
În cadrul Salonului Internațional de Carte cu scriitoarele din Macedonia și R.Moldova, 2015

Cu recital de poezie în cadrul manifestării creștine din raionul Șoldănești, 2017

**Prietenul meu drag porumbelul -
Oratio, care vine la geam în fiecare
zi la BNRM**

**Cartea "Templul cărții", dedicată
aniversării de 180 de ani de la
fondarea BNRM, 2012**

**În cadrul manifestării creștine a Societății Culturale "Vasile Militaru",
BNRM, 2021**

Împreună cu poeta și interpreta Camelia Florescu din România, BNRM, 2019

Lansarea cărților de poezie din creație proprie la Radio-Sputnic, 2017

Cartea „Cu ochii la cer”, poezii și aforisme creștine, 2018

Împreună cu poeții din România și R.Moldova, 2022

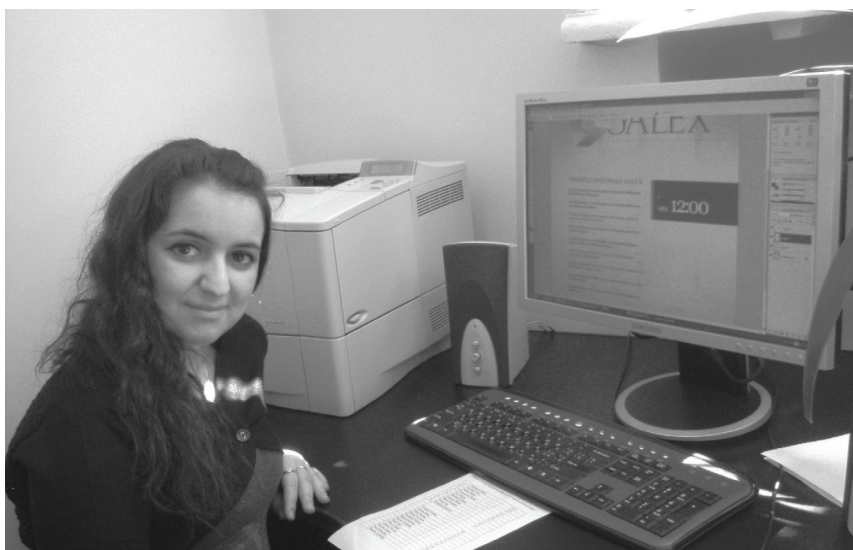
Ziarul "Izvorul credinței" a Mănăstirii "Sf. Ap. Andrei" - 5 ani de la înființare, red. șef Raisa Plăieșu (2014-2019)

Cartea "Trăirea în cuvânt, Raisa Plăieșu, Biobibliografie", 2012

Prezentarea comunicării în cadrul Conferinței Internaționale dedicată lui M.Eminescu, Centru Academic Internațional ”M.Eminescu”, 2022

Talentata și neobosita machetatoare a redacției Bibliotecii Naționale – Diana Odobescu

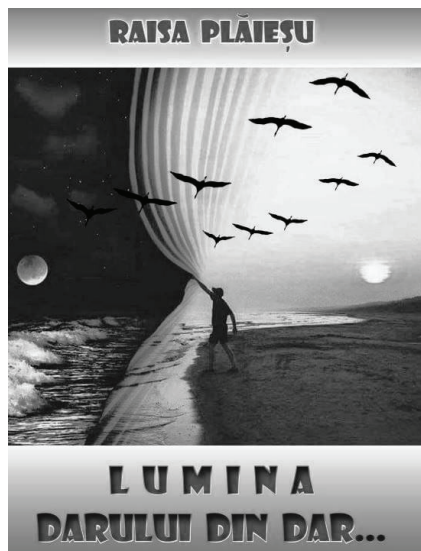
Cartea „Oratio mentis”, poezii creștine, 2020

Lansarea cărții „Cu ochii la cer”, poezii creștine la Biblioteca Publică Raională „M.Eminescu”, Fălești, 2019

Lansarea cărților creștine pentru copii ”Brăduțul” și ”Lumina darului din dar”
la Liceul Teoretic ”Iulia Hasdeu”, Chișinău, 2022

Cartea „Lumina darului din dar”,
poezii creștine, 2022

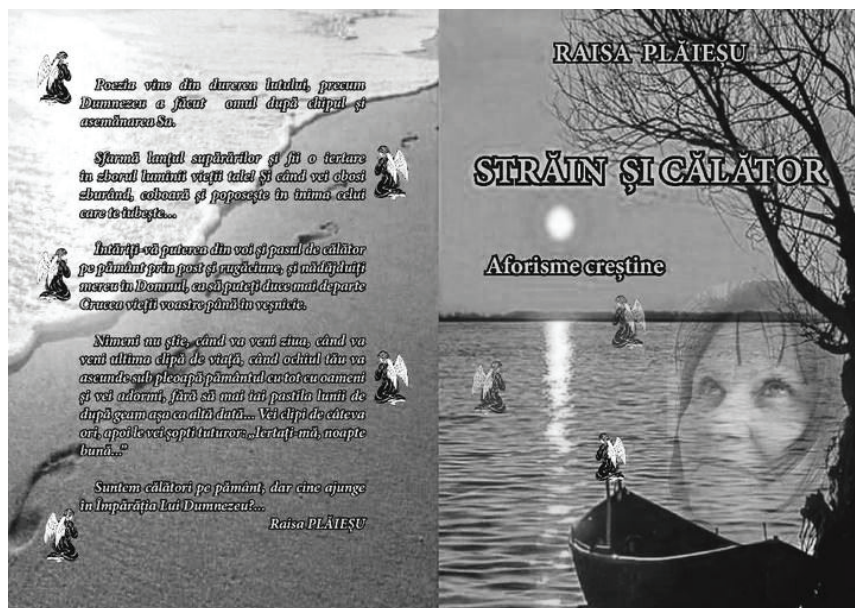
Autografe pentru cititorii dragi pe
filele cărții „Lumina darului din
dar”, LT „Iu.Hasdeu”, 2022

Cenaclul literar-creștin „Cuvântul” în ospetie la Biblioteca Publică s, Pîrlița, raionul Fălești, 2017

Lansarea cărții „Brăduțul” la LT „George Călinescu”, Chișinău, 2021

Cartea „Străin și călător”, aforisme creștine, 2021

O întâlnire de suflet cu cititorii de la LT moldo-turc „Orizont”, 2022

Invitație din partea LT ”Liviu Rebreanu”, Chișinău, 2022

„Redescoperim biblioteca” în provocarea lecturilor de vară la Centrul Academic Internațional „M.Eminescu”, 2022

Întâlnire de suflet la Liceul Teoretic din or. Cricova, mun. Chișinău, 2022

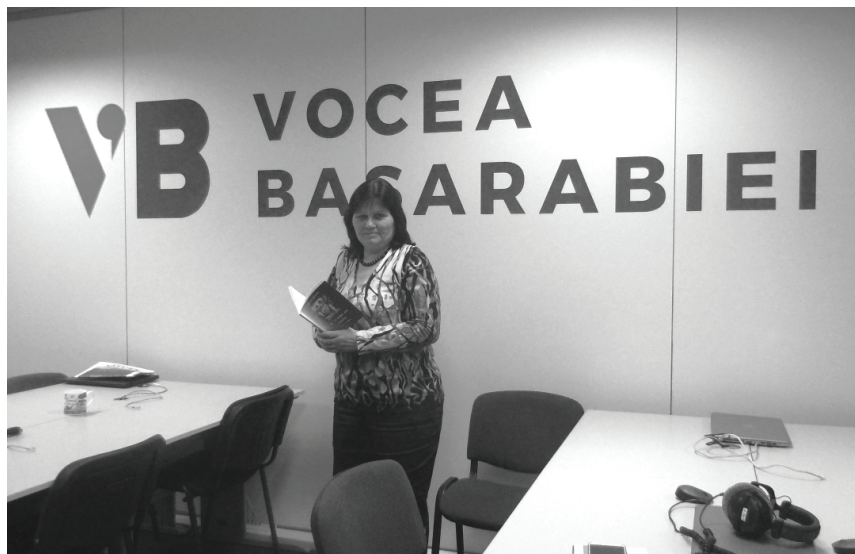
Lansarea cărții "Lumina darului din dar" la Liceul Teoretic "Nicolae Costin", Chișinău, 2022

Lansarea ziarului "Izvorul credinței" a Mănăstirii "Sf. Ap. Andrei" la LT "Dante Alighieri", Chișinău, 2016

Împreună cu poeta din Macedonia Vanghea Steryu, BNRM, 2015

Cu un recital de poezie la Radio "Vocea Basarabiei", 2018

O întâlnire de suflet cu elevii la Liceul Teoretic "Principesa Natalia Dadiani",
2016

CUPRINS

Una dintre cele mai vrednice slujitoare a templului cărții. Igor. Cereteu...	3
Traectoria cărții pe meridianele timpului	5
I. ARTICOLE. STUDII. MANIFESTĂRI CULTURALE ÎN CADRUL BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA	
Corabia cărții Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova prin timp..	7
Revista <i>Magazin Bibliologic</i> – trei decenii de activitate rodnică	21
Cărțile nesolicitate din bibliotecă, ce facem cu ele?.....	33
15 ani de activitate editorială în Biblioteca Națională a Republicii Moldova	42
Aria lirică a culturii	47
Ziarul „Gazeta bibliotecarului” – un ghid cultural important și un impact biblioteconomic prin timp pentru întreaga comunitate bibliotecară	50
Ateneul de cultură și credință „Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale” la Mănăstirea Suruceni, raionul Ialoveni, R. Moldova	54
Cenaclul literar-creștin „Cuvântul” în cadrul Salonului Internațional de Carte Bukfest al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova	57
II. INTERVIURI DESPRE CARTE	
Catedrala cărții – lumina divină a sufletului omului de pe pământ ...	59
Valentina Granaci: „Praful este unul dintre cauzele principale de distrugere chimică, fizică și biologică a cărților...”	65
Cartea creștină în Anul Lecturii 2020.....	68
Cartea e ceva sfânt, e istorie, e bogăția unui neam... ..	75
Însuflețirea cuvântului în cărțile timpului prin darul dat de Dumnezeu.....	80
Raisa Plăieșu: „Azi ca niciodată omul trebuie să se întoarcă cu fața spre Dumnezeu, cu fața spre cartea de rugăciuni...”	85
Victor Marola în dialog cu Raisa Plăieșu (Chișinău), revista. „Boema”, România.....	92
III. PREZENTĂRI EDITORIALE ÎN REVISTE, ZIARE ȘI CĂRȚI. ...	
Un manual practic de biblioteconomie și științe ale informării pentru lumea bibliotecară	96
Omul cuvântului, omul bibliotecii	100
Sufletul care este cuvânt și cuvântul care este suflet	106

O lecție de poezie cu poeta și interpreta Camelia Florescu din România la BNRM.....	109
Pictura prin cuvânt – cămașa lui Iisus Hristos	115
Prin pădurea seculară a poezilor de peste Prut, cu poeta Constanța Abalașei Donosă din România	117
Această icoană a cărții, o fereastră a satului natal	121
Poezia fiind și mărturisire, și dragoste, și adevăr	124
Frapată de cuvintele evanghelice a Lui Iisus Hristos	126
Revista de știință și bibliopraxiologie magazin bibliologic.....	128
Festivalul Internațional „Vasile Militaru” la Biblioteca Națională a R. Moldova, ediția a VIII-a	130
Lecția de poezie cu antologia Apollon „Moștenirea limbii romne”	132
Lansarea cărții „Fagurii tăcerii” de Ludmila Popescu în cadrul Cenaclului literar-creștin „Cuvântul”, la Biserica „Întâmpinarea Domnului”, USM ...	134
Si lacrimile se aștern pe cărți. Larisa Ungureanu	137
Ziarul ”Izvorul Credinței” – 5 ani de activitate publicistică. Raimonda Gligore	139
IV. POPASURI CREȘTINE PRIN BIBLIOTECILE DIN ȚARĂ.	142
Întâlnire cu poeți, povești. Natalia Corghencea	142
Făclia aprinsă în numele credinței	144
Activități culturale. Întâlnire de suflet cu poeta Raisa Plăieșu. Maria Chirilă.....	145
Întâlniri cu personalități chișinăuene.....	148
Biblioteca Traian. Filiala Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.	150
Bucuria savurată printre cărți.....	153
VIATA ÎN IMAGINI ÎN CADRUL BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA.....	156

Raisa Plăieșu
CARTEA – ÎNGERUL BIBLIOTECII
Articole. Studii. Interviuuri

Apărut: 2022
 Coli de tipar: 11,5
 Tiraj: 70 ex.
 S.C.Bons Offices S.R.L.,
 Mun. Chișinău, str. Ferdeului 4/6,
 MD-2001, Republica Moldova
 www.bons.md